"cogito ergo sum"

HAYALET

Resimli Mecmua

Temmuz 2020

sayı 36

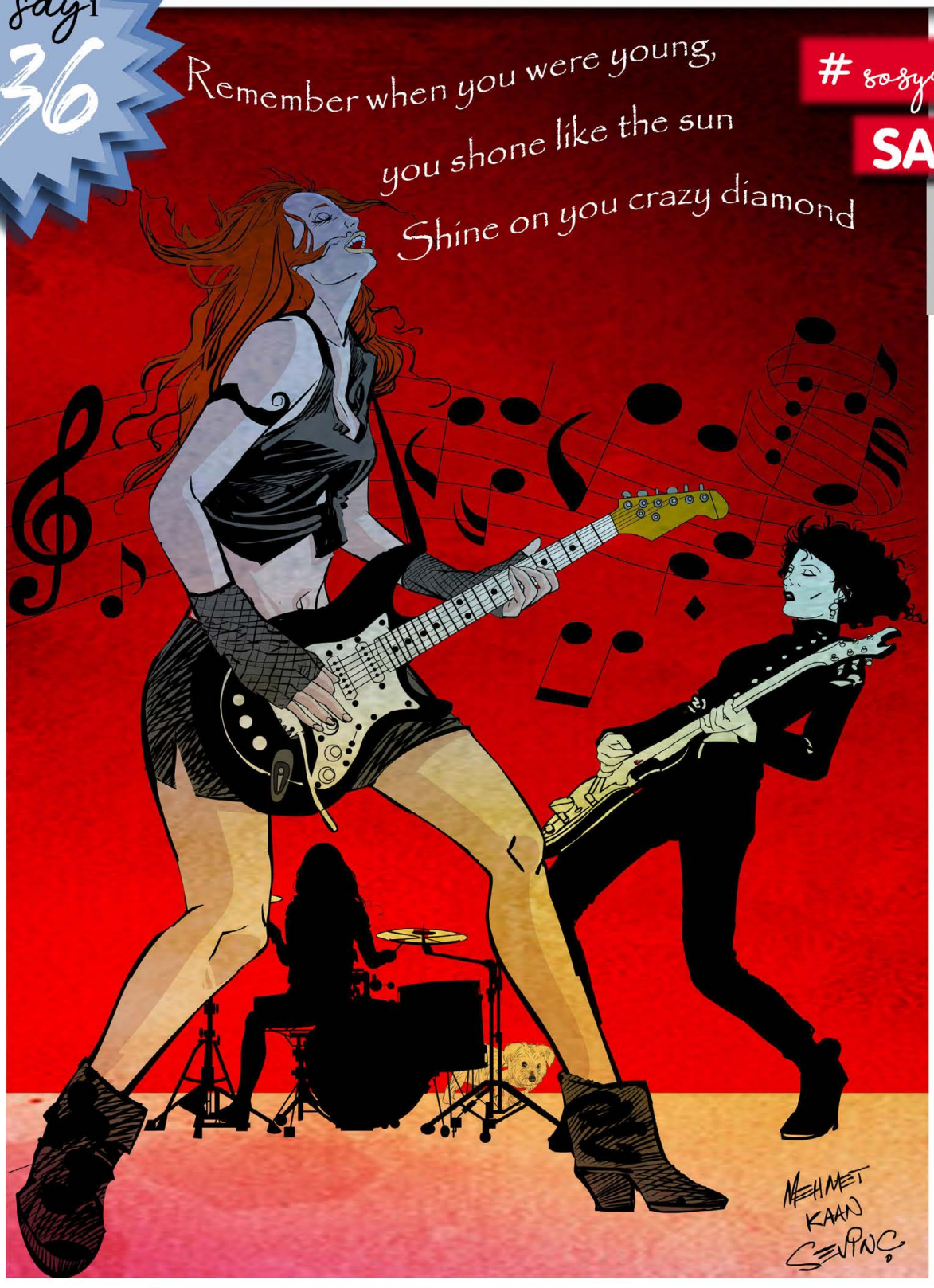

#sosyalmesafeyikoru

SAĞLIKLI KAL!

Sokaktaki canlar için kapınızın önüne bir kap yemek ve su koymayı da unutma.

Hatırla genç olduğun günleri,
hani güneş gibi parladığın.
Parıltılı deli elmas

Pink Floyd

Popüler Gündem

Çizgi Romanlar

Babil Kütüphanesi

Dosya
Jean Roba

Boule & Bill

Korku Tefrika

Seyahat Tefrika

Kitap Öneri İNCELEME

ÖYKÜLER

Bilim Kurgu

FANTASTİK

Atilla Bilgen, Aynur Kulak, Abdullah Emre Aladağ, Bünyamin Tan, Efe Sarıtunalı,
Gülhan D Sevinç, Liza Çanakçı, Mehmet Kaan Sevinç, Mesut Ekener, Murat Yapıcıer, Ümit Kireççi

Hayalet
Temmuz 2020

Sayı: 36

Yayın yönetmeni
Mehmet Kaan Sevinç

Yayın Danışmanı
Süheyl Toktan

Editör
Atilla Bilgen

“ Yazar-Çizer Ekibi ”
Atilla Bilgen - Aynur Kulak
Abdullah Emre Aladağ
Bediha Yılmaz - Bünyamin Tan
Efe Sarıtunalı - Elvan Adıgüzel
Gülhan D Sevinç - Liza Çanakçı
Mehmet Kaan Sevinç
Mesut Ekener - Murat Yapıcıer
Ümit Kireççi - Yusuf Gürkan

Kapak İllüstrasyonu
Mehmet Kaan Sevinç

Grafik Tasarım
Gülhan D Sevinç

e-Mail
hayaleteposta@gmail.com

Editörden

Tüm dünyayı kasıp kavuran salgın dolayısıyla garip günler yaşıyoruz son zamanlarda.

Covid 19 virüsü hakkında bildiklerimiz su damlası bilmediklerimiz okyanus...

Buna rağmen moral bozmak yok. Sonuna kadar sabredeceğiz, zira başka çaremiz yok.

Sabrederken de bir yandan uzmanların önerilerine uyacağız.

Sonunda bitecek bugünler ve Nazım Hikmet'in dediği gibi güneşli günlere kavuşacağız. .

İnanın, güzel günler göreceğiz çocuklar
Güneşli günler göreceğiz
Motorları maviliklere süreceğiz çocuklar
Işıklı maviliklere süreceğiz
Çocuklar inanın, inanın çocuklar
Güzel günler göreceğiz güneşli günler
Motorları maviliklere süreceğiz

Hayal'et Resimli Mecmua.

İçeri...

İllüstrasyon- Mehmet Kaan Sevinç

HELLO KITTY'NİN YARATICISI 92 YAŞINDA GÖREVİ BIRAKIYOR.

Hello Kitty adlı çizgi karakterin yaratıcısı Japon firmanın CEO'su 92 yaşında görevi bırakıyor.

Sanrio isimli şirketin emekli olmaya hazırlanan sahibi Shintaro Tsuji, görevi 31 yaşındaki torununa bırakacak.

Shintaro Tsuji yaklaşık 60 yıldır şirketin başındaydı

Bu tarihi 60 yıla yayılan şirketin tepesindeki ilk değişim olacak.

50 yıl önce yaratılan Hello Kitty karakteri, o dönemden bu yana şirkete milyarlarca dolar kazandırdı.

Tsuji resmi olarak görevini 1 Temmuz'da bırakacak.

https://www.bbc.com/turkce/haberler

MERSİN'DE, SAĞLIK ÇALIŞANLARINA "DUVAR RESMİ" İLE TEŞEKKÜR

Mersin sahilindeki sinema binasının duvarlarına, corona virüsüyle en ön safta mücadele eden meslek grubu sağlık çalışanlarını yansıtan resimler çizildi.

AA'nın haberine göre Mersin Büyükşehir Belediyesi, Adnan Menderes Bulvarı'ndaki Özgecan Aslan Barış Meydanı'nda bulunan Cep Sineması'nın çevresinde güzelleştirme çalışması yaptı. Duvarlar, resimler ve graffitilerle donatıldı.

Sinemanın bulvara bakan duvarına Covid-19 salgınıyla mücadele eden sağlık çalışanlarını simgeleyen bir hemşire resmedildi. Bu, kent halkının salgın süresince gece-gündüz çalışan sağlık çalışanlarına duyduğu minnetin bir ifadesi olarak nitelendi.

Hemşire resminin yanısıra dünya haritası ve çeşitli figürlerle süslenen duvarlar rengarenk bir görünüme kavuştu.

Ümit Kireççi

ÇROP YARIŞMA

ÇİZGİ ROMANDA YEREL DOKU

Çizgi roman eserleri ister popüler kültürün bir parçası olsunlar, ister yüksek kültüre hizmet etsinler, isterlerse sanat yapıtı olsunlar bir şey değişmez: Sanatçılar eserlerine kendi düşünceleriyle süslenmiş yerel dokuyu ve kültürünü yansıtırlar.

Arkabahçe Yayıncılık, Ege Avcı'nın **"Kebenin Gölgesinde"** yapıtını ilk günden itibaren bu içeriğinden dolayı destekledi ve yayınladı. Ege Avcı da üniversiteye ara vererek çalışmasını bitirmek ve yaşadığı toprakları onurlandırmak için evine kapandı.

Şimdi çizgi roman okurlarına düşen görev dünya çizgi romanlarına bakmak, bir ülkenin yerel bir sanatçısının çizgi roman eserine yansıttığı yerel dokuyu bulmak ve bize tanıtarak ödül kazanmasıdır.

Ödül ***"Kebenin Gölgesinde"***nin ilk üç fasikülüdür.

Kurallar:

* Kendi kültürünü çizen bir sanatçıyı ve eserini belirleyin
* Kültürün esere yansımasını saptayın
* Bu yansıma küçük bir ayrıntı veya genel olabilir
* Bir başka ülkenin eserini ele alan sanatçı ve eseri geçersizdir!
* Eserin sanatçı(larını), türünü, ekolünü ve içeriğini yazın, tanıtın
* En uzun 2 (iki) A4 kağıt uzunluğunda yazmak (görselsiz)
* Yazı tipi Ariel, boyut 12 punto
* Yazı için iletiye görsel ekleyin.

* croplatform@gmail.com adresine gönderin
* ***Son başvuru tarihi:*** 30 Temmuz 2020
* Dereceye giren ilk 5 (beş) yazı ***"Kebenin Gölgesinde"***nin ilk üç fasikülünü kazanacaktır!

* Tüm yazılar ***Hayal-Et*** e-dergide yayınlanacaktır

Bu yarışma ***Arkabahçe Yayıncılık, Çizgi Roman Okurları Platformu (ÇROP) ve Hayal-Et*** e-dergi ortaklığıyla gerçekleştirilmektedir.

Irk, dil, din gözetmeksizin tüm dünyayı etkisi altına alan korona virüs nedeniyle, işyerlerinin çoğu kapanmış, zorunlu ihtiyaçlar haricinde evden dışarı çıkamaz olmuştuk. Eve kapanma duygusu, ölüm korkusuyla birleşince, insanların ruh hali haliyle değişmişti.

BİR ONLAR EKSİKTİ!

Alper

Irk, dil, din gözetmeksizin tüm dünyayı etkisi altına alan korona virüs nedeniyle, işyerlerinin çoğu kapanmış, zorunlu ihtiyaçlar haricinde evden dışarı çıkamaz olmuştuk. Eve kapanma duygusu, ölüm korkusuyla birleşince, insanların ruh hali haliyle değişmişti. Biraz dumanlı, çokça ürkek olan zihinleri dağıtmak için birçok erkek o güne kadar ellerini sürmedikleri aktivitelere yöneldi ve dört dörtlük bir ev kadını olup çıktı! Oysa karantina başlamadan önce hepsinin dertleri, hedefleri, hayalleri bambaşkaydı. Kimi evini değiştirecek, kimi yeni bir araba alacak, kimi ise bambaşka diyarlara tatillere gidecekti. Bugünlerdeki tek hayal; pazardan alınan semizotu poşetinin eve girer girmez alkolle silinmesi, otu sıcak suyla yıkayıp tuzlu soğuk suda bir süre bekletmek, ardından da sirkeli soğuk suya yatırarak olası mikroplardan arındırmaktı! Karantinanın ilk günlerinde hepimiz virüsü önemsemedik. Bilim insanları nasıl olsa kısa zamanda bir aşı veya ilaç geliştirir ve kor-ona dedik, ama günler ilerleyip olumlu bir gelişme olmayınca, virüsün kor-bana olacağını algıladık ve sabunla yetinmeyip dezenfektanlarla boy abdesti aldık, dokunduğumuz her noktayı çamaşır suyuna buladık, kolonyaları bidon bidon tükettik. Bu durumdan şikâyetçi değildim, zira virüsün güzel tarafları da vardı. İşe gitmiyor, istediğim saatte yatıp istediğim saatte kalkıyordum. Birçok şirkette olduğu gibi işlerin aksamaması için bizde uzaktan erişime geçmiştik Sabahın dokuzunda

bilgisayarımın başına oturmam ve altıya kadar yerimden kımıldamam gerekiyordu. Ancak yaşadığımız ülkede çareler kolay tükenmezdi! Şirkete telefon açıp elektrikler kesik dedim, internet bağlantım koptu dedim, yoğunluktan dolayı arıza ekiplerin hala gelmedi diye şikâyet ettim ve ardından "Bu ülkede yaşanmaz!"diye söylenip durdum. Şefim Ali Rıza Bey, her seferinde sinirlenmemin bağışıklık düzeyimi azaltacağını, bu yüzden üzülmememem gerektiğini, bugünlerde en önemli şeyin sağlık olduğunu söyleyerek beni yatıştırdı! Karantina günlerinin başka bir olumlu yanı ise, altmış beş yaş üstünün evden çıkmasının yasaklanmasıydı. Bu sayede sevgili kayınvalidem Mukadderat Hanım, aklına her estiğinde zırt pırt bize gelemiyordu! Bütün bu artıları yan yana koyunca koronadan şikâyetçi olmam elbette mümkün değildi!

Çok istememe rağmen ev işlerinde bir türlü eşime yardım edemedim, zira virüsten dolayı o da çalışmıyordu ve tek avuntusu ütüydü, yemekti, bulaşıktı, onları elinden alırsam sıkıntıdan patlardı! Bu yüzden günlerimi balkonda geçirdi, zira hastalanmamak için sadece görünen yerleri değil, iç organları da alkolle sterilize etmek gerekirdi! Akşam saatlerinde rakımı alıp balkona çıkıyor ve iç organlarımı tek tek virüsten arındırıyordum! Sağlık için spor gerekli olduğundan buzum veya rakım bittiğinde asla Duygu'dan istemiyor, mutfağa tempolu adımlarla gidip alıyor ve yine tempolu adımlarla geri dönüyordum. Pek sevgili kayınvalidem yasaklardan dolayı dışarı çıkamadığından ihtiyaçlarını mecburen ben karşılıyordum. Alışverişi tamamlayınca, hastalanmaması için poşetleri kapısının önüne koyuyor, gerekli sosyal mesafe mesafesi kadar- iki sokak- uzaklaşınca telefon açıp kapıyı açmasını ve poşetleri içeri almasını söylüyordum. Eve gelince de eşime "Hayatım sonuçta annemiz, elbette ihtiyaçlarını karşılayacağız, ama alışveriş yaparken ya mikrop kaptıysam? Ailemizin sağlığı için ben ellerimi yıkarken iyisi mi rakımı hazırla, hazırla ki olası mikroplardan arınıp sizlere bulaştırmayayım!" diyordum.

Anlayacağınız covid on dokuz nedeniyle eve tıkılmaktan şikâyetçi değilim! Eşim mi? Galiba o da memnun! En azından sürekli gözünün önündeyim, dolayısıyla nerede olduğumu merak etmiyor.

Yirmi yedi mart günü balkonumda oturmuş beyaz peynir, domates eşliğinde rakımı içip iç organlarımı sterilize ederken salonda oturan eşim: "Alper çabuk gel." diye seslendi. Büyük ihtimalle sağlık bakanı yeni vaka sayılarını açıklıyordu. Hiçbir veri şu an yaşadığım keyfi veremeyeceğinden duymazlıktan geldim. Pes edeceğine ısrarını sürdürdü. İstifimi bozmadan "Sen dinle sonra bana özet geçersin." dedim.

"Alper!"

Sesinin kararlı ve sert olması kararımı değiştirdi. Alelacele bir yudum daha içip salona geçtim ve "Ne var Duygu?" diye sordum. Televizyonun adeta içine girmişti. Parmağıyla ekranı işaret ederek, "Baksana şuraya! Pentagon iki bin dört ve iki bin on beş yıllarında çekilmiş ufo görüntülerini yayınlıyor. ABD savunma bakanlığı yalanlayacağına görüntülerin gerçek olduğunu açıklamış. Bu günlerde bir uzaylıların gelmesi eksikti!" dedi.

"Bunun için mi çağırdın beni? Boşuna panikleme, üste para versen bile bu dönemde hayatta dünyaya gelmezler!"

"Nedenmiş?"

"Koronadan dolayı! Biz ki dünyanın tüm mikroplarına alışığız, buna rağmen perişan olduk, virüs kim bilir onlara ne yapar?"

"Yine saçmalıyorsun Alper. Buraya gelebilecek kadar teknolojileri varsa ufacık bir virüsten mi korkacaklar?"

"Ufak mufak ama gözlerinin yaşına bakmaz kor onlara! Gerçi sen yine de tedbirini al, zira şu an ayın karanlık yüzünde virüsün bitmesini bekliyorlardır! "

"Offf ya nasıl bir yıl yaşıyoruz böyle? Bundan fazla ne olabilir diye düşünürken şimdi de uzaylılar çıktı başımıza. Her şey bu döneme mi denk gelecek?"

"Onu bilmem, ancak uzaylılar

geldiğinde sağlık bakanının ne söyleyeceğini çok iyi biliyorum. Kameraların karşısına geçecek ve "Uzaylılara karşı elimizde güçlü bir koz var, yakalanmamak! Lütfen evde kalın ve gökyüzüne bakmayın." diyecek.

"Sen dalganı geç, bakalım geldiklerinde ne yapacaksın?"

"Bak sana nasadan aldığım top secret bir bilgi vereyim. Rakı uzaylılar üzerinde de etkiliymiş! Bu yüzdem durmak yok içmeye devam!"

"Korona ilk çıktığında da ciddiye almamıştım, bak şimdi ne hallere düştük? Bence bugün yarın kesin gelir bu uzaylılar!"

"Gelseler bile geldiklerine anında pişman olurlar!"

"Neden?"

"Bizimkiler onları anında Kastamonu öğrenci yurduna yerleştirip on dört gün karantinaya alırlar. Bunlar orada kafayı bir güzel yerler. Çıktıklarında takacak maske bulamazlar ve kelle başına üç bin yüz yirmi lira cezayı dayarız. Ellerinde avuçlarında ne varsa satıp ödediler diyelim, bu sefer karşılarına sosyal mesafe mesafesi çıkacak. Ulan bu neyin nesidir, ne yapmalıyız diye düşünürken bir ceza daha dayarız. İki güne kalmaz kaçar giderler geldikleri yere."

"Sen hala işin dalgasındasın ama inan çok bunaldım. Artık en büyük derdimin seçimlerde kimin muhtar seçileceği olsun istiyorum!"

"İri gözlüm yeşil tenlim/ nerde nerde nerdesin / ararım izin Jupiter'de/ nerde nerde neredesin…"

"Bak Alper zaten sinirim tepemde daha fazla gelme üzerime."

"Madem ciddi konuşmamı istiyorsun konuşalım. Haklısın, uzaylılar üç vakte kadar kesin buradalar. O kadar yolu bir "Merhaba" demek için de gelmeyeceklerine göre, niyetleri dünyamızı işgal etmek. İşte o zaman televizyona sağlık bakanı yerine savunma bakanımız çıkacak ve günlük verileri açıklayacak: Bugün tespit edilen uzaylı sayısı; otuz bin otuz dört, bugün tespit edilen uzaylı saldırısı; dört bin altmış iki, uzaylı saldırısından ölüm sayısı iki yüz dört, kurtulan sayısı…"

Sözümü bitirmeden araya girdi ve "Yeter be Alper! İçimi daralttın. Git başımdan." dedi.

"Emrin olur canım! Nasıl istersen hayatım! Ben mülayim bir kocayım! Gel dersin gelirim, git dersin giderim. Ha bu arada beni ararsan balkondayım. Uzaylılarla bir iki kadeh rakı içeceğiz!"

Yerime geri döner dönmez bir süredir ayrı kaldığım rakımla hasret giderdim, ardından bir sigara yakıp uzaylıların geliş rotasına baktım! Hava açık ve bulutsuzdu. Bakışlarımı gökyüzünden ayırmadan sigaramdan bir nefes çektim, dumanını dışarıya salarken mavi bir ışık gördüm. Ne olduğunu anlamaya çalışırken giderek yaklaştı, büyüdü. Balkonu istila ettiğinde artık burnumun ucunu bile göremiyordum.

KORKMAZ GÖZKÜKARA

Malümaliniz bir virüs illetiyle karşı karşıyayız, bu nedenle herkes gibi eve kapanmak zorunda kaldım. Zorunlu ihtiyaçlar haricinde dışarı çıkamayınca, gün karımla başlayıp, yine onunla bitiyor! Efendim aranızda bunu bir lütuf olarak görenler elbette olacaktır, onları anlayışla karşılıyorum, ancak benim gibi her cümlesi "Peki karıcığım… Haklısın karıcığım… Sen nasıl istersen karıcığım…" kelimeleriyle başlayan biri için, inanın bu durum virüsten çok daha berbat! İçinizden "Evde otura otura en kazak erkeklerin bile tabiatı değişti, fırsattan yararlanıp kılıbıklıktan kurulsana!"diye geçirdiğinizi biliyorum. Efendim bunu bende düşündüm, hatta inanmayacaksınız bu korkak halimle teşebbüs bile ettim! Karantinanın ilk günlerinde özenle hazırladığım bol köpüklü kahvesini karıma götürdüğümde, "Hayatım oturmaktan sıkıldıysan istersen salatayı bugün sen yap!" dedim. Koca bir kahkaha attı ve "Ayol insan oturmaktan sıkılır mı

hiç?" diye yanıt verdi. Boynumu büküp "Ne bileyim hayatım hiç öyle bir şansım olmadı ki!" dedim. Yüzüne musallat olmuş bir sineği uzaklaştırmak istercesine elini sallayarak "Senin işin yok mu Korkmaz! Bak neredeyse öğlen oldu mutfaktan hala yemek kokusu gelmiyor." dedi. Devrim yapmayı kafama koyduğumdan pes etmedim ve anında karımın ağzının payını verdim: "Dün akşam pişirdiklerim bitmedi. Acıktıysan hemen ısıtayım hayatım!" Bunu duymasıyla yüz hatları gerildi, fincanı tutan elleri titredi ve gök gürültüsüne benzer bir ses salonun duvarlarını temelinden sarsarak devrimi başka bahara erteledi: "Bütün gün evde oturuyorsun, utanmadan akşamdan kalanları mı yedireceksin?" Korkudan zihnimdeki sapkın düşünceleri bertaraf ettim ve babadan miras "İtaat et rahat et" felsefesine geri dönüş yaptım.

Günler ilerleyip virüse çare bulunamayınca karımın sinir katsayısı haliyle arttı. Önceleri televizyon izlemekle yetinirken, can sıkıntısından beni takibe aldı. Yaptığım her işte illaki bir hata buluyor, tekrar tekrar yaptırıyor, yine de hoşnut kalmıyordu. Bir keresinde "Hayatım belli ki zekâ seviyem düşük, nasıl yapacağımı pratik olarak bir göstersen!" deme gafletinde bulundum, yemediğim laf kalmadı.

Efendim hepimizin canı tatlıdır, ama karımın canı daha bir tatlıdır! Ev işlerine elini sürmemesinin bir sebebi tembellikse, diğer sebebi mikrop kapma korkusudur! Korona başladı başlayalı içine bunaltıcı bir ölüm korkusu yerleşti ve bende şah iken şahbaz oldum! Alışverişten her döndüğümde elimdeki torbaları paspasın üzerine bıraktırıyor, kapı aralığından değiştirmem için yeni giysiler uzatıyor, konu komşunun görmesinden utanarak alelacele değiştirip poşetleri doğruca banyoya götürüyor ve küvetin içine koyuyordum. Evet efendim doğru duydunuz küvete bırakıyordum! Zira torbalar alkolle dezenfekte edilmeden, sebze ve meyveler sıcak suda iyice yıkanmadan mutfağa girmelerine karım asla izin vermiyordu. İşte bu yüzden her akşam yedi otuzda sağlık bakanımız Fahrettin Koca'nın konuşmalarını pürdikkat izlemeye çalıştım. Ne alaka dediğinizi duyar gibiyim, müsaade ederseniz izah edeyim. Efendim bizim hanımın haberle işi olmadığından o saatlerde kumandayı koltuğa bırakır ve çay içmek, sosyal mesafe aralığından konu komşuya laf yetiştirmek için balkona geçer. Bende fırsattan yararlanıp televizyonda salgınla ilgili gelişmeleri dinlerim, ama her seferinde hayal kırıklılığına uğrarım, zira işyerlerinin ne zaman açılacağından bir türlü bahsetmez. Daha uzun bir süre bu işkenceyi çekeceğimi bilmenin ezikliliğiyle yerimden kalkar, mutfağa geçer ve yemeği hazırlarım.

Yirmi yedi mart akşamı işimi bitirmiş, karımı rahatsız etmeden masada gazetemi okuyordum. Ön sayfada eşlerine yardım için halıları silen, yerleri paspaslayan, yemek yapan, çamaşır yıkayan erkeklerden bahsediyordu. Kiminin eline ütü yakışıyormuş, kimininkine kereviz soymak! Benim için sıradan bir olayın haber değeri taşımasına şaşırmadım dersem yalan olur efendim. O merakla okumaya devam ettim. "Eve kapandığımız bu olağanüstü günlerde çamaşırdan mutfağa, yemekten bulaşığa koşturan kadınların en büyük destekçisi, hayat müşterektir diyen erkeklermiş!" Gazeteden başımı kaldırıp karıma baktım ve müşterek kelimesini neden telaffuz etmediğini düşündüm. Galiba suç mutlakıyetten meşrutiyete geçişteydi efendim! Ülkemize cumhuriyet geç gelince, demokrasinin bizim eve ulaşması haliyle rötara uğramıştı! Haberin devamında, psikologların korana günlerinde güçlü olmamızı önerdiklerini gördüm. "Kendi psikolojimizi sadece kendimiz düşünmeliymişiz." diyordu uzman ve bana göre fena halde yanılıyordu. Haklı olsaydı alışveriş merkezlerine, altın günlerine, konu komşuya gidemediğinden psikolojisi bozulan karımı yatıştırmak bana düşmezdi! Bir alt satırında ise "Bizi korkutan

her şeyi silip atmamız gerekiyor kafamızdan." diye yazıyordu. Bunu yazan muhabir, karımın iri cüssesini görseydi, yine aynı kelimeleri kullanır mıydı? Ayrıca korkularımdan kurtulmamın tek yolu karımın evi terk etmesiydi, o da ancak rüyalarda mümkündü. Haber "Bugünler geçecek. Geçmek zorunda." diye sona eriyordu. Burası doğruydu efendim. Eninde sonunda geçecekti, ama karantinayı karımla yaşayınca teğet değil, yarıp geçecekti!

"Korkmaz!"

Karımın seslendiğini duyunca okuduğum gazeteyi bir kenara bıraktım ve yine neyi yanlış yaptığımı öğrenmek amacıyla korkuyla yanına koştum.

"Ne diyor bunlar böyle Korkmaz?"

İlgi alanına girmediği halde nasıl olmuşsa olmuş haberlere denk gelmişti ve o an ekranda ufo görüntüleri vardı.

"Pentagon'un geçmiş yıllarda çektiği ufoları gösteriyorlar hayatım. ABD savunma bakanlığı da görüntülerin gerçek olduğunu onaylamış."

"Ay bu günlerde uzaylıları hiç çekemem! Vıcık vıcıklardır, üzerlerinde de kim bilir ne mikroplar vardır. Bana bak Korkmaz buraya gelecek olurlarsa alkolle her taraflarını iyice silmeden sakın eve alma."

"Zaten bize gelmezler ki hayatım."

"Sen şimdi bizim ev o kadar berbat, karım da o kadar çirkin ki, uzaylılar tenezzül edip gelmezler mi demek istedin?"

"Bunu da nereden çıkarttın hayatım?"

"O zaman niye gelmesinler bize?"

"Yine beni yanlış anladın hayatım. Dünyada o kadar stratejik nokta varken yolları buraya düşmez anlamında demiştim."

"Uzayların sağı solu belli olmaz, bakarsın kaybolup çat kapı gelirler.! Bu yüzden yine de uyar onları." "

"Hayatım kafaya koydularsa fikrimi sormazlar ki."

"Neden sormasınlar, bu evin reisi sen değil misin?"

"Gerçekten ben miyim?"

"Olağanüstü durumlarda elbette sensin."

"İşimiz uzaylılara kaldı desene…"

"Boş boş konuşacağına çık balkona etrafı kolaçan et. Uzaylı görürsen bu gece müsait olmadığımızı başka gün beklediğimizi söyle."

"Gerçekten ciddi misin?

"Elbette."

"O zaman çıkıyorum, ama gelenin uzaylı olduğunu nasıl anlayacağım? "

"Korkmaz!"

"Tamam karıcığım. Sen nasıl istersen karıcığım. Ben balkonda nöbetteyim karıcığım!"

Balkona çıktığında hava kararmıştı. Hava açıktı ve yıldızlar hiç olmadıkları kadar parlaktı. Nereye, kime bakacağını bilmeden bakışlarımı gökyüzüne yönelttim. Sıradan bir geceydi. Sıkılmıştım, ne var ki içeriye girmeye cesaret edemiyordum. Ne yapacağımı kara kara düşünürken göz kamaştırıcı mavi bir ışığın yaklaştığını gördüm. "Gelme. Gelme Bu gece müsait değiliz!" diye bağırmak istediysem de, korkudan sesim çıkmadı. Bedenimi çepeçevre sardığında kendimden geçtim. Gözümü yeniden açtığımda metal bir zemin üzerinde yatıyordum. Ortam loş ve soğuktu ve içeride benden başka bir insan daha vardı.

Devam edecek...

Bünyamin Tan

Çevirmenliğini Selami Münir Yurdatap'ın yaptığı ve Cemiyet Kütübhanesi'nce yayınlanan bu hikâyede Londra hapishanesinden kaçan ve Amerika'ya giden Arsen Lüpen'in intikam almak amacıyla tekrar Londra'ya döndüğünü görüyoruz.

Sherlock Holmes'ün Arsen Lüpen İle Sergüzeştlerinden:

ŞÖHRET UĞRUNA

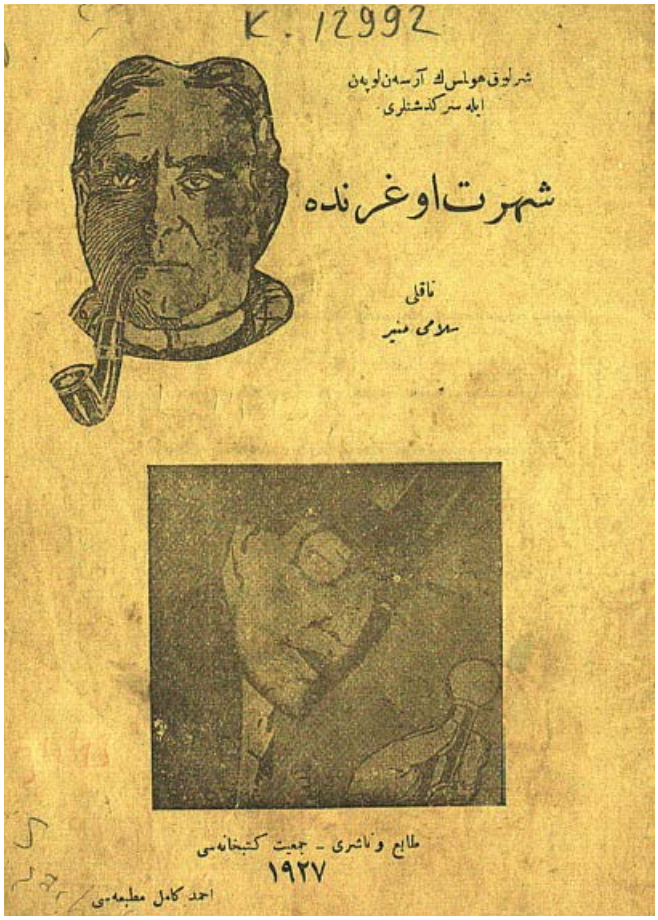

Serimizin bu hikâyesi, 1927 yılında İstanbul'da Ahmed Kâmil Matbaası'nda basılmıştır. On dört sayfa içermektedir. Çevirmenliğini Selami Münir Yurdatap'ın yaptığı ve Cemiyet Kütübhanesi'nce yayınlanan bu hikâyede Londra hapishanesinden kaçan ve Amerika'ya giden Arsen Lüpen'in intikam almak amacıyla tekrar Londra'ya döndüğünü görüyoruz. Amansız düşmanı Sherlock Holmes'e birbirinden ilginç oyunlar oynar ve maceraları Holmes'ün evinden London Club'ın kumar ve dans salonlarına kadar taşmaktadır. Keyifli okumalar…

Şöhret Uğurunda…

1

Kış bütün şiddetiyle devam ediyordu. Londra'nın sokakları bembeyaz bir renk almış, karlar mütemadiyen yağıyordu.

Sherlock Holmes, sıcak ve sakin yazıhanesinde oturmuş, masanın üstünde duran bir yığın evrakları karıştırıyordu.

Yevmi gazeteler, resimli mecmualar, resmi mektuplar, hususi mektuplar vesair! Meşhur polis hafiyesi, gazeteleri birer birer en şayan-ı dikkat (dikkate değer) hadiseleri okudu.

Gazeteler bu eskisi gibi bu ihtiyarlanan polis dâhisinden sık sık söz etmiyorlardı.

Neden acaba?

Şüphesiz meşhur hırsız Arsen Lüpen'i mağlup edemediği içindi. Gazeteleri bitirince mektupları okumağa başladı.

Birinci mektubu açtı, bu birkaç seneden beri Kolombiya'ya hicret etmiş eski arkadaşlarından William Harisson'dan idi. Büyük bir zevk ile bu çok sevdiği arkadaşından gelen mektubu okumağa başladı.

(3) Bu esnada telefon zili şiddetli çaldı.

Elinden mektubu bırakarak telefon ahizesini eline aldı:

- Alo! Kimsiniz?

- Ben samimi arkadaşınız William Harisson!

Sherlock Holmes, bir lahza tereddüt etti; kendi kendine söylenmeğe başladı:

- Ne acayip şey, demin ta Kolombiya'dan gelen mektubunu okuyordum. Şimdi beni telefonla çağırıyor. Olur garabet değil!

Telefon ahizesini tekrar aldı.

- Mister William, ne vakit teşrif ettiniz?

- Şimdi! Ne olacak tramvaya atladığım gibi geldim.

- Estağfurullah haddimiz mi?

Bu esnada bulunduğu odanın kapısı açıldı. İçeriye uzun boylu, şık bir erkek girdi.

Sherlock Holmes, gelen zairi (ziyaretçiyi) seri bir bakışla süzdükten sonra sert bir sesle:

- Kimi istiyorsunuz mister? Böyle izin almadan bir yere girmesini nereden öğrendiniz?

Meçhul zair tebessüm ederek cevap verdi:

- Kolombiya'dan azizim!

Polis hafiyesi, ileri birkaç adım atarak misafirini kucakladı. (4) Bu, William Harisson idi. Çok sevdiği aziz arkadaşı Sherlock Holmes'e güzel bir sürpriz yaparak onu evvela mektupla saniyen (daha sonra) telefonla aldatmıştı.

Bunu polis hafiyesine anlattığı vakit kahkahalarla saatlerce güldü.

Şimdi iki arkadaş karşı karşıya viskilerini içiyorlardı. Sherlock Holmes sordu:

- Ne vakitten beri buradasınız, dedi.

- İki aydan beri Londra'da bulunuyorum. Sizi ziyaret edeceğim, fakat ziyaretimde sizi başka işlerle olduğunuzu görüyorum. Anlaşılır ki bu hırsız sizi çok yordu.

Muhatabı hırsız kelimesini duyar duymaz yüzünde bir hiddet alaimi (belirtileri) belirdi:

- Ben vazifemi yaptım, hükumete teslim ettim. Onların memurları kaçmasına sebep oldu, dedi.

William:

- Peki, şimdi onu tekrar yakalamağa teşebbüs edecek misiniz?

- Hay, hay!

- Fakat o burada değil ki!

- Nereden bildiniz?

- Şey… Tahminen söyledim.

- İster İngiltere'de olsun ister Amerika'da olsun. Onun izini bırakmayacağım. Bu kadar seneden beri kazandığım şöhreti cihanın zabıta (5) tarihinden ufak bir lakaytlık yüzünden silmeyeceğim. Bu şöhret uğrunda ben binlerce katillerle, hırsızlarla, sahtekârlarla çarpıştım ve hepsini birer birer mağlup ettim. Yalnız şu Arsen Lüpen'i adam akıllı bir tuzağa düşüremedim. Mamafih (nitekim) bu da yakında olacaktır, dedi.

William, oturduğu iskemleden kalktı, gözlerini Sherlock Holmes'ün arkasına tevcih ederek (çevirerek):

- Azizim, siz ihtiyarladınız amma gönlünüz hâlâ tazedir. Baksanıza odanız, güzel kadınların tablolarıyla dolu.

Sherlock Holmes, yüzünü geriye çevirerek baktı.

Henriette'in mücessem (cisimleşmiş) timsali, dudaklarında şeytani bir tebessüm, bir elinde sivri bir hançer… Pürtavr-ı azamet (kibir dolu tavır) takınmış duruyordu.

Bu bir resim değil, canlı bir tablo idi.

Üstüne büyük bir sürat ve çalaki ile yürüdü, fakat heyhat ki duvarla karşılaştı. O hayal kaybolmuştu.

Geriye döndü. William meydanda yoktu. Oda kapalıydı: nereye gidebilirdi?

Odada bir konsol, bir masa

ve birkaç iskemle ve bir aynalı dolaptan başka bir şey yoktu.

Aynalı dolabı açtı. William orada saklanmıştı. Sakit (susmuş) ve sakıt (düşmüş) bir halde duruyordu.

Sherlock Holmes, iki kolunu belinden tutmak istedi. Elleri süratle birbirine çarptı. Çünkü onun temas ettiği şey bir insan vücudu (6) değil bir kukla idi.

Asabi parmaklarıyla o bostan korkuluğu gibi duran elbiseleri ve maskeyi yırttı, dolabın her tarafını aramağa başladı. Elleri ansızın bir düğmeye ilişti. Düğmeyi çevirdi, olmadı. Sık sık bastı. Büyük bir delik açıldı. Bu delik sokağa nazırdı. Oradan baktığı vakit, sokakta bir otomobil gördü. İçinde Arsen Lüpen duruyordu.

Arsen Lüpen, Sherlock Holmes'ü görünce:

- Adiyo azizim, şimdilik gidiyorum, bir daha hizmetçiye pipo tütünü aldırırken onu muayene ettirmelisiniz, yoksa öyle aldanıp afyon çekersiniz ve sonra saçmalamağa, türlü türlü hayaletler görürsünüz ve hatta en yakın ahbaplarınızın simasını teşhise bile muvaffak (başarılı) olmazsınız, dedi.

Sonra otomobili işleterek süratle hareket etti.

Bu hadise bir sinema şeridi gibi süratle geçmişti.

2

Sherlock Holmes, şezlonga gömülmüş, o geçen hadisenin teferruatını düşünüyordu. Hele Arsen Lüpen'den işittiği son sözler onu büyük bir hayrete düşürmüştü.

Evet, hakikaten birkaç saat evvel hizmetçi kıza bir paket pipo tütünü aldırmıştı. İşte o meşum tütünü kullandıktan sonra biraz sersemlediğini hatırlar gibi oldu.

(7) Hizmetçiye mahsus zile bastı. Cevap yok. Tekrar bastı. Hâlâ cevap yok.

Demek hizmetçi kız da meydanda yoktu.

Bu hane, ne kadar acayipti. Sherlock Holmes, Amerika'ya hareket ettiğinden beri, gayrı meskûn kalmış ve tek tük Arsen Lüpen'in arkadaşları bile ziyaret etmişti. İşte o zamandan beri Arsen Lüpen'in tavsiyesiyle evde muhayyirü'l-ukul (akılları hayrete düşüren) tertibatlar yapılmıştı.

Tabii polis hafiyesi Londra'ya avdet eder etmez, eski hanesine yerleşmişti. Fakat hiçbir vakit hanesinin Arsen Lüpen'in avanları (avaneleri, adamları) tarafından ziyaret edildiğini aklına getirmemişti.

Gece saat on birdi. Hava soğuk ve yağmurlu idi. Sokakta tek tük insanlar vardı. Kapalı bir otomobil London Club binasının önünde durdu. İçinden şık bir zat indi. Kulübün merdivenlerini süratle çıktı.

Kumar salonu hıncahınç dolu idi. Para bir şelale gibi mütemadiyen akıyordu. Genç, ihtiyar, kadın, erkek herkes ruletin başına toplanmış taliini (şansını) diliyorlardı. Bu esnada içeriye giren şık, kibar bir zat hazırunun (orada bulunanların) az çok alakaları celp etti.

Bu gelen şık adam kimdi?

Bu meşhur polis hafiyesi Sherlock Holmes idi. O gece Arsen Lüpen'in kulübe geleceğini haber almıştı. Onun üzerine polis hafiyesi (8) kıyafetini değiştirmiş ve kulübe gelmişti.

Şimdi salonun bir köşesinde oturmuş, müdekkik (inceleyen) ve nafiz (içe işleyen) bakışlarıyla kendisine yabancı olmayan bir simayı arıyordu.

Bütün emelleri boşa çıktı. Meydanda Arsen Lüpen'e benzeyen veya benzemek ihtimali bulunan hiçbir kimseye tesadüf etmemişti.

Kumar salonunda aradığını bulamayınca dans salonuna geçti. Burası daha geniş ve daha kalabalıktı. Jazz-band mütemadiyen çalıyor, çiftler durmadan dönüyorlardı. Ara sıra yorulan çiftler, masalarına avdet ederek (dönerek) şaraplarını içiyorlardı.

Sherlock Holmes, hususi localardan birisine oturdu. Artık her tarafını kâmilen görebiliyordu.

Dans edenler arasında iki kişi dikkatini celp etmişti. Biri genç yakışıklı bir delikanlı, diğeri ise şişman bir madam idi.

Genç delikanlının etvarındaki (tavırlarındaki) garabet, hele yürüyüşündeki kıvraklık onun erkek olmadığını gösteriyordu.

Şişman madam ise danstaki çalaki (çeviklik) ve sürat ve adımlarındaki tevazün (denge)

onun şişman olduğunu âdeta nefy ediyordu (olumsuzluyordu).

Meşhur zabıta dâhisi şöyle düşünüyordu.

Jaz-band faaliyetine geçti. Bu sefer vals çalıyordu. Sherlock Holmes, locasından çıkarak aşağıya indi ve şişman madamın önüne geçerek hafif bir reveransla:

- Lütfen madam, birlikte bir vals oynamamıza müsaade eder misiniz, (9) dedi.

Madam çarnaçar kabul etti ve Sherlock Holmes ile dans etmeğe başladı. Çok güzel ve seri dönüyordu. Vücudu başında olanların aksine yumuşak ve latif idi.

Sherlock Holmes'ün şüphesi gittikçe zail oluyordu. Mamafih yine kararında sabit kalmıştı, çünkü o bilirdi ki Arsen Lüpen harikaların harikasıdır. Neler yapar ve nelere kadirdir?

Dans bitince damını locasına davet etti.

Madam nazik bir tavırla:

- Maalesef mösyö, çünkü amcazadem Mister Krummer buradadır. Benim bu halimi görünce beni ayıplar, dedi.
Sherlock Holmes:

- Öyle ise şu amcazadenizi takdim eder misiniz, dedi.

- O olur.

Diyerek birkaç genç kızla şakalaşmakta bulunan genç delikanlıya yaklaşarak kulağına bir şeyler fısıldadı. Sonra ikisi polis hafiyesinin yanına geldiler, madam yanındaki genci ona takdim etti.

Sherlock Holmes, Mister Krummer'a dönerek:

- Müsaadenizle Madam Elizabeth ile biraz kumar salonuna gideceğiz. Arzu ederseniz siz de gelin. Taliinizi dileyin, dedi.

Genç erkek, latif sesiyle:

- Müsaade size… Siz gidin, belki birazdan ben gelirim, dedi.

Madam Elizabeth, Mösyö Lambrino namı diğerle Sherlock Holmes ile dans (10) salonunu terk ederek kumar salonuna geçtiler. Bu iki salonu birbirinden ayıran uzun koridora geldikleri zaman Sherlock Holmes madama yaklaşarak kucakladı. Ellerini göğsünün kabaran yerlerini şiddetle çekti. Madamın korsesi açıldı. Suni memeler yere düştü.

Sahtekârlığı tebeyyün eden Arsen Lüpen, Sherlock Holmes'ün ellerinden kurtularak iki adım geri gitti, takma saçlarını ve suratındaki makyajı çıkardı. Giydiği robu yırttı. Altında siyah bir elbise vardı. Beş dakika zarfında o şişman, zevkperest madam; adaleli iri yarı bir erkek olmuştu.

Sherlock Holmes, hasmının üstüne atılmak istedi. Fakat arkadan tutulan elleri mani oldu.

Genç Krummer, tabir-i ahirle (diğer tabirle) Henriette Sherlock Holmes'ün Arsen Lüpen'in üstüne hücum ettiğini görünce süratle koşarak arkadan iki ellerini yakalamıştı.

Fırsat bulan Arsen kumar salonuna girdi. Oradan hususi odalardan birisine kapandı. Birkaç dakika sonra oradan başka bir tipte çıktı.

Merdiveni süratle inerek kulübün sokak kapısına geldi. Dışarıda Sherlock Holmes'ün otomobili diğer otomobiller miyanında duruyordu.

Arsen Lüpen şoföre yaklaşarak:

- Delikanlı, Mösyö Lambrino sizi içeride istiyor.

Şoför, kulübe girerek Arsen Lüpen'i takip etti. Onu birinci (11) kata çıkardı. Burada boş odalar vardı. Arsen Lüpen şoföre boş bir oda göstererek 'buradan girin' dedi.

Şoför içeri girdi, arkasından Arsen geliyordu. Meşhur hırsız kapıyı süratle kapadıktan sonra tabancasını çıkarıp zavallı şoföre tevcih ederek:

- Elbiseni, kasketini, gözlüğünü çıkar bana ver, söylediğimi yapmadığın takdirde tabancamı kafana patlatırım, dedi.

Şoför titreyerek soyundu. Arsen Lüpen elbiselerini ona vererek giymesini tembih etti. Birkaç dakika sonra Arsen Lüpen şoför olmuştu. Şoför elleri bağlı olarak ıssız odanın bir kenarına çöktü. Hırsız odayı dışarıdan sürmeledikten sonra aşağıya indi.

Bu esnada Sherlock Holmes koridorda Henriette'le mücadele ediyordu. Gürültülerine koşan erkekler, kadınlar dehşetli

bir manzara ile karşılaştılar. Sherlock Holmes'ün elleri kan içinde, yerde kadın elbiseleri ve saçları duruyordu. Henriette ise yüzükoyun yatmış, kafasına yediği yumrukların acılarıyla inliyordu.

Sherlock Holmes, etrafını saran ve büyük bir halka teşkil eden ahaliye:

- Efendiler, ben Sherlock Holmes'üm, şu yerde serilen kız, demin çok alkışladığınız Mösyö Krummer'dir. Filhakika Mösyö Krummer değil, meşhur Arsen Lüpen'in sevgilisi Henriette'tir.

(12)Birkaç hadime yaklaşarak Henriette'i kucakladılar ve Sherlock Holmes kocasıyla otomobilde bekleyen otomobile koydular. Şoföre Sherlock Holmes'ü beklememesini tembih ettiler.

Sherlock Holmes ise kulübün binasında Arsen Lüpen'i aramağa koyuldu. Her yerini aradı taradı, bir şey bulmadı.

Birinci kata indi. Boş odaları birer birer muayene etti.

Odanın birisi kapalıydı. Polis hafiyesi onu maymuncukla açarak içeri girdi. Cep elektriğini yaktı. Köşede bitap bir halde inleye inleye yatan bir insan gördü. Üstündeki elbiseler, tıpkı Arsen Lüpen'in elbiselerine benziyordu.

Acaba o mu idi?

Yere eğildi, cismi muayene etti. Bu şoförü Toklen idi.

Sherlock Holmes, keskin zekâsıyla meseleyi anladı. Bir çılgın gibi merdiveni dörder dörder atlayarak dışarıya fırladı. Otomobilinin yerinde yeller esiyordu. Meydanda yoktu.

Orada bulunan şoförlere sorunca bu cevabı aldı:

- On dakika evvel hizmetçiler bayılmış bir kız getirdiler, otomobilinize koydular ve şoföre bir şeyler söylemişlerdi. Onlar gittikten sonra şoför süratle buradan hareket etti, dediler. Bunun üzerine Sherlock Holmes orada duran otomobile yaklaştı. Bir elinde tabancası ufak bir hadiseye muntazırdı.

(13)Otomobil boştu. Sessizce eczahanenin yanına yaklaşarak içine baktı. Henriette bir kanepeye yaslanmış, başı ucunda eczacı ile Arsen Lüpen onu tedavi ediyorlardı.

Sherlock Holmes, cebinden diğer bir tabanca çıkararak eczahaneye girdi. Daha kapıda iken iki tabancasını çekerek sert ve amirane bir sesle:

- Arsen Lüpen, Henriette! Sizi kanun namına tevkif ediyorum, dedi.

Arsen Lüpen, bu fecai ve ani hiç ümit etmiyordu. Mamafih metanetini toplayarak Henriette'i mualece (tedavi) etmekle meşgul olan eczacıya dönerek:

- Çabuk yaraları sar, dedi ve sonra Sherlock Holmes'e doğru yürüdü. Şimdi aralarında bir metre kadar fasıla vardı. Polis hafiyesi elini cebine sokarak iki kelepçe çıkardı, Arsen Lüpen'in eline geçirmek istedi, fakat o her vakitki müstehzi (alaycı) tavrı takınmış, şöyle diyordu:

- İhtiyar! O kadar acele etme, hayatın tehlikededir. Arkamda avanelerim var. seni tehdit ediyor baksan a! dedi.

Sherlock Holmes geri döndü. Bu esnada Arsen Lüpen dehşetli bir süratle Sherlock Holmes'ün üstüne atıldı. Başına isabetli birkaç yumruk vurdu.

Bu sırada Sherlock Holmes'üm elinde bulunan tabancasının birisi yere düşerek patladı. Ondan çıkan bir kurşun eczacının başına isabet ederek (14) yere biruh (ruhsuz, ölü) olarak yıkıldı.

Sherlock Holmes – Arsen Lüpen arasında müthiş bir mücadele başlamıştı. Polis hafiyesi hasmını yakalamakla kazanacağı şöhretin uğurunda bütün gayretini sarf ediyordu.

Henriette bu mücadeleye hayretle bakıyordu. Kolundaki yaralar olmasa idi çoktan kocasına yardım ederdi. Mamafih kocasının vahim vaziyetini düşünerek büyük bir fedakârlıkta bulundu. Sürtüne sürtüne yerdeki tabancayı alarak Sherlock Holmes'ü bacağından vurdu. Arsen Lüpen bu fırsattan bilistifade (yararlanarak) sevgilisini kucaklayarak eczahaneden çıktı. Otomobile atlayarak gözden nihan oldu.

Birkaç dakika sonra silah sesine koşan polisler meşhur polis Sherlock Holmes'ü mecruh bulup onu hastahaneye götürdüler.

Bitti

GÖKTUĞ

GADDAR YÜREKLİ SAVAŞÇI

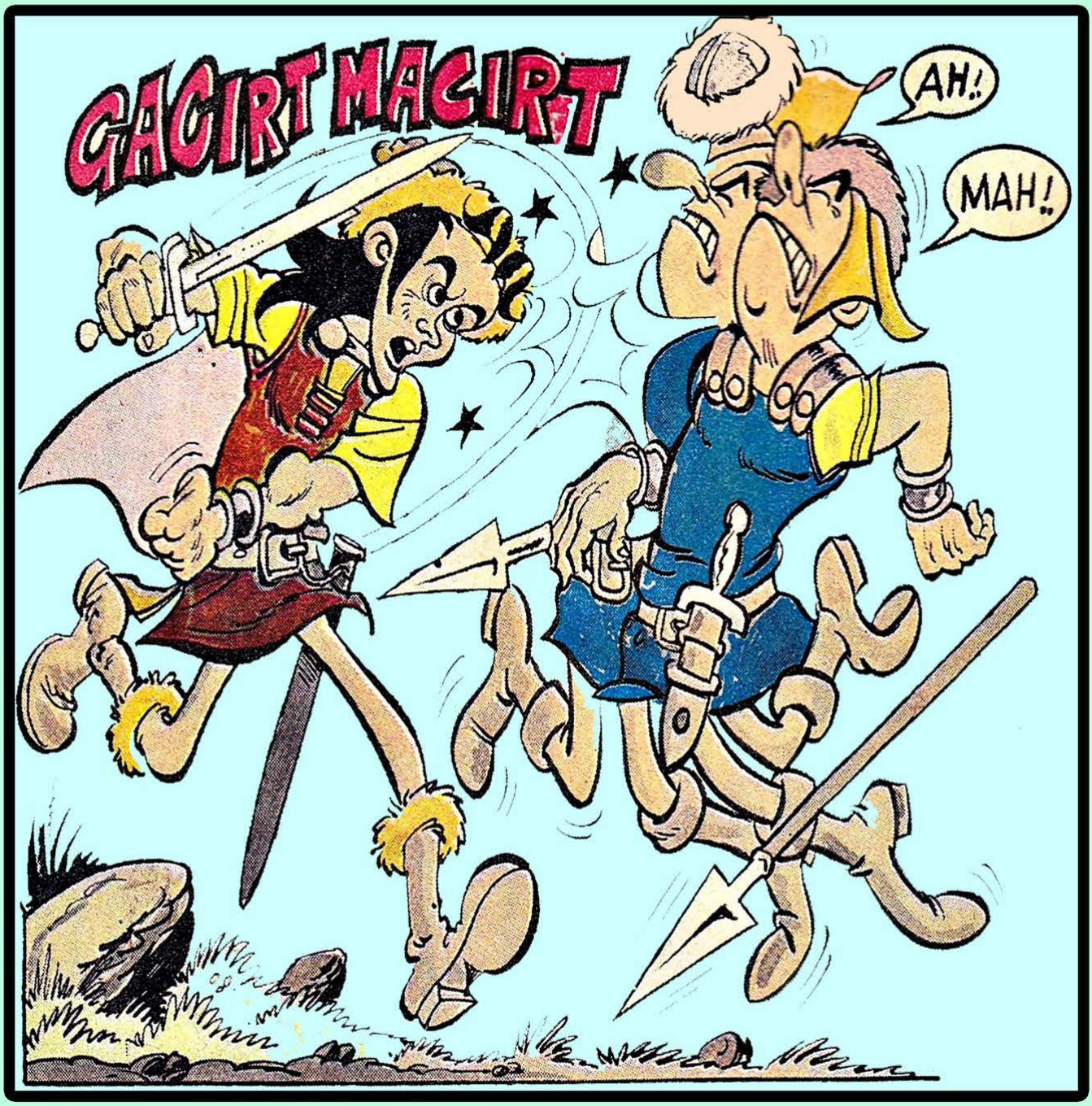

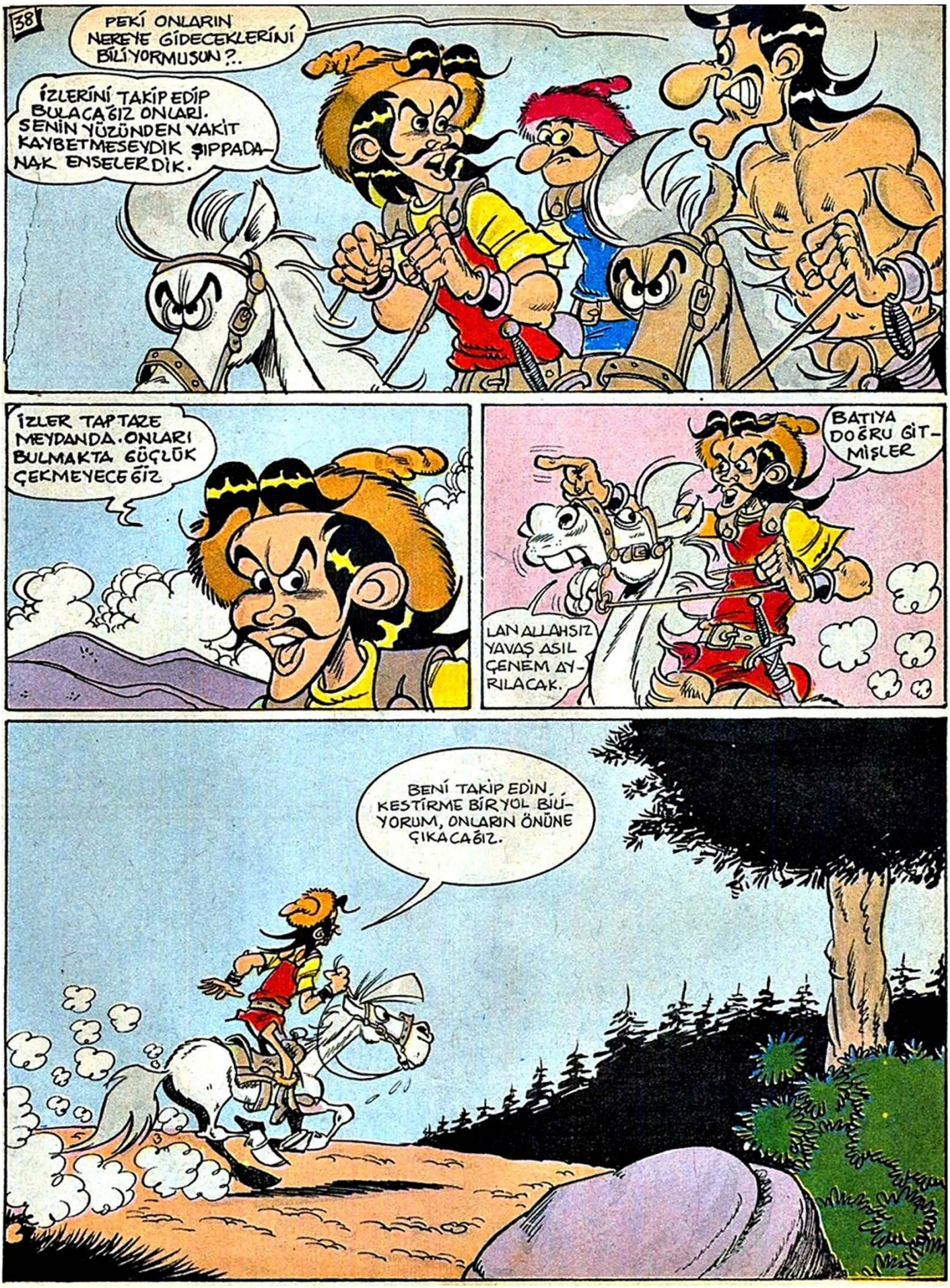
38
PEKİ ONLARIN NEREYE GİDECEKLERİNİ BİLİYORMUSUN?..
İZLERİNİ TAKİP EDİP BULACAĞIZ ONLARI. SENİN YÜZÜNDEN VAKİT KAYBETMESEYDİK ŞIPPADANAK ENSELERDİK.
İZLER TAPTAZE MEYDANDA. ONLARI BULMAKTA GÜÇLÜK ÇEKMEYECEĞİZ
BATIYA DOĞRU GİTMİŞLER
LAN ALLAHSIZ YAVAŞ ASIL ÇENEM AYRILACAK.
BENİ TAKİP EDİN, KESTİRME BİR YOL BİLİYORUM, ONLARIN ÖNÜNE ÇIKACAĞIZ.

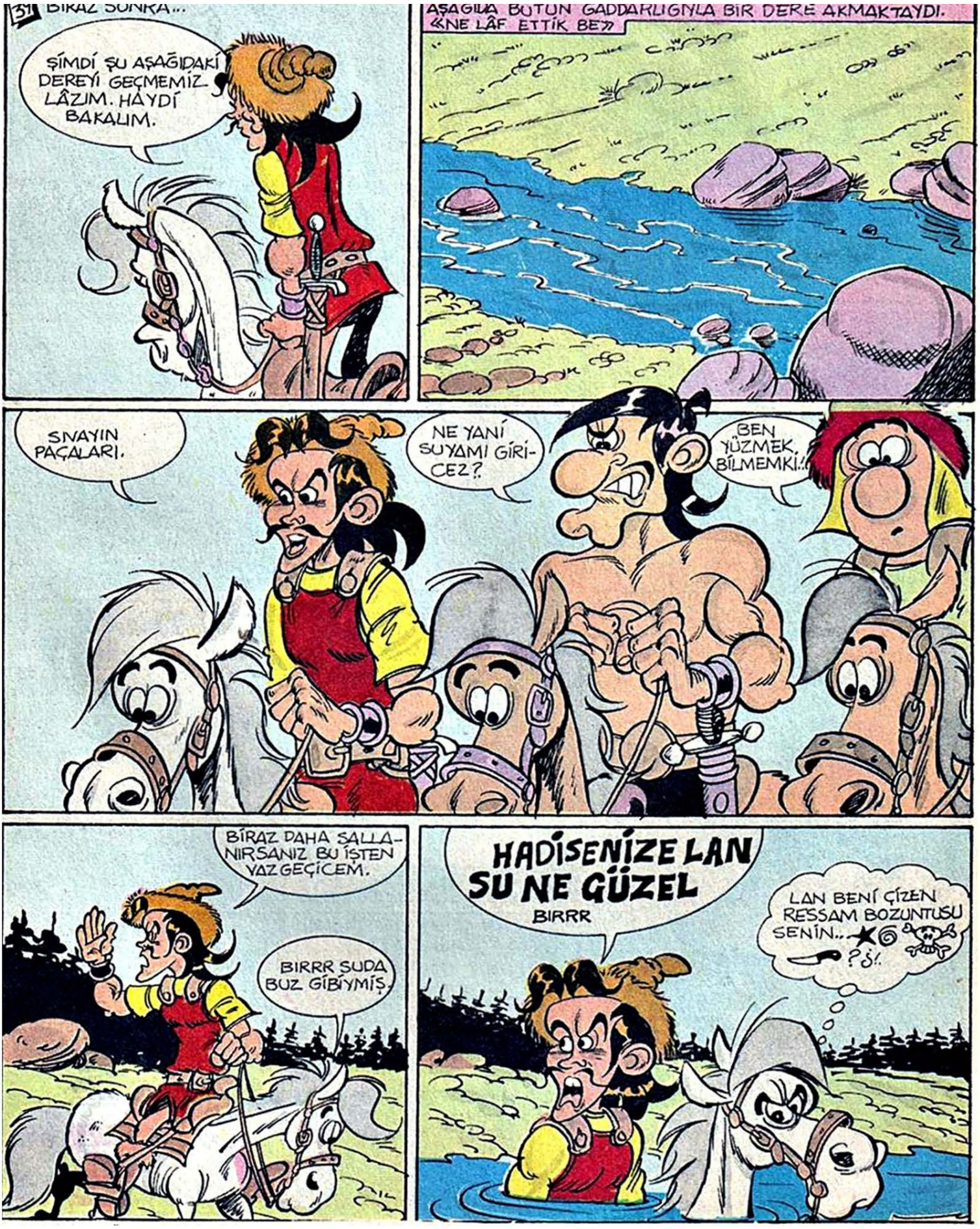
31 BIRAZ SONRA...
ŞİMDİ ŞU AŞAĞIDAKİ DEREYİ GEÇMEMİZ LÂZIM. HAYDİ BAKALIM.
AŞAĞIDA BÜTÜN GADDARLIĞIYLA BİR DERE AKMAKTAYDI. «NE LÂF ETTİK BE»
SIVAYIN PAÇALARI.
NE YANİ SUYAMI GİRİCEZ?
BEN YÜZMEK BİLMEMKİ!..
BİRAZ DAHA SALLANIRSANIZ BU İŞTEN VAZGEÇİCEM.
BIRRR SUDA BUZ GİBİYMİŞ.
HADİSENİZE LAN SU NE GÜZEL
BIRRR
LAN BENİ ÇİZEN RESSAM BOZUNTUSU SENİN..
?Ş!..

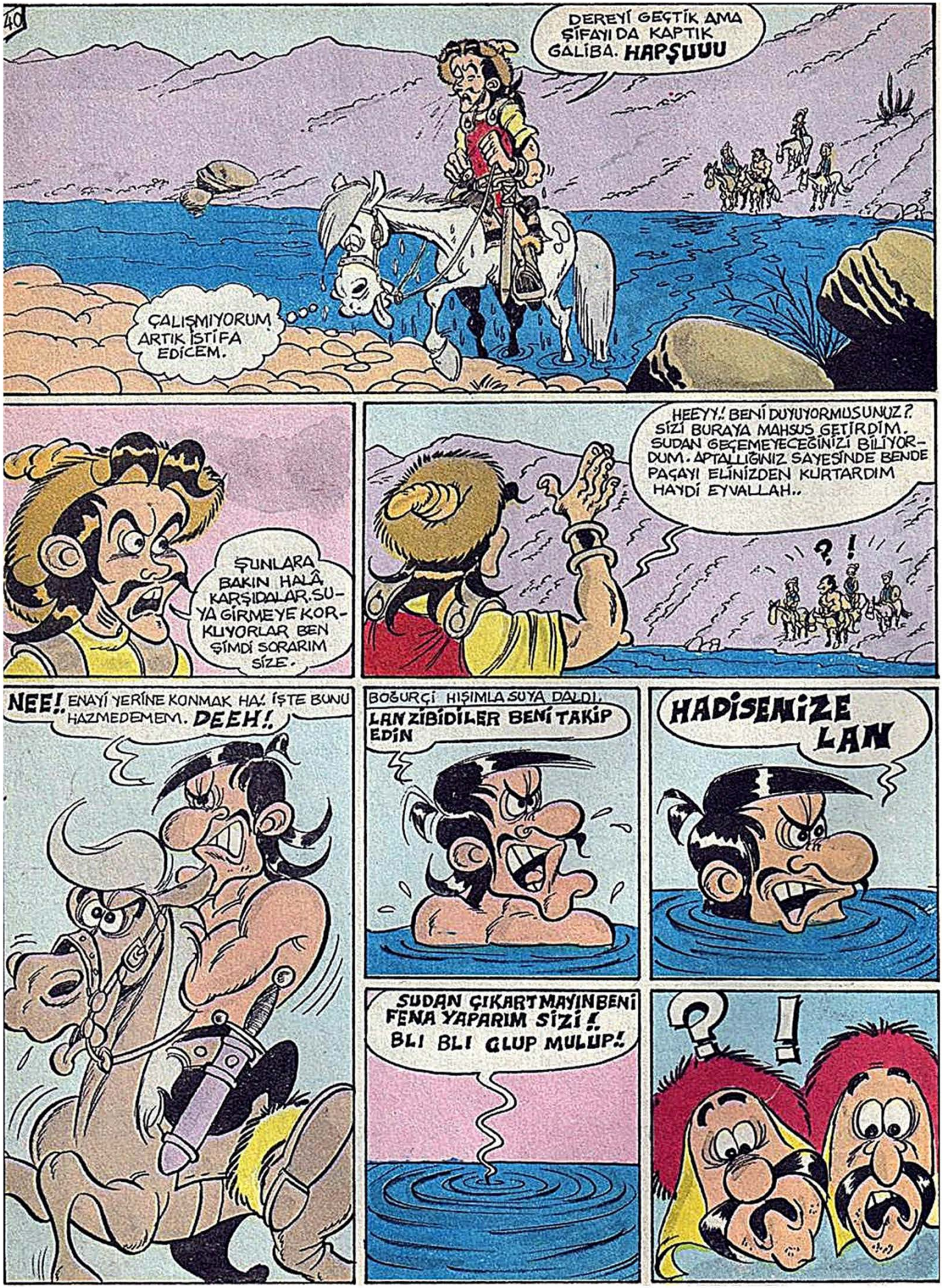
40
DEREYİ GEÇTİK AMA ŞİFAYI DA KAPTIK GALİBA. HAPŞUUU
ÇALIŞMIYORUM ARTIK İSTİFA EDİCEM.
ŞUNLARA BAKIN HALÂ KARŞIDALAR. SUYA GİRMEYE KORKUYORLAR BEN ŞİMDİ SORARIM SİZE.
HEEYY! BENİ DUYUYORMUSUNUZ? SİZİ BURAYA MAHSUS GETİRDİM. SUDAN GEÇEMEYECEĞİNİZİ BİLİYORDUM. APTALLIĞINIZ SAYESİNDE BENDE PAÇAYI ELİNİZDEN KURTARDIM HAYDİ EYVALLAH..
? !
NEE! ENAYİ YERİNE KONMAK HA! İŞTE BUNU HAZMEDEMEM. DEEH!
BOĞURÇİ HIŞIMLA SUYA DALDI.
LAN ZİBİDİLER BENİ TAKİP EDİN
HADİSENİZE LAN
SUDAN ÇIKARTMAYIN BENİ FENA YAPARIM SİZİ!
BLI BLI GLUP MULUP!
? !

41
ANNECİĞİM!
NİHAYET SUDAN ÇIKTILAR.
ÖĞĞ SUDAN MİDEM BULANDI. ŞİMDİ KUSUCAM
GÖRDÜNMÜ NE KADAR KOLAYMIŞ.
GLUP QLUP GIYYYK OUP!
SEN GİTMEDİNMİ YAVU?
HAYIR!. O SADECE SENİ KARŞIYA GEÇİRMEK İÇİNDİ. ŞİMDİ SESLENDE ADAMLARINDA GELSİNLER.
ONLAR PEŞİMDEN GELMEDİLERMİ?
LAN DEYYUSLAR ÇABUK BURAYA GELİN YOKSA BENGELİCEM

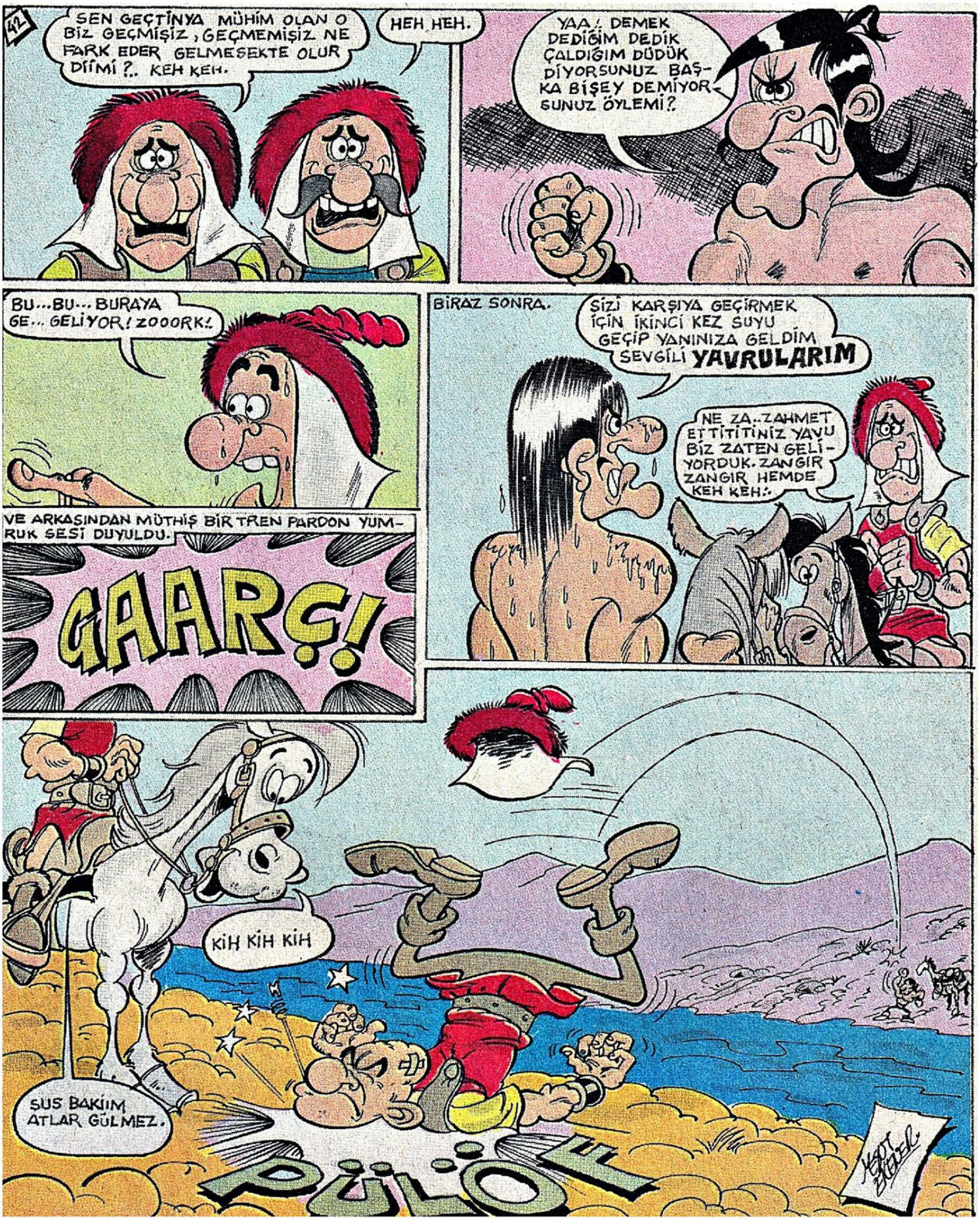

Devam Edecek

Liza Çanakçı

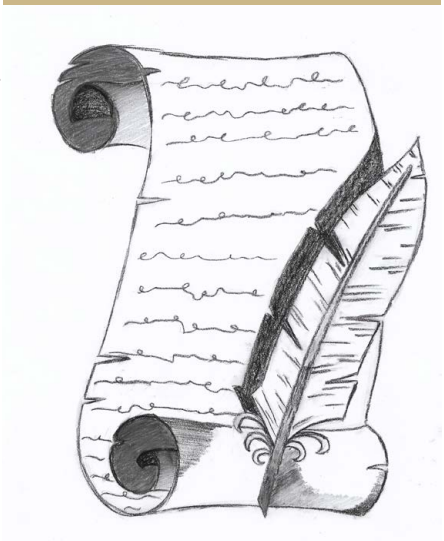

İnsan, bazen duygularını paylaşamayacak kadar kendini yalnız hisseder ve o an kimseyle konuşmak, iletişim kurmak istemez, zaten istese de anlatmayı beceremez.

MEKTUP

Sevgili Anneciğim,

İnsan, bazen duygularını paylaşamayacak kadar kendini yalnız hisseder ve o an kimseyle konuşmak, iletişim kurmak istemez, zaten istese de anlatmayı beceremez. Bogazındaki düğüm konuşmasını engeller. Bu durumlarda yapılacak en doğru hareket bir köşeye çekilmek, eline bir kağıt kalem almak ve söyleyemediklerini yazıyla anlatmaya çalışmaktır, çünkü kağıt; hem iyi bir dinleyicidir, hem de sırdaştır. İşte bu yüzden sana yazıyorum, zira içimde bir yerlerde sakladığım o kadar çok şey var ki… Ama becerebilecek miyim, gerçekten bilmiyorum. Korkuyorum anneciğim. Olacaklardan, başıma geleceklerden korkuyorum. En kötüsü de yaşayacağın gerçekleri bilmek üzüyor beni. Evet, her şeyin farkındayım, her şeyi biliyorum, ama itiraf edemiyorum. İşin aslı kabullenmek istemiyorum. Bir gün gideceğini ve bir daha asla dönmeyeceğini biliyorum. Yanına her geldiğimde, iyileşeceğine dair beni ne kadar inandırmaya çalışsan da, sen de biliyorsun gerçeği. Gideceksin ve dönmeyeceksin! Beni tesellil etmek için söylediğin sözler o kadar güzel ve hoş geliyor ki, inanmak istiyorum, hatta inanıyorum da, ama içten içe olacakları da biliyorum. Bugüne kadar cesaretimi toplayıp sana gördüğüm kabustan bahsedemedim ama şimdi anlatmaya kararlıyım. Belki bu mektubu okuyamayacaksın, belki de hiç kimse okuyamayacak ama yine de anlatacağım, hem de tüm gerçekleriyle.

Yatağıma uzanıp huzurla uyumak arzusuyla yanarken her zaman aynı kabusu görüyorum. Gittiğin ve hiçbir zaman geri dönemeyeceğini anladığım kabusu! Uçurumun yanındasın ve ben hemen arkandayım. Çok mesafe yok aramızda, ama yine de seni kurtaramayacak kadar büyük ve ulaşılmaz bir aralık var. Yer sarsılıyor ve çatlıyor, bazı toprak parçaları uçurumda kayboluyor. O düşen toprak parçalarının üstendesin, bana el sallıyorsun. Avazım çıktığı kadar haykırarak

oradan bir an önce uzaklaşman gerektiğini söylüyorum, ama nafile! Üzerinde bulunduğun parça uçurumdan aşağı doğru sürükleniyor. Kurtarmak için var gücümle koşuyor, elini tutuyor, yukarı çekmeye çalışıyorum ama bir işe yaramıyor. Aşağıdan seni çeken büyük canavara karşı koyamıyorum! Senin nazik ellerin benimkilerin arasından kayıp gidiyor ve sen, sonsuzluk içindeki o ürpertici boşluktan aşağı düşüyorsun. İşte tam o sırada uyanıyorum. Her zaman aynı şeyler tekrarlanıyor, hiç durmayacak bir döngü gibi!

Rüyalarımda, hayal dünyamda canlandırdığım canavar beni sorguluyor. Her zaman saat 12.07'de. Onu daha fazla tutabilirdin, gitmesine sen izin verdin deyip, söyleniyor. Evet, belki daha fazla tutabilirdim, ne var ki yapamadım, beceremedim ve düşmene izin verdim! Yakalandığın bu amansız hastalıktan kurtulmanı ne kadar çok istesem de, bir yandan da acılarının son bulmasını istedim. Hastalığın gün ve gün kötüleşti, içinden çıkılmayacak bir hal aldı. Seni böyle gördükçe yaşadığım olaylar giderek daha çok acı verici olmaya başladı. Hayal ettiğim yaşam hiçbir zaman bu değildi. İyileşmeni, yataktan kalkıp benimle, kendinle ilgilenmeni öyle çok istedim ki… Ama bu maalesef gerçekleşmesi imkansız bir istekti. Hayallerim hayallerimde kaldı. Uygulanan tüm ilaçların, yöntemlerin işe yaramayacağını her zaman biliyordum. Ama bu durumu asla kabullenmek istemiyordum. Bu zamana kadar hiç kimsenin hem gitmesini, hem de yanımda kalmasını bu kadar çok istemedim. Bundan dolayı da, kendimi hep suçlu hissettim. Seni düşündüğüm her an vicdan azabı çektim. Her uygulanan tedavinin ardından iyileşeceğine dair söylediğin o tatlı yalanlara inanmak bir nebze de olsa acımı hafifletiyordu ama hiçbir zaman acımın tamamen yok olmasını sağlamadı.

Anne, ben seni özledim. Senin bana sarılmanı, beni okula göndermeni, bana her sabah kahvaltı hazırlamanı ve saçımı okşamanı özledim. Hayat bize ne kadar da beklenmedik sürprizler yapıyor. Acısıyla tatlısıyla hayatımı seviyorum. Ama bazen, keşke parmaklarımı şıklatıp seni iyileştirebilsem diyorum. Maalesef, bu sadece masallarda mümkün oluyor. Hastalığının en kötü zamanlarında, keşke senin daha fazla yanında olabilseydim ama yapamadım, beceremedim. Senin yanında istediğim zaman olamadım. Anne biliyor musun? Okulda artık herkes bana iyi davranıyor. Kulağa çok hoş geliyor değil mi anne? Keşke gerçekte de o kadar masum olsa. Herkesin bana acıyan gözlerle baktığı o okulda, hiçbir zaman normal bir çocuk olamadım, hiçbir zaman buna imkanım olmadı. Bu olayların biteceğine, hayatımızın normale döneceğine inanmak çok kolay gözüküyordu ama her defasında hayal kırıklığı yaşamaktan korktum. Bu düşüncelere inanmaktan korktum. Galiba, bazen insanlar en büyük yalanları kendilerine söylemek zorunda kalıyor. Bizim yalanımız da bu anne. Hatırlıyor musun, ben sana, sen hastanede bitkin bir şekilde yatarken artık çok mu geç diye sormuştum. Sen de beni yine güzel sözlerinle bu düşünceden uzaklaştırmaya çalışmıştın. Hatta kilisenin bulunduğu arka bahçemizdeki porsuk ağacından yapılan bir ilaç daha olduğunu ve doktorların bu ilaca güvendiklerini söylemiştin. Ben, daha önce hiçbir şeye, bu ilaca inandığım kadar çok inanmadım. Evet, doğru başarmanın yarısı inanmaktır ama demek ki her zaman inanmak yetmiyormuş. Senin iyileşmene dair hiçbir çare, çözüm yöntemi kalmadığını anladığım zaman, senin bana yalan söylediğini düşünmüştüm, o an sana çok kızmıştım. Sense bana o gün, eğer bir gün şu an öfkeli olduğun için; bana, benimle konuşamayacak kadar kızdığın için üzülürsen, bu öfkenin son derece normal olduğunu ve hiç üzülmemen gerektiğini hatırla, demiştin. Bunu hatırlıyorum, seni üzmemek için, o gün seninle konuşmadığımdan dolayı kızmıyorum kendime. Ama keşke zamanı geriye alabilsem. Seninle geçirdiğim güzel anıları tekrar yaşayıp, kötü olanları da hafızamdan silebilsem. Keşke… Maalesef ben, ne bir büyücü ne de bir zaman makinesi icat edebilecek bir profesörüm. Bazen düşünüyorum da, keşke sana kendi yaşamımdan verebilseydim ama bu imkansız. Bunu biliyorum. Seni kurtaramayacağımızın farkındayım. Zaten hayatı zor yapan şeyler önümüzdeki engeller ve gerçekler, değil mi? Bunlar olmasa hayat, cennet kadar masum ve güzel olurdu. Eğer bir dilek hakkım olsaydı, hayatımızdaki keşkeleri yok etmeyi dilerdim. O zaman, ne keşke iyileşsen anne derdim ne de keşke hayat cennet kadar güzel olsa derdim. Bunları yapabilseydim seni mutlu ederdim, değil mi anne? Ama yapamıyorum, senin gitmene engel olamıyorum. Seni çok seviyorum ve asla gitmeni istemiyorum anne!

Oğlun Conor

CAN İLE AFACAN'IN BABASI: ROBA

Hazırlayan: Murat Yapıcıer

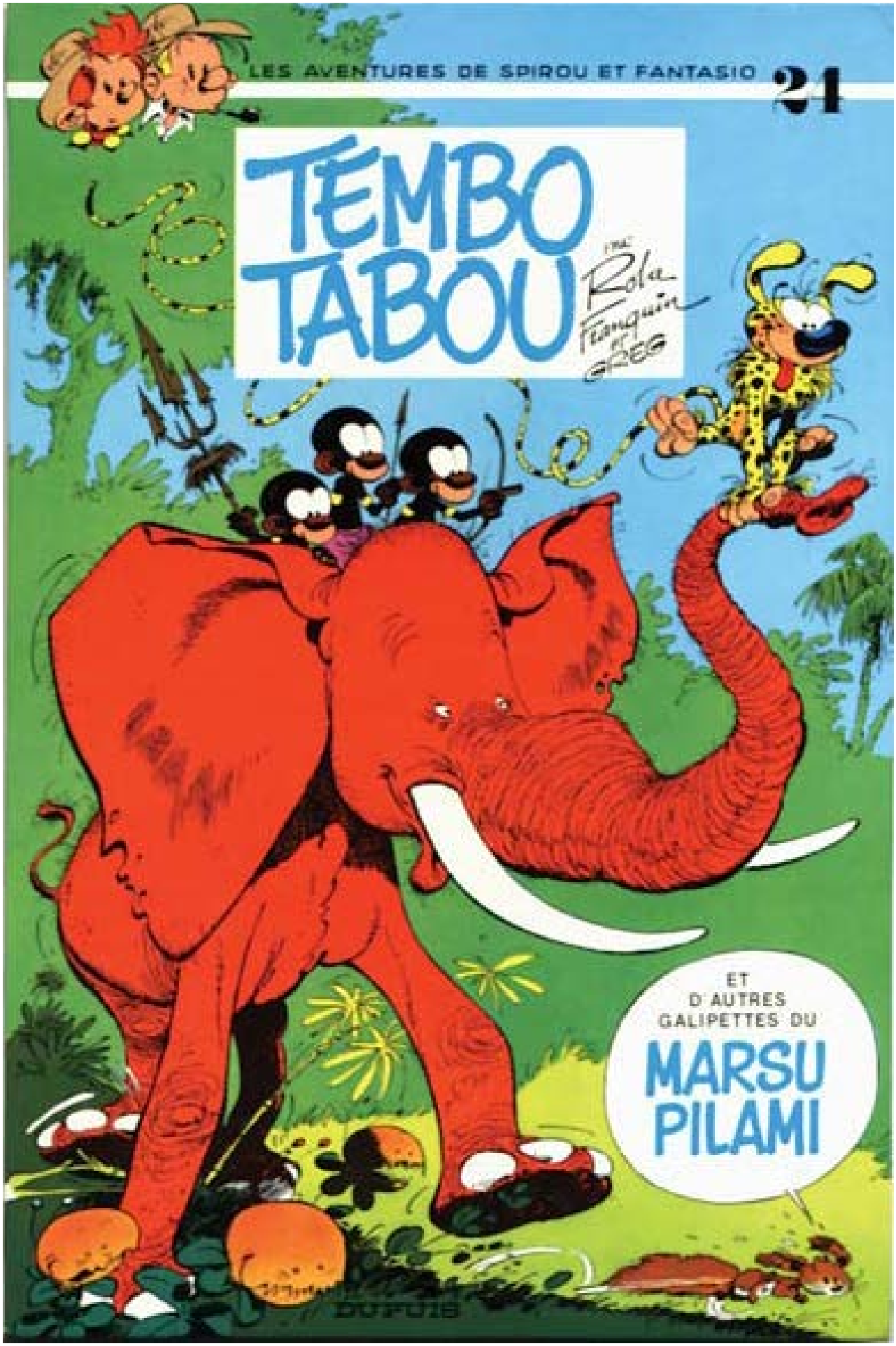
LES AVENTURES DE SPIROU ET FANTASIO
21
TEMBO TABOU
par Roba Franquin et Greg
ET D'AUTRES GALIPETTES DU
MARSUPILAMI
DUPUIS

Can ile Afacan'ın Babası: ROBA

Roba, tam adıyla Jean Roba, 28 Temmuz 1930'da Brüksel'de Schaerbeek'te doğan ve 14 Haziran 2006'da yine aynı yerde ölen Belçikalı çizer. Başka çalışmaları olsa da en çok 7 yaşındaki Boule ile Cocker cinsi köpeği Bill'in maceralarını anlatan, Türkiye'de Can ile Afacan, Cin ile Cingöz ve Çomar gibi farklı adlarla yayımlanan ''Boule et Bill" serisi ile tanınır.

Roba, tam adıyla Jean Roba, 28 Temmuz 1930'da Brüksel'de Schaerbeek'te doğan ve 14 Haziran 2006'da yine aynı yerde ölen Belçikalı çizer. Başka çalışmaları olsa da en çok 7 yaşındaki Boule ile Cocker cinsi köpeği Bill'in maceralarını anlatan, Türkiye'de Can ile Afacan, Cin ile Cingöz ve Çomar gibi farklı adlarla yayımlanan ''Boule et Bill" serisi ile tanınır.

Jean Roba çocukluğunu Brüksel'in Molenbeek-Saint-Jean banliyösünde arkadaşlarıyla kovboyculuk oynayarak geçirir. Sürekli olarak çevresinde gördüklerini çizer. Daha sonradan binalar, havaalanları ve şehirler yerine saksılar, ağaçlar, çiçekler, küçük kuşlar, köpekler ve kaplumbağalar çizmeyi tercih etmesinin nedenlerinden biri çocukluğunda bulunduğu çevre olması muhtemeldir. On yaşından itibaren, hâlâ okula giderken, akşamları Molenbeek Dekoratif Sanatlar Okulu'nun çizim kurslarına katılır: «Okulu onbeş yaşımda terk ettim. Elleri ile çalışan insanları takdir ettiğim için doğal olarak, babamın da onayıyla bir atölyeye yöneldim. Bir vitray atölyesinde çırak olarak işe başlamam böyle oldu. Sonrasında da sanat eserleri üzerine uzmanlaşan Brüksel'de bir fotogravür atölyesine girdim ve orada işin ustalarından gravür ve baskı üzerine teknikler hakkında çok şey öğrendim. Askerliğimi 2nci Süvari Avcı Birliği'nde yapmak üzere oradan ayrıldım. Döndüğümde serbest olarak reklam çizerliği yaptıktan sonra 1952'de bir reklam ajansına girdim ve kısa sürede stüdyo şefi oldum».

Creas stüdyosunda Jean Roba ayrıca dekorasyon ve moda çizimi üzerine de eğilir. Hayali Walt Disney stüdyolarında çizgi film çizeri olmaktır! Ama yaşam ondan farklı şeyler beklemektedir çünkü 1951'in sonundan itibaren evlenmiş olan Jean Roba bir oğlan babasıdır artık.

Çizgi romana başlangıç

Profesyonel yaşantısını sürdürürken çocukluğunda okuduğu öyküler ve çizgi romanlardan ya da gördüğü filmlerden etkilenerek sayısız öykü de çizmeye devam eder. Bir gün çalışma arkadaşlarından Jean Binon, onu Dupuis yayınevinin sanat direktörü olan Maurice Rosy ile tanıştırır. Roba'nın çizimlerinden etkilenen Rosy ona hemen bir iş verir: Peyo tarafından yazılmış ''Une étoile pour le petit prince" (Küçük prens için bir yıldız) adlı bir Noel öyküsünün çizimi.

Spirou dergisinin 1957 yılında 1027 nolu sayısında çıkan bu çizimden sonra Dupuis yayınlarının dergilerinde ve özellikle de haftalık kadın dergisi Bonne Soirées'de çizimleri yayımlanmaya devam eder. Bu dergide «Sa Majesté mon mari» (Majesteleri, kocam) köşesinde, Albert Uderzo'nun yerine çizmeye başlar.

Yine 1957'de Chat Noir kahve markası ile Spirou dergisi promosyon amacı ile elli iki sayfalık bir cep albümü çıkarır. Bu albümü almak için Chat Noir ürünlerinin paketlerinden yüz Spirou puanı toplamak gerekir. Albümün içinde kısa bir Spirou macerası, farklı köşe yazıları, reklam, Martial'ın bir öizgi öyküsü ve ''Jo le toubib et son boy Esculape" (Tabip Jo ile Esculape) adında, Roba'nın ilk tam çizgi öyküsü yer alır.

Aslında Jean Roba, çalışmalarının çoğunu Dupuis'ye satan Georges Troisfontaines'nin World's Presse ajansına çalışmaktadır. Ve bu ajans yoluyla Spirou dergisi için Octave Joly'nin senaryosunu yazdığı iki ''Belles histoires de l'Oncle Paul" (Paul Amca'nın güzel öyküleri) öyküsü çizer. Çinilemeyi de Eddy Paape yaptığı için birlikte Robeddy imzasını attıkları bu öyküler 1958 Mart ayında 1038 ve 1040 nolu sayılarda yayımlanır. Bunların ardından 1958'de Claude Esve'nin yazdığı ''Le Saut dans l'inconnu" ile 1958 Temmuz ayında Spirou'nun 1057 nolu sayısında yayımlanan dört sayfalık kısa ''Tiou le petit Sioux" (Küçük Siyu Tiyu) öyküsü gelir.

Franquin Atölyesine giriş

1958 yılında Roba, Marcel Denis'in yerine Franquin'in atölyesine katılır. André Franquin'in isteği ile "Spirou & Fantasio"nun Le Parisien Libéré gazetesinde siyah-beyaz olarak yayımlanmış mitik maceralarında (Spirou et les hommes-bulles, Les Petits formats ve Tembo Tabou) Franquin'e yardımcı olur. 1959 yılında kısa bir süreliğine Franquin atölyesine dönen Marcel Denis, ''Gaston"un babasının bir fikri üzerine patlayıcı yumurtalar yumurtlayan bir kuşu anlatan on iki sayfalık bir senaryo hazırlar. ''L'île du Boumptérix" adlı bu kolektif öykü Spirou'da 1092 ila 1095 sayıları arasında Ley Kip imzasıyla yayımlanır. Çizimleri yapan Jean Roba'ya dekorlarda Jidéhem yardımcı olmuştur.

Boule et Bill nasıl doğdu...

SIKLIKLA OKUYUCULAR ÇİZGİROMAN ÇİZERLİĞİNDE BAŞARILI OLMAK İÇİN NE YAPMAK GEREKİR DİYE SORUYORLAR. BEN BAŞARILI OLDUM MU BİLMİYORUM AMA NE GEREKTİĞİNİ BİLİYORUM: 1) EDİTÖRLERİN ADRESİ; 2) SABIR; 3) FİKİRLERDE SĞREKLİLİK. ON YILDAN BİRAZ ÖNCE KÜÇÜK VE ÖZGÜN BİR ŞEYİ ÖZENLE HAZIRLADIKTAN SINRA YAYINEVLERİNİ DOLAŞİYORDUM...

HEP ÇİZGİROMAN ÇİZMEYİ HAYÂL ETTİM VE HATTA DAHA KÜÇÜKKEN DEFTERİMİN KENARLARINA ÇİZERDİM BEN...

LE JOURNAL DE MIC

LE PLUS FORT TIR

ÖRNEK GETİRDİNİZ Mİ?

EVET, BİR ÇİZİM GETİRMİŞTİM. TÜM BİLGİMİ VE HAYÂLLERİMİ İÇİNE KATTIĞIM BİR ÇİZİM... BOŞ HAYÂLLER GERÇİ!

DERGİDE YER YOK... ADRESİNİZİ BIRAKIN, BİZ SİZE YAZARIZ...

REDACTION

VLAM!

AMA CESARETİMİ KIRMADIM. ÇİZİMLERİMİ YENİDEN ÇALIŞTIM VE BAŞKA BİR YAYINEVİNE GİTTİM...

VE HATTA DAHA KÜÇÜKKEN...

LE JOURNAL DE 7 A

ÖRNEK GETİRDİNİZ Mİ?

İŞTE ÖNCEKİ EDİTÖRDEN ALDIĞIM TAVSİYELERE GÖRE YENİDEN YAPTIĞIM ÇİZİMİM...

JEAN ROBA

1A.

TARZIMIZ DEĞİL... KAPIYI ARDINIZDAN KAPATIN.

TI

LE J DE 7

DİŞLERİMİ SIKARAK YENİDEN ÇİZİMİMİ DEĞİŞTİRDİM...

ÇOK KÜÇÜK AMA...

Pi

MÂTIN! QU

SCRUNCH SCRONCH

GÖSTER BAKAYIM!

GÖRDÜĞÜNÜZ GİBİ ÇİZİMİM DÜZELİYORDU. HEM USTALIK HEM DE KİŞİLİK KAZANIYORDU...

ROBA

SIRADAKİ!

BEN DE HERŞEYİMİ ORTAYA KOYDUM VE HAFİFÇE ÇİZİMİMİ DEĞİŞTİRİP EN ÜNLÜ DERGİYE GİTTİM...

ROBA

FENA DEĞİL... AMA SPİROU ÇİZERLERİNİN KENDİ KARAKTERLERİ OLMASINI BEKLER...

spirou

CHAMPI DES JOUR

MONDE D'AVENTURE

1B.

...VE BU ÖYKÜ TAM OLARAK DOĞRU DEĞİLSE DE, KANITLADIĞI BİR ŞEY VAR, ÇİZGİROMANDA EN ÖNEMLİ ŞEYİN ***KARAKTER*** OLDUĞUNU!

Son

Robin

Senaryo Yvan Delporte

Boule et Bill

Maurice Rosy'nin desteği ile Spirou'nun 24 Aralık 1959 tarihli 1132 nolu sayısında ''Boule contre les mini-requins" (Boule minik köpekbalıklarına karşı) adlı mini öykü ile en çok tanınan serisinin ilk öyküsünü yayımladı.

Jean Roba cocker cinsi köpeklere bayılıyordu. Boule et Bill'i çizerken kendi köpeğinden ve oğlundan esinlenmişti. Bu ilk mini öyküden sonra Boule et Bill, 1960 yılında 1146 nolu sayıda dört sayfalık bir öykü olarak göründü ve 1169 nolu sayıdan itibaren de haftalık olarak tek sayfa hâlinde yayımlanmaya başladı.

Çekirdek bir ailenin günlük yaşamlarındaki mutlu havayı ileten bu seri uluslararası bir başarı da yakalayacaktı. Günümüzde yirmiden fazla dile çevrilen bu ufaklık ile köpeğinin öyküleri 25 milyondan fazla okuyucuya sahiptir. 2012 yılında Alexandre Charlot ve Franck Magnier tarafından beyazperdeye de aktarılmıştır.

La Ribambelle

Roba aynı zamanda 1962 ila 1981 yılları arasında Jidéhem'in dekorlarda, Vicq, Maurice Tillieux ve Yvan Delporte'un da senaryoda yardımcı olduğu on iki öykülük ''La Ribambelle" serisinin de yazarı ve çizeridir. Aslında bu çocuk çetesi öyküsü fikri 1957'de André Franquin tarafından o zamanlar yeni başlayan Jo-Ël Azara'ya verilmişti. Ama Marcel Denis'nin senaryosunu yazdığı dört sayfalık ilk öykü 1958'de Spirou'da yayımlandıktan sonra devam etmemiş ve 1962'de Roba tarafından devamı getirilmiştir.

Emeklilik

Elinde çıkan romatizmal artrit nedeniyle Jean Roba 2003 yılında emekli olur ve çizmeyi bırakır. Boule et Bill serisini 1986 ila 1989 yılları arasında asistanlığı yapan Laurent Verron sürdürür.

Jean Roba, 14 Haziran 2006'da yetmiş altı yaşında hayata gözlerini kapar.

Kıyafet insanı sıklıkla açığa vurur.
(Shakespeare)

Red Boule ve Rin Tin Bill

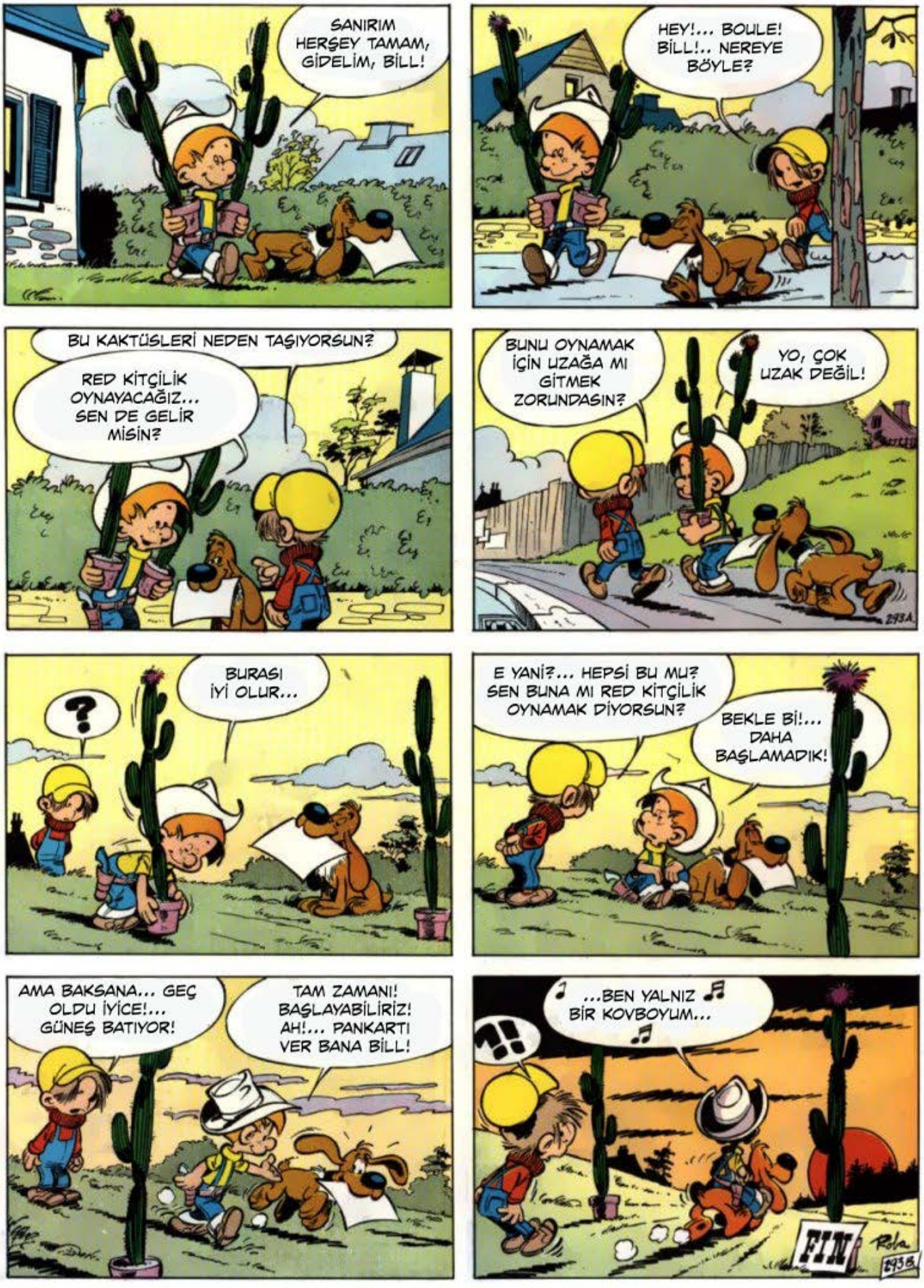

RÜZGÂR KURNAZI

Öpücük

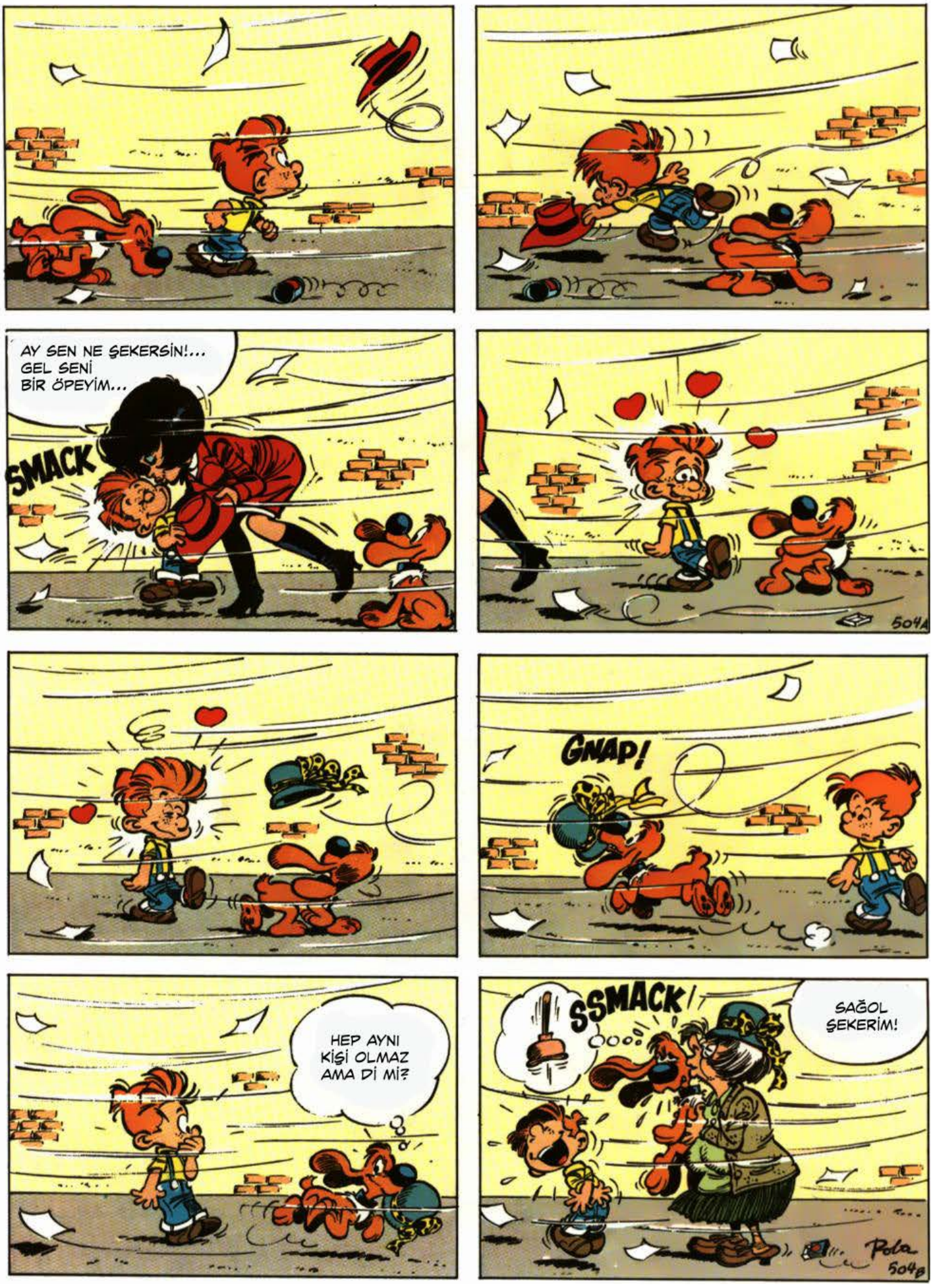
AY SEN NE ŞEKERSİN!... GEL SENİ BİR ÖPEYİM...
SMACK
504A
GNAP!
HEP AYNI KİŞİ OLMAZ AMA Dİ Mİ?
SSMACK!
SAĞOL ŞEKERİM!
Pola
504B

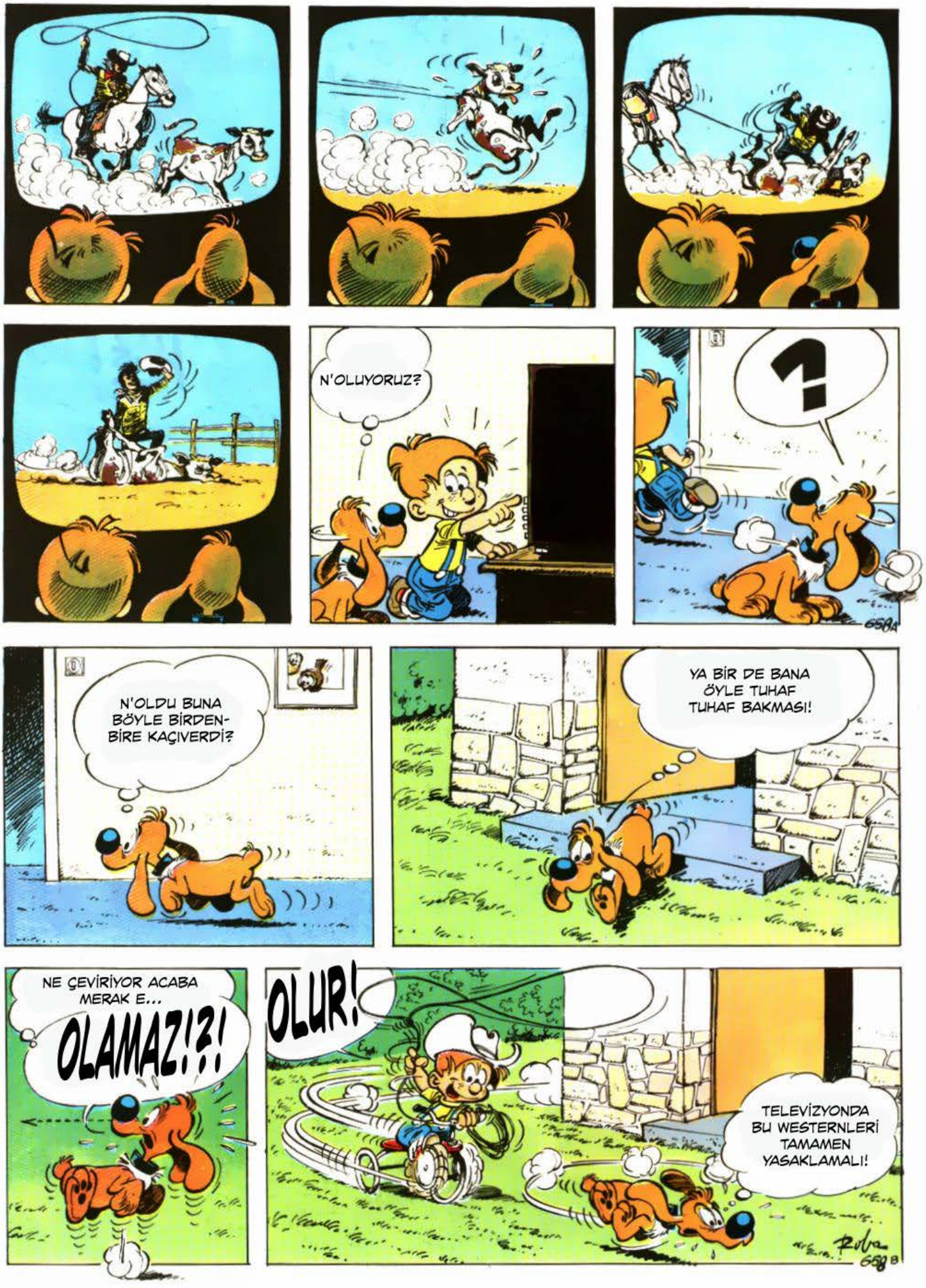
N'OLUYORUZ?
?
N'OLDU BUNA BÖYLE BİRDEN-BİRE KAÇIVERDİ?
YA BİR DE BANA ÖYLE TUHAF TUHAF BAKMASI!
NE ÇEVİRİYOR ACABA MERAK E...
OLAMAZ!?!
OLUR!
TELEVİZYONDA BU WESTERNLERİ TAMAMEN YASAKLAMALI!

Bulutlarda

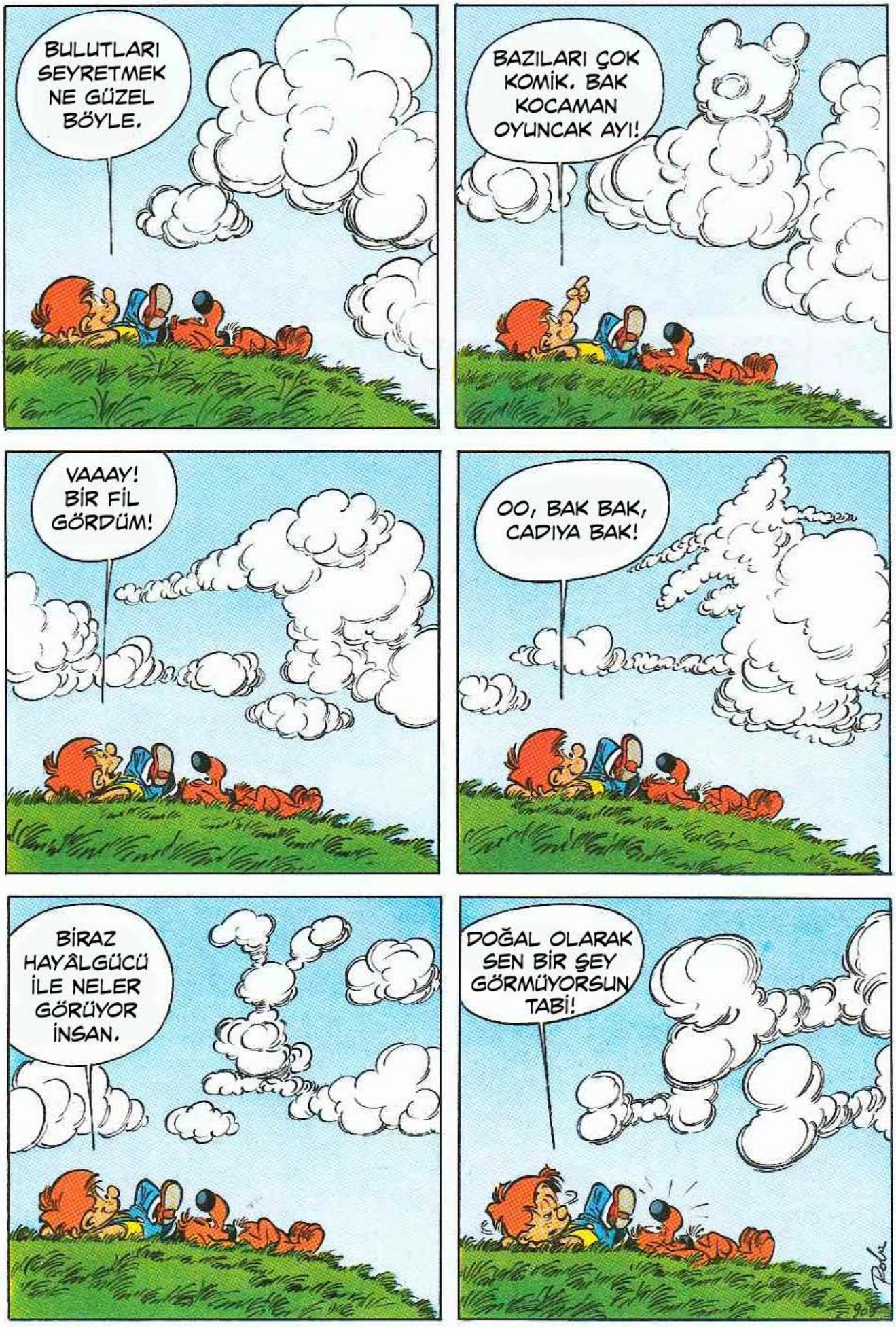
BULUTLARI SEYRETMEK NE GÜZEL BÖYLE.
BAZILARI ÇOK KOMİK. BAK KOCAMAN OYUNCAK AYI!
VAAAY! BİR FİL GÖRDÜM!
OO, BAK BAK, CADIYA BAK!
BİRAZ HAYÂLGÜCÜ İLE NELER GÖRÜYOR İNSAN.
DOĞAL OLARAK SEN BİR ŞEY GÖRMÜYORSUN TABİ!

BİLL'İ GÖRDÜN MÜ?
MAMASI HAZIR DİYE BAĞIRDIM AMA SES YOK! ENDİŞELENDİM!
SOKAĞA GİDİP BAKACAĞIM.
DAHA SONRA...
YOK!... MÜMKÜN DEĞİL, BAŞINA BİR ŞEY GELDİ!
984 A

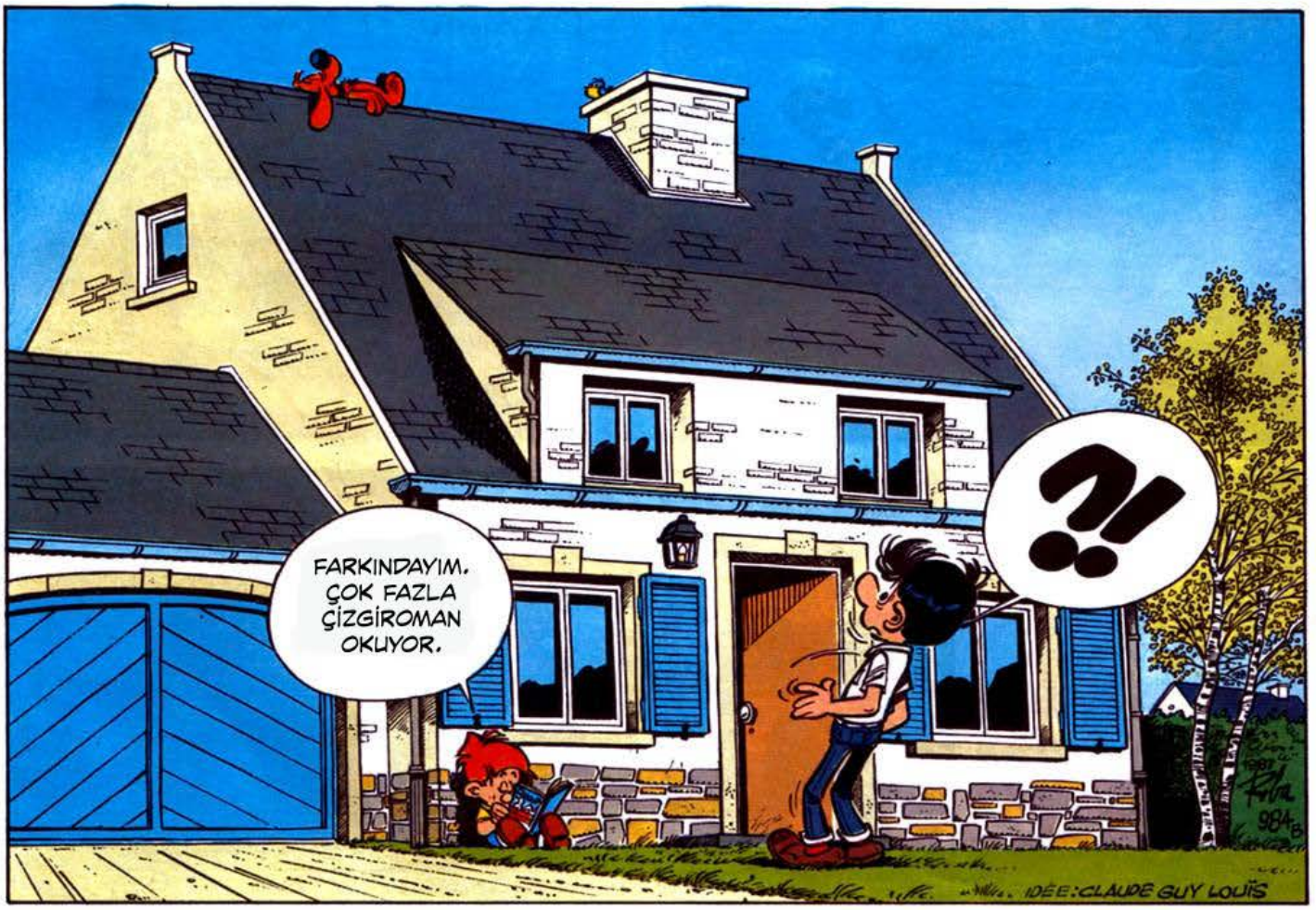
FARKINDAYIM. ÇOK FAZLA ÇİZGİROMAN OKUYOR.
?!
1981 Peyo
984 B
IDÉE: CLAUDE GUY LOUIS

LIONS
BONG
TOC
POK
BOM
SCHPLAF
982A
ZWIZZOING
BONG
TCHOUF
ZOO
ENTRÉE
SAĞOLUN DOSTLAR!
Roba
1987
982B

Atilla Bilgen

Bugün Vietnam'da son günümüz. Katılacak ne bir turumuz var, ne de erken kalkma zorunluluğumuz. Saat on üçte lobide buluşup otobüsümüze binecek ve bir gece konaklayacağımız Singapur'a gitmek üzere havaalanına doğru yola çıkacağız. Öğleye kadar özgür olduğumdan geç yatmıştım, ancak sabahın beşinde gözlerim fal taşı gibi açıldı.

BEN THANH MARKET'DE PAZARLIK!

Bugün Vietnam'da son günümüz. Katılacak ne bir turumuz var, ne de erken kalkma zorunluluğumuz. Saat on üçte lobide buluşup otobüsümüze binecek ve bir gece konaklayacağımız Singapur'a gitmek üzere havaalanına doğru yola çıkacağız. Öğleye kadar özgür olduğumdan geç yatmıştım, ancak sabahın beşinde gözlerim fal taşı gibi açıldı. "Manyak mısın oğlum?" diye mırıldanarak kafamı yastığa gömdüm, ne var ki uyuyamadım. Erken kalkmak için bir nedenim olmadığından gözlerimi sıkı sıkıya yumdum, bir işe yaramadı. Vücuduma beş saatlik bir uyku yetiyorsa, aynı performansı diğer günlerde neden gösteremiyordum? Zihnimdeki deli sorunun yanıtını bulamamanın sıkıntısıyla "Kalksam mı acaba?" diye düşündüm. Aklı başındaki uzuvlarım isyan edip "Sabahın köründe kalkıp ne yapacaksın?" diye sordular. Haklıydılar, bu yüzden onlarla tartışmayıp sağ tarafıma döndüm. Uykum yine gelmedi. Gerisin geriye sol tarafıma döndüm, kısa bir süre sonra fikir değiştirip sağıma doğru atak yaparken, eşimden günün ilk fırçasını yedim: "Kıpırdanıp durma. Uyuyamıyorum!" "Ulan sanki keyfimden dönüp duruyorum. Uykum kaçtı!" diye yanıt vermeye korktuğumdan, bir ölüden daha ölü vaziyette sırt üstü kalakaldım. Sabahın sessizliğini eşimin düzenli horultusu bozuyordu ve bu sese giderek daha çok sinirleniyordum. Dürtmeye cesaret edemediğimden, gözümü bile kırpmadan, belli belirsiz soluk alarak tavana baktım. Gözlerim hafiften yaşardı, göz kapaklarım giderek ağırlaştı. Aradığım uykuyu sonunda yakalamıştım! O mutlulukla kapattım gözlerimi, ancak bu saadet sadece birkaç saniye sürdü! Eşimi rahatsız etmekten sakınarak usulca sol tarafıma döndüm ve iki elimin ayasını birleştirip yanağıma dayadım. Genç kızlar filmlerde böyle yapınca hemen uyuyakalıyorlardı!

Ben de bir işe yaramadı, demek ki sadece genç kızlarda bu yöntem geçerliydi! Yapacak bir şey bulamamanın çaresizliğiyle yattığım yerden odanın her santimetre karesini zihnime kazıdım. Durağan bir manzara olduğundan bir süre sonra sıkılıp hayatı sorguladım! Öncelikle felsefi bir soruyla işe koyuldum: "Madem uyanacaktık neden yatıyoruz?" Sual çalışmadığım yerden geldiğinden hemen diğer şıkka yöneldim. O daha da kazıktı! "Öleceksek neden yaşıyoruz?" Sabahın köründe beynimi gereksiz yere zorladığımdan uykum hepten kaçtı. "Böyle işin içine edeyim!" diye söylenerek saate baktım; altı buçuktu. Horultular içinde uyuyan eşime kıskançlık dolu bakış fırlatıp yataktan doğruldum ve banyoya gittim. İçeride oyalanabildiğim kadar oyalandım, ancak yapabileceklerim sınırlıydı! Çıktığımda aradan ancak yarım saat geçmişti.

"Bir uyutmadın gitti! Bu kadar erken kalkmak için zorun neydi?"

"Bir bilsem!"

Yattığı yerde homurdanarak sağa sola döndü, yatamayacağını anlayınca gözünü açıp "Senin yüzünden benim de uykum kaçtı." dedi. "Ne yapabilirim?" dercesine boynumu büktüm. Esneyerek yerinden doğrulduğunda en sevimli halime bürünerek "Daha erken hayatım. Bari keyif yapsaydın." dedim ve anında ağzımın payını aldım: "İnsan da keyif yapacak hal mi bıraktın?" Her aklı başında koca gibi yanıt vermedim. Boş gözlerle etrafına bakınırken gerginliğinden bir nebze kurtuldu ve hafifçe gülümsedi. Sebepsiz yere rahatlaması hayra alamet değildi! Aklından neler geçtiğini merak ederken "Erken uyanmamız aslında iyi oldu." dedi. Kaşlarımı hafifçe yukarı kaldırarak gardımı aldım ve "Neden?" diye sordum. "Sayende alışveriş yapacak bol bol vakit kazandık. Ben hazırlanana kadar sen de bavulları topla." dedi ve yataktan kalktı.

"Alışveriş mi? O da nereden çıktı?"

"Offffffff… Bir kere de ben söylemeden sen düşün! Çarşıda çok güzel çantalar varmış. Taklitlermiş, ama aslından bir farkları yokmuş. Üstelik fiyatları da çok uygunmuş."

"Hayatım dün akşam gittik ya... Hiçbir şey beğenmemiştim. Unuttun mu?"

"Aceleciliğin yüzünden etrafıma doğru dürüst bakamadım ki! Görmedin mi millet neler almış! Bırak şimdi boş konuşmayı da dediğimi yap."

NeriMAN'ım süpermanımın ağzından söz çıkmış, rota çizilmişti. Ne yaparsam yapayım bunu değiştiremezdim. Bu yüzden her deneyimli koca gibi "Sen nasıl istersen hayatım." dedim.

Bin dokuz yüz on dört yılından bu yana faaliyette olan Ben Thanh Market, Vietnam'ın en ünlü pazarıydı. Tek katlı, üzeri kapalı, bir büyük ambara benzeyen çarşının doğu, batı ve kuzey olmak üzere üç kapısı bulunmaktaydı ve içindeki küçük mağazalarda yiyecekten içeceğe, baharattan takıya, çantadan ayakkabıya, antikadan mücevherlere kadar envai çeşit ürün satılıyordu. Ünlü markaların çoğu Vietnam'da üretildiğinden, merdiven altlarında birebir yapılan taklitlerini burada bulmak mümkündü.

Oraya vardığımızda dükkânlar yeni yeni açılıyordu. İçerisi labirent gibiydi, gördüğün bir yeri bir daha bulmak için uzun süre aramak gerekiyordu. Sokaklarına gire çıka dükkânları dolaştık. Nedense gördüğü hiçbir çantayı beğenmiyordu. Yürümekten, mağazaların önünde dikilip eşimi beklemekten ayakta duracak halim kalmamıştı. Alışverişi bir an önce bitirmesi için bazen tezgâhtardan önce davranıp incelediği çantayı alması için övüyor, ancak bir türlü ikna edemiyordum! Umudumu yitirdiğim sırada, nasıl olduysa birini beğendi ve bana "Pazarlığı sen yap." dedi. Kırk yıllık tüccarlar gibi çantayı evirip çevirdim, yüzümü, malı beğenmemişçesine ekşitip fiyatını sordum. Kadın hesap makinesini alıp elli dolar yazdı ve bana gösterdi. Bu mal bu kadar etmez dercesine başımı iki yana sallayıp çantayı tezgâhın üzerine bıraktım. Anında hesap makinesini uzattı ve bir şeyler anlattı. Söylediklerinin tek kelimesini anlamasam da, yaptığı el kol hareketleri evrenseldi! "Sen ne veriyorsun?" On dolar yazıp geri uzattım. Okuyunca, canından can çıkarmışım gibi çığlık atıp "No! No!" diye bağırdı. "Canın sağ olsun bacım!"dedim Söylenerek fiyatı kırk dolara indirdi. "No" deme sırası bana geldiğinden tereddüt etmeden "No" dedim ve on dolarda ısrar ettim. Hesap makinesine otuz yazdı. Dönek olmadığımdan geri adım atmadım! Lanet olsun dercesine bir offff çekip yirmiye indi, ardından pazarlık bitti dercesine çantayı elimden alıp poşete koydu. Eşim yanıma gelip "Fiyat iyidir. Uzatma da al artık." dedi. İş inada bindiğinden söylediğini duymazlıktan gelip kadına "No. Thank you!" dedim. Gözlerinden ateş saçarak çantayı poşetten çıkartıp tezgâhın üstüne fırlattı. Oyun bitmiş miydi, yoksa blöf mü çekiyordu? Bunu anlamanın tek yolu gider gibi yapmaktı. Ancak geri çağırmazsa NeriMAN'ım süpermanım anında canıma okurdu! "Hayatta

İllüstrasyon- Mehmet Kaan Sevinç

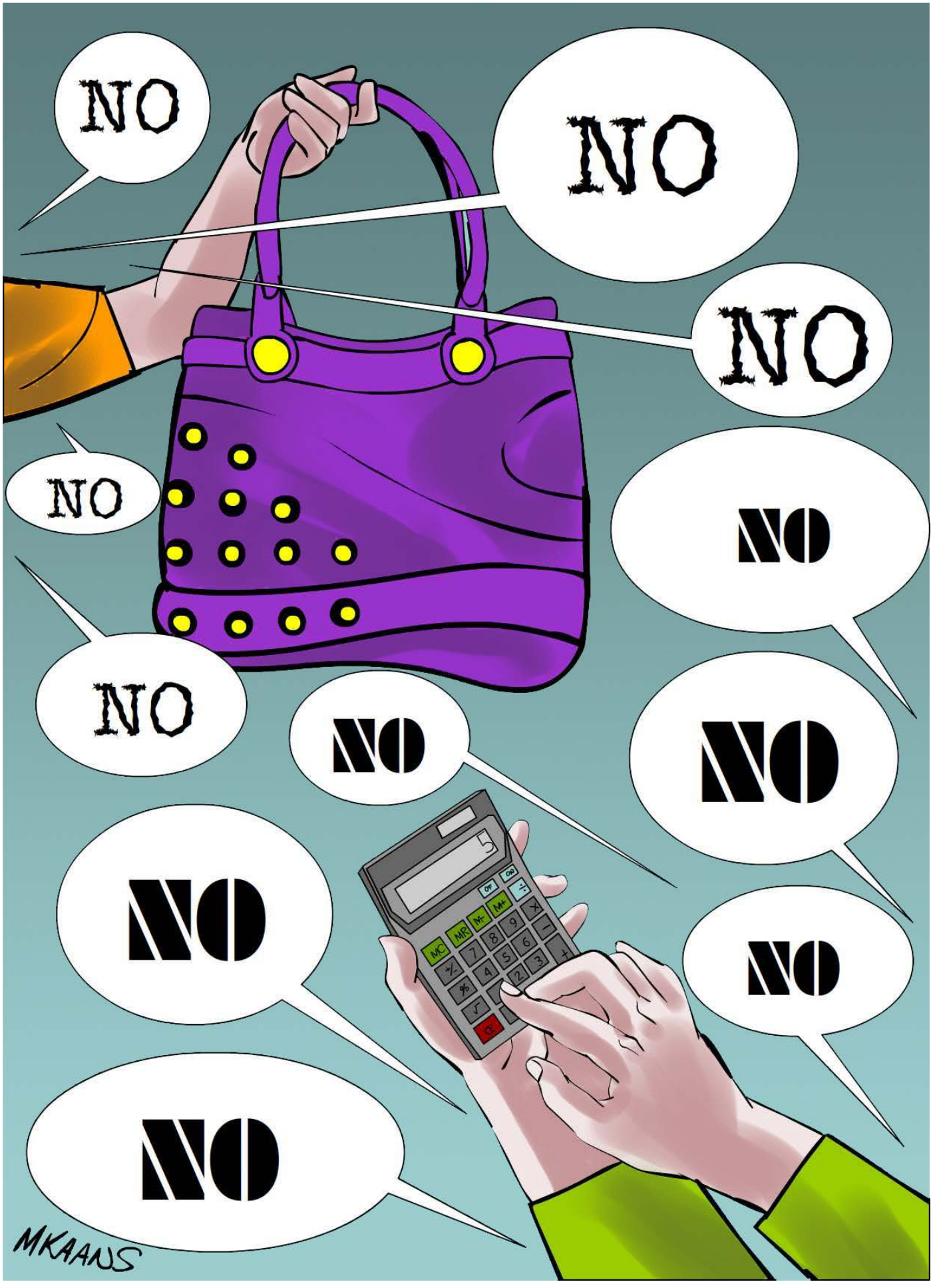

bazen risk almak gerekir!" diye düşünerek arkamı döndüm. Hayal kırıklılığına uğraya eşim yanıma gelip duruma müdahale etti: "Deli misin? Alsana." Tezgâhtarın delici bakışları üstümüzde olduğundan, tok alıcıların kendine özgü kararlılığıyla yanıt verdim: "Prensiplerime aykırı!"

"Başlatma prensibine şimdi!"

Eşimin nazik(!) ısrarı karşısında direncim kırılmış, çantayı almaktan başka çarem kalmamıştı. Gerçi gururum birazcık kırılmıştı, ama işin içinde NeriMAN'ım süpermanım varsa, gurur lükstü! Mağlubiyeti kabullenmenin ezikliğiyle geri dönmeye hazırlandığım an "Okey! Okey!" diye bana seslendi. Galiba savaşı kazanmıştım! Muzaffer edayla döndüğümde kadının elinde bir değil üç çanta vardı! "Hayırdır!" dedim. Elindeki üç çantayı gösterip hesap makinesine elli beş dolar yazdı. Beklemediğim yerden atak yapmıştı. Bunun şaşkınlığıyla duraksayınca eşimin yanına gitti. Bir yerine üç çanta alacak olmanın sevinciyle gözleri ışıldayan NeriMAN'ım süpermanım anında kontrolü ele alıp onayı verdi. Kadın çantaları paketlerken bir yandan da bana bakıp gülüyordu. Dükkândan uzaklaşırken savaşı kazanıp kazanmadığımdan emin değildim. Çantayı yirmi doların altına almıştım, burası gerçekti, ama cebimden yirmi değil elli beş dolar çıkmıştı. Hiç pazarlık yapmasaydım hem beş dolar karda olacaktım, hem de bu kadar yüküm olmayacaktı!

Kafamdaki soruların yanıtını bulmadan başka bir mağazaya girdik. Şal alacakmış! Bu sefer araya hiç girmedim. Kendisi beğendi, pazarlığını yaptı ve işi bitirdi. İşin komiği; ne dediyse tezgâhtar hemen kabul etmişti! Ardından yanıma gelip koluma girdi ve "İşim bitti, artık gidelim."dedi.

"Allah'a şükür!

"Efendim!"

"Sen nasıl istersen hayatım."

Ama çarşıdan yine çıkamadık. Kapıya yakın bir yerde eşimi kaybettim! Sağıma soluma bakınırken, bir dükkânın önünde durduğunu ve cüzdanları incelediğini gördüm. Üstelik baktıkları erkek cüzdanlarıydı! "Hayırdır?" diye sordum. "Senin için bakıyorum." dedi. Bana bir çöp bile alınmadığı için vicdanı sızlamıştı anlaşılan! Bir an önce dışarı çıkmak istediğimden "İstemiyorum." dedim. Sözümü duymazlıktan gelip cüzdanları karıştırmaya devam etti, sonunda birini eline aldı ve "Bu çok güzel. Alalım." dedi. Kendimden emin bir şekilde "İhtiyacım yok." dedim. Konuşmalarımızı ve eşimin ilgisini gören kadın tezgâhtar yanımızda bitti ve eşimin henüz görmediği başka cüzdanlar çıkarttı. Her birini benim yerime inceledi, ilk baktığından farklı olan birini seçip bana gösterdi. Olumsuz anlamda başımı salladım. Şaşırmış bir edayla "Neden?" diye sordu. "Var cüzdanım." dedim.

"Olsun. Çantam vardı, yine de aldım. Hem de üç tane!"

"…"

"Hem seninki çok eski! Alalım." dedi ve kadına fiyatını sordu. Meşhur hesap makinesi yine ortaya çıktı ve üzerine yüz dolar yazdı. Eşim hallet dercesine kenara çekilince duraksamadan "Çüş!" dedim. Sözümü anlamadığından kadın güldü. "Bye" dedim, hesap makinesini bana uzattı. Aynı oyun yeniden oynanacaktı anlaşılan, ancak bu sefer öyle bir fiyat çekmişti ki ne yazsam boşunaydı. İlgisizce kadına baktım, makineyi burnuma uzattı. "No" dedim. "Okey okey" deyip seksen dolar yazdı. Diğer pazarlıktan kuyruk acım olduğundan dayanamayıp makineyi aldım ve hain bir gülümseme eşliğinde benim için önemi olan rakamı yazdım; on dolar. Yüzündeki gülümseme biranda dondu ve bir çocuğu azarlarcasına öyle bir bağırdı ki yoldan gelip geçen herkes bize baktı. "Ne bağırıyorsun bacım? Pazarlık sünnettir!" dedim. Tezgâhtan dandik bir cüzdan alıp uzattı ve hesap makinesine yirmi dolar yazdı. Prensip sahibi olduğumdan "No" dedim ve ilk cüzdanı işaret edip parmaklarımla on işareti yaptım. Söylenerek hesap makinesini alıp altmış dolar yazdı. Tabi ki kabul etmedim. İlkinden daha yüksek sesle bağırdı. Bu sefer eşim bile korkmuştu! "Artır artır yoksa dayak yiyeceğiz." dedi. Elimle eşimi uzaklaştırıp "Sen karışma Bu iş artık gurur meselesi oldu." dedim ve kadına dönüp "Ne bağırıyorsun? Satmasan satma! Zaten ihtiyacım yok." diye diklendim. Uzun uzun gözlerimin içine baktı, gözlerimdeki kararlılığı anlayınca söylenerek hesap makinesini yeniden eline alıp kırk yazdı. Kaşlarımı yukarıya kaldırdığımı görünce bir küfretmediği kaldı. Belki de küfretti, ben anlamadım! "Kısmet değilmiş bacım. Sana hayırlı işler bol kazançlar" dedim ve eşime "Haydi gidelim." dedim. Hareketlendiğimizi görünce lanet olsun dercesine bir hareket yapıp otuz dolara indi ve ardından "End!" dedi. Sonuçta vicdansız değildim, bu yüzden hesap makinesine gururla on beş yazdım. Yırtıcı bir kaplan gibi üzerime atılıp cüzdanı elimden aldı ve bağırarak "Go! Go!" dedi. "Okey bacım. Sayende on beş dolar kara geçtim!" dedim ve yanından ayrıldım.

"İyi fiyat verdi. Keşke alsaydın hayatım." dedi eşim.

"Dönerse benimdir, dönmezse zaten hiç benim olmamıştı!" dediğim sırada kadının tırmalayıcı sesini duydum: "Okey!" Hesap makinesi elinde beni bekliyordu. Yazdığı rakama baktım; yirmiye inmişti. Sinirlenmiştim! "What okey?" dedim ve yeniden on beş rakamını yazdım. Öyle bir öfkeyle baktı ki, ilk defa korkup başımı öne eğdim. Birkaç saniye sonra mağlubiyeti kabul eden bir ses tonuyla "Okey" dedi ve cüzdanı adeta yüzüme fırlatırcasına bana doğru attı. Parasını uzatırken cüzdanı gösterip "Poşet!" dedim. Yılan gibi tıslarcasına "Poset one dolar!" dedi. "Bacım ayıp ediyorsun. Önemli olan ayağımızın alışması! Sana söz Vietnam'a her geldiğimde hep buradan alışveriş yapacağım." diye yanıt verdiğim sırada, eşim koluma girdi ve "Dayak yemeden gidelim artık." diyerek sürüklercesine beni oradan uzaklaştırdı.

Otele döndükten kısa bir süre sonra havaalanına gitmek üzere yola çıktık. Gelmemek için elimden geleni yaptığım, uğruna türlü dolaplar çevirdiğim, her gördüğüme "Ne işim var Vietnam'da diye?" diye dert yandığım ülkeden, sonunda ayrılıyorduk, sevinmem gerekirken nedense içimde hüzün vardı. Otobüsün penceresinden dalgın gözlerle dışarıyı izlerken buraları özleyeceğimi şimdiden hissediyordum.

Havaalanına girer girmez vakit kaybetmeden bilet işlemlerimiz halledip bavullarımızı teslim ettik. Bir pranga gibi elimize yapışmış yüklerden kurtulmanın mutluluğuyla pasaport kontrolüne doğru ilerlerken, Zeynep Hanım "Lütfen biraz bekleyelim arkadaşlar." dedi.

"Yine ne oldu Baba?" diye sordu Sadem.

"Bavullar x-ray ışınından geçerken yolcuların burada bulunmasını istiyorlar. Bugüne kadar hiç denk gelmedim, ancak olur da valizinizde sakıncalı bir nesne görürlerse çağıracaklar."

"İşte o zaman ayvayı yeriz!" dedim. Zeynep Hanım hafifçe gülümseyerek "Dua edelim de öyle bir olay yaşanmasın." dedi.

"Biz kaçakçı mıyız Baba? Ne bulacaklar ki bavullarda?" diye sordu Sadem.

"Haklısınız, ne var ki kurallara uymak zorundayız." dedi Zeynep Hanım.

Beklerken "Ulan ister misin bizden birini çağırsınlar!" diye birbirimize takılırken, havaalanının kendine özgü gürültüsü, tavana monte edilmiş hoparlörden gelen metalik sesle kesintiye uğradı. İnsanlar bir anlığına durup dikkatlerini o yöne çevirdiler, ardından koşuşturmalarına devam ettiler. Bizler ise donakalmıştık, zira metalik ses, otoriter bir tonla, Âdem Baba'nın acilen güvenlik odasına gelmesini söylemişti! Şaşkınlığımızı üzerimizden atar atmaz Âdem Baba'ya bakındık, ne var ki yer yarılmış içine girmişti. İsminin anons edilmesiyle ortalıktan kaybolması kafalarımızı karıştırmıştı. Bizlerde sessiz, kendi halinde bir adam izlenimi veren Âdem Baba, göründüğü gibi bir adam değil miydi? Kafalarımızdaki sorulara yanıt bulma amacıyla kardeşinin yanına gittik. O da en az bizler kadar şaşkındı. Nerede olduğunu sorunca, kollarını iki yana açarak "Ne bileyim Baba? Daha az önce buradaydı." dedi.

Sadem'in sözleri şüphelerimizi doğruluyordu, işlerin sarpa saptığını görünce kaçmıştı! Hepimiz ayrı yönlere dağılarak Escobar Âdem'i aradık ve sonunda erkekler tuvaletinde hacetini giderirken sıkıştırdık! Kaçmaması için arkasından usulca yaklaşıp aynı anda hamle yapınca korkudan çişinin yönü değişti, olayları anlatınca da, paçayı ele vermenin psikolojisiyle yüzü kireç gibi oldu. Önemsemeyip polise teslim ettik ve böylece "Gördüğünüz gibi biz yakaladık, dolayısıyla Escobar'la bir işbirliğimiz yoktur!" mesajını vermiş olduk! Zeynep Hanım ve Sadem onu içeride yalnız bırakmazken, bizler kendi aramızda olayı tartışıyorduk.

Bulunduğumuz yerden sorguya alındığı alanı rahatça görebiliyorduk. Bavulunu açmalarını işaret ettiler, dediklerini yapınca, içinden ufak bir nesne çıkartıp gösterdiler. Bir süre sonra Sadem kahkahalarla gülerek dışarı çıktı. Etrafında toplanıp ne olduğunu sorduk. "Halloldu Baba. Her şey bizimkinin saflığından kaynaklanmış." dedi ve yaşananları anlattı. Chu Chi tünellerini gezerken bunlar poligonda kaleşnikovla atış yapmışlar, Escobar Âdem, kullandıkları mermilerden birini hatıra niyetine alıp bavuluna atınca, işler karışmış. Olay izah edilip, mermi de çöpe atılınca iş haliyle tatlıya bağlanmış.

Escobar Âdem, Vietnam'a yeni giriş yapan birisi gibi elinde bavuluyla kapıda görününce, şoktan hala çıkamadığını anladık. Abisinin bu halini gören Sadem, meraklı gözlerin bize bakmasına sebep olan bir ses tonuyla bağırdı: "Şuraya bak Baba? Adam bavulunu alıp gelmiş. Hop Baba bırak bavulu! Vietnam'a gelmiyorsun, gidiyorsuuun gidiyooor!"

Uçak, Singapur'a gitmek üzere havalandığında NeriMAN'ım süpermanım çantasından çıkardığı kâğıtları inceliyordu. Can sıkıntısıyla etrafıma bakındım, uçağın yarısı boştu ve görüş alanımda ilgimi çekecek, beni oyalayacak kimse yoktu, cebimden

çıkardığım paketten ağzıma bir sakız atıp dikkatimi eşimin elindeki kâğıda yönelttim. Bilgisayardan alınan çıktıya benziyordu. İçeriğini anlamak amacıyla gözlerimi kısıp eğildiğimde "Son sakızını keyifle çiğne!" dedi. Korkudan hemen doğrulup arkama yaslandım. Sakızım bitince işimi bitirecekti, ya da sakızımı çiğnerken işim bitecekti! İkinci şık daha mantıklıydı, zira uçaktaydık ve eşim herkesin gözü önünde aleni bir eyleme kalkışmayacak kadar zekiydi! Sırtından süzülen ter damlaları bel oyuğumda kısa bir mola verdiğinde olayı çözdüm, sakızıma zehir katmıştı! "Ama neden?" diye inledim. "Çok basit" dedi, "Singapur'da sakız çiğnemek yasak!" "Nasıl yani? Yasaklardan mı bahsediyordun?" diye sordum. Şaşırmışçasına bana bakıp "Sen ne anladın ki?" diye sordu. Oturduğum yerde hafifçe kımıldayarak "Tabi ki senin dediğini, ama bu bence palavra. Böyle saçma sapan yasak mı olur?" Elindeki kâğıtları göstererek "Burada öyle yazıyor." dedi. Gideceği yer hakkında bilgisayardan bilgi toplamak gibi bir âdeti olmadığından, "Nereden çıktı bunlar?" diye sordum. "Adıesintilerdengelen Hanım verdi. Gelmeden önce bilgi toplamış, çok ilginç detaylar var. Mesela Singapur tek bir şehirden ibaretmiş …" Sözünü bitirmesine izin vermeden araya girip "Bu durumda Singapur ülkesinin Singapur adlı iline gidiyoruz!" dedim. Sözlerimi onaylarcasına başını sallayınca "O zaman iç hat uçuşları yoktur!" dedim. Kötü esprimi duymazlıktan gelip Google'dan öğrendiklerini anlattı: "Singapur yasaklarıyla ünlüdür. Sakız çiğnemek, marketlerde sakız satmak yasaktır."Araya girip "Yere atmadıktan sonra sakız çiğnemenin kime ne zararı var?" diye sordum. Umursamaz bir edayla omuz silkip "Sen istediğini yap beni ilgilendirmez, yazılanları okuyorum" dedi ve birbirinden ilginç yasakları ardı ardına sıraladı. Söyledikleri doğruysa; sokakların belirli köşelerine konulmuş çöp kutularının haricinde sigara içmek, toplu taşıma araçlarında yemek ve içmek, yere tükürmek, kırmızı ışıkta geçmek, umumi yerlerde uyumak, havai fişek satmak ve satın almak, evinde çıplak gezip komşularını rahatsız etmek. pornografi ürünler satmak yasakmış ve cezaları da çok yüksekmiş. Bunlar bir dereceye kadar mantıklıydı, ancak ardından asansöre işemek ve tuvalete girdikten sonra sifon çekmemenin de yasak olduğunu ekleyince, dayanamayıp "Yok artık! Bunu delenleri nasıl saptıyorlar? Asansörlere çiş algılayan sensör mü yerleştirmişler? Hem kim asansörde hacet giderir?" diye sordum. "Avrupa'daki bazı metrolarda kesif çiş kokusu yüzünden burnumuzun direği sızlamıştı, ne çabuk unuttun?" diye yanıt verdi. Haklıydı, ancak şifon çekmeme yasağı hala mantıksızdı. Nasıl saptıyorlardı bunu? Tuvalete kamera mı yerleştirmişlerdi yoksa Singapur halkı acayip ispiyoncu muydu? Kafamdaki soruya bir yanıt bulmaya çalışırken eşim "İşte bu yasaklar sayesinde Singapur'un her kösesi neredeyse ev kadar temizmiş. Zaten her gece caddeler ve sokaklar sabunlu suyla yıkanıyormuş." dedi. Hafif bir kahkaha atıp "Desene ayvayı yedik!" dedim. Soran gözlerle yüzüme bakınca "Vietnam ve Kamboçya'dan sonra bu sterilite bizi hasta eder NeriMAN'ım süpermanım." dedim.

Uçaktan inip pasaport kontrolüne doğru ilerlerken gördüklerim karşısında gerçekten şaşırdım. Dünyanın en gelişmiş havaalanlarından birine benziyordu. Vietnam ve Kamboçya'daki standartların hiçbiri burada yoktu, her noktası temiz, koridorlar ferah, konforlu ve düzenliydi. Kuyruklarda beklemeye, oradan oraya amaçsızca koşuşturmaya, ihtiyacım olduğunda görevlilerin ortadan kaybolmasına alıştığımdan sudan çıkmış balığa dönmüş, ama yine de umudumu kaybetmemiştim; pasaport kontrolünde ya da bavulları beklerken illaki bir aksilik olacak ve rahat bir nefes alacaktım! Umduğumun aksine sadece on dakika içinde işlemlerimiz bitti. Havaalanından dışarı çıktığımızda tek dileğim transfer olacağımız otobüsün gecikmesiydi, böylece alıştığım standartlara geri dönecektim! Bu ülke beni yanıltmaya kafasına koymuştu. Araç bizden önce gelmiş, bekliyordu. Tutunacak dal bulamamanın öfkesiyle kendi kendime "Nasıl bir ülke burası?" diye söylendim. Mırıldanmalarımı duyan eşim "Yine kime kızdın böyle?" diye sordu. Etrafımı göstererek "Şuraya bak her şey inanılmaz intizamlı." dedim. Kaşlarını şaşkınlıkla havaya kaldırdı ve "Ne güzel işte. Neden şikâyet ediyorsun ki?" diye sordu.

"NeriMAN'ım süpermanım bünyem keşmekeşliğe alıştı. Burada gönlümce bir hayal kırıklılığı dahi yaşayamıyorum!" dedim.

Devam Edecek

Aynur Kulak

HERKES BİRBİRİNİ GÖZETLERKEN

İnternetin alt yapısının ve çağımızdaki tüm iletişim araçlarının alt yapısının (Bilgisayarlar, cep telefonları, google bilgi ağı) İkinci Dünya Savaşı sırasında Almanların savaş esnasında kullandığı Enigma şifresini çözmek amacıyla İngiliz Alan Turing tarafından yapılan şifre çözücü bir makinaya dayandığını biliyor musunuz? Enigma şifresi çözülür çözülmez Almanların yaptığı her hareket daha yapılmadan tespit edilmiş, icat edilen makine bir ajan gibi tüm hareketleri gizlice gözetlemiş ve tüm şifreleri çözmüştü. Sadece bu da değil; İkinci Dünya Savaşı'na ait tüm casusluk hikayeleri zamanla kitle iletişim araçlarının geliştirilmesine, bundan sebep internetin doğumuna

ve yayılmasına, arama motorlarının, sosyal iletişim araçlarının iletişimin en önemli başat unsuru haline gelmesine sebebiyet vermiştir. Tüm bunlara karşılık gizli saklı hiçbir şeyimiz kalmamış, tüm dünya devasa bir gözetleme listesine dönüşmüştür artık.

Bryan Hurt tarafından derlenen Gözetleme Listesi / Şüpheli Şahıslardan 19 Öykü kitabı, gözetleme, gizlilik, tekinsiz insan hikayeleri üzerine yazılmış öykülerden oluşuyor. Tabii ki gizli saklı da kalan ne varsa, sırlar söz konusu olduğunda merakımız nasıl iki katına çıkıyorsa Gözetleme Listesi kitabının içindeki öykülere de ilgimizin anında çekiliyor olması tesadüf olmaktan çıkıyor. Bu tarz öykülere asla kayıtsız kalamazken kitaptaki her bir öykü gözetlemenin cazibesini anlatırken aynı zamanda gözetlenenin içinde hissettiği ürpertiyi (hatta korkuyu) yansıtması açısından da dikkate değer. İzleniyoruz. Artık şaşırtıcı olan bu değil. Şaşırtıcı olan bunu herkesin biliyor ve kabul ediyor oluşu. Gelinen teknolojide artık fiziksel olarak bir yerde bulunmamıza da gerek yok. Masalarımızın üstündeki bilgisayarlar ve ellerimizdeki telefonlar her an, herkesi izlememiz ve izlenmemiz konusunda sonsuz imkanlar sunuyor. Asıl soru şu belki de: İzleniyoruz gerçeğini normalleştirmeli miyiz?

19 öykü işte bu soru ekseninde şüpheli şahıslar tarafından yazılmış olarak bizlerle paylaşılıyor. Şüpheli şahıslar öykülerin anlatıcıları, yazarları değil. Kitabın ilk öyküsü mahkum edilmiş bir kuşun ağzından yazılmış. Bu anlamda çağrışımları ve metaforik ögeleri ağır basıyor. Biçim, anlatı ve içerik olarak her biri birbirinden farklı olan öykülerin ortak yanı özel hayatı hiçe sayarak gözetleme meselesinin altını çizmesi. Garip olan öykülerin her biri bu yönüyle ruhumuzdaki o karanlıkta kalması gereken, gizil yanı kışkırtıyor olması. İletişim araçları ve internetin (özellikle Google) baş rollerde olduğu öyküler aslında neyle iç içe olduğumuzu bizlere göstermesi açısından ilginç. (Korkunç yazacaktım neredeyse) Çünkü dünya düzeni ve yeni yaşam tarzı bu gözetleme sistemleri üzerine kurulu artık. Facebook icat olduğunda herkesin ilkokul arkadaşlarına yeniden kavuşması zamanla gizlimizin saklımızın asla kalmayacağı bu düzeni sevdirmişti bize ama gelişen teknoloji meselenin hiç de sempatik olmadığını gösterdi.

Bazısı kurgu, bazısı gerçek hayat hikayesi, bazısı korkutucu derecede gotik, bazısı bilim kurgu ve fantastik ögeler barındıran öykülerin her birinin psikolojik alt yapısı çok kuvvetli. Gözetlemek ve gözetlemeye maruz kalmak başlı başına psikolojik bir direnci ortaya çıkarırken kendinizden bazı parçalar bulmadan da edemiyorsunuz. Çünkü her insan hayatı boyunca en az bir kere dahi olsa gözetleme ve gözetlenme durumuna maruz kalarak böyle bir psikolojinin nasıl yaşandığını bilir.

Takip ediliyoruz, izleniyoruz ve bunu belli bir zaman sonra hepimiz yapmaya başlıyoruz. Gözetleme Listesi içindeki öyküler aslına bakarsanız ürkütücü, hatta korku verici. Ama yine de içimizin en karanlık noktasından açılan bir çift göz gözetlemeden duramaz öyle değil mi? Gözetleme Listesini okuyun lütfen.

Bünyamin Tan

İhsan, ertesi gün geç uyandı. Yaşadıkları onu çok yormuştu. Annesi erkenden kalkıp kahvaltısını hazırladı ve oda kapısını şöyle bir aralayıp içeriye baktı. Oğlunun henüz uyanmadığını görünce usulca kapadı ve uykusunu almasını beklemeye başladı. Salondaki sekinin üstüne oturup pencereden dışarıyı seyre koyuldu.

GEÇMİŞTEN GELEN KÂBUS– 2

İhsan, ertesi gün geç uyandı. Yaşadıkları onu çok yormuştu. Annesi erkenden kalkıp kahvaltısını hazırladı ve oda kapısını şöyle bir aralayıp içeriye baktı. Oğlunun henüz uyanmadığını görünce usulca kapadı ve uykusunu almasını beklemeye başladı. Salondaki sekinin üstüne oturup pencereden dışarıyı seyre koyuldu. Gözü istemsiz bir şekilde höyüğe doğru kaydı. Aklına oğlunun dünkü anlattıkları gelmişti. Gerçekten ne görmüştü? Dediği gibi bir canavar mı vardı yoksa bir zamanlar dedesinin kendisine anlattığı şeyi oğlu mu yaşıyordu?

Dedesi hacca gitmiş, sofu ve bilgili bir adamdı. Köyde herkes tarafından sevilir ve sayılırdı. Bir keresinde akşam saatinde banyo yaptığı için ona çok kızmış, sebebinin de cinlerin geceleri banyo gibi yerlere

gelip gördükleri insan dişilerine âşık olduğunu söylemişti. Konu konuyu açmış ve bu varlıkların insanlara istedikleri surette görünebildiklerinden de bahsetmişti. Acaba dedesinin de dediği gibi cinler oğluna başka varlıklar suretinde mi görünüyordu?

On yıl önceki olayları anımsadı. Sürüden hayvanların kaybolması, sonra çobanın kayboluşu ve merada bulunan kanlı izler, sonradan bulunan iskelet kalıntısı… Birden vücudu tipiye yakalanmış gibi soğuk soğuk ürpermişti. Annelik duygusu kabardı ve oğlunun başına bir şey gelmesinden endişe ederek yerinden kalkıp tekrar odasına gitti. Bu defa içeri yavaşça süzüldü ve nefes alıp verişini yokladı. Neyse ki yaşıyordu, başına bir şey gelmemişti. Hem dün capcanlı dönmemiş miydi? Niçin bu kadar endişeleniyordu ki? İşte, yatağında uyuyordu.

İhsan nihayet kalkmıştı. Babası hâlâ uyuyordu. Annesi tıkırtıları duyunca kapıdan başını uzatarak:

- Uyandın mı oğlum?

- Uyandım ana.

- İyi misin oğlum?

- Daha iyiyim ana, ama biraz baş ağrım var.

- Düşüp bayılmışın oğlum, belli ki başını vurmuşun bir yere. Gerçi dün akşam şöyle bi' yokladım. Bi' yerinde şişlik yok ya.

- Babam kalktı mı?

- Yok, hâlâ uyuyor. Hadi madem uyandın, kahvaltıyı hazırladıydım. Sofrayı bekletmek olmaz, günahtır.

- Tamam, ana sen çık. Giyineyim, geliyorum.

Annesi, oda kapısını kapatır kapatmaz yatağından çıktı. Uyurken epey terlemişti. Tüm çamaşırlarını değişti. Vücudunu havluyla iyice kuruladıktan sonra dolaptan yeni giysilerini çıkarıp giyindi. Lavaboya gidip elini yüzünü yıkadı. Zihni hâlâ dünkü olayın tesirindeydi. Gözünü yumduğu an o korkunç yaratığın sureti gözleri önüne geliyordu. Bir ara gözünün önüne gelen görüntüler o kadar gerçekçiydi ki merada o yaratığı gördüğü an duyduğu pis kokuyu tekrar duyumsadı. Yemyeşil gözlerini ona dikmişti. Yeniden bayılacak gibi oldu. Tam o anda annesinin sesiyle irkildi:

- İhsan, oğlum? İyi misin?

Delikanlı, annesinin şefkat dolu sesiyle kendini birden toparladı ve gözlerini açtı. Hemen sağ yanında duran annesine döndü:

- İyiyim ana, iyiyim.

Ağzından bu sözler öyle cılız çıkmıştı ki annesi oğlunun iyi olmadığını anlamıştı. İçindeki sıkıntı da bir türlü geçmek bilmiyordu.

- Allah'ım sen koru, en iyisini, en hayırlısını bilensin, diyerek mutfağa geçen oğlunun ardından dua etti.

Delikanlı, annesinin kurduğu mükellef kahvaltı sofrasını görünce gülümsedi. Kendisini ne kadar çok sevdiğini bilirdi bilmesine ama bu sofra da o sevginin nesneleşmiş haliydi ve biraz olsun gerginliğini atmasına ve rahatlamasına yardımcı olmuştu. Bir süre sonra yine içini sıkıntı basmış, iştahı iyiden iyiye kapanmıştı. Birkaç lokma dışında ağzına bir şey koymadı. Çaydanlığı alıp bahçeye çıkardı. Bir tabure ve küçük bir sehpayı da bahçeye çıkarıp temiz havada çay keyfi yapmaya başladı. Temiz hava ve taze çay içini biraz olsun açmıştı.

Saat on civarı muhtar emektar otomobiliyle kapıya dayandı. İhsan hâlâ bahçedeydi. Çay faslını bitirmişti. Öylece muhtarı bekliyordu. Yaşı hayli geçkin olmasına rağmen güçten düşmemişti. Yaşına göre hareketleri seri, saçı sakalı beyaza bürünmüş, mavi gözlü, nur yüzlü, hafif toplu, ihtiyar bir adamdı. Arabadan indi. İhsan'ı bahçede görünce yüzünde bir gülümseme belirdi:

- Günaydın oğul, bugün nasılsın bakalım?

- İyiyim muhtar emmi. Sen nasılsın?

- İyiyim oğul, iyiyim. Şu işi halledelim daha iyi olacağım. Ee Ali Rıza yok mu?

- Yok, uyuyor daha o. Çağırayım mı?

- Kaldır şu tembel herifi. Oldu olası hep tembeldi senin bu baban. Benim öküz, Sündüz bile onun kadar uyumaz. Seni nasıl yaptı bu hımbıllıkla ona şaşırıyorum ya bazen.

Diyerek kahkahayı bastı. Delikanlının yüzünde de hafif bir gülümseme oluştu. İçeriye gidip babasını uyandırdı. Ali Rıza, muhtarın geldiğini öğrenince hemen kalktı. Üstünü hızlıca giyindi. Karısının kahvaltı yapıp yapmayacağı sorusunu ise muhtarı bekletmenin ayıp olacağı,

İllüstrasyon- Mehmet Kaan Sevinç

adamın kendisini beklediği cevabını vererek savuşturdu. Oğluyla birlikte evden çıkıp muhtarın arabasına bindiler. Civardaki Tepeköy denilen yere doğru yola koyuldular. Muhtarın yakından tanıdığı Zülfikar Hoca'ya danışmak ve delikanlının durumuna çare bulmak niyetindeydiler.

** *

Bir buçuk saatlik yolculuğun ardından Tepeköy'deki Zülfikar Hoca'nın evine varmışlardı. Bahçesi geniş, ahşap ve iki katlı ferah bir evdi. Bahçesinde rengârenk güller vardı. Arabadan inip bahçeye girdiler. Kapıyı birkaç kez tıklattıktan sonra orta yaşlı, gözlükleri bardak dibi gibi kalın olan bir kadın göründü eşikte.

- Buyurun.

Söze giren muhtardı:

- Selamünaleyküm Gülsüm Kadın, benim tanımadın mı? Höyüklü'den Mehmet Çavuş.

- Kusura bakma Mehmet Çavuş, gözlerim iyicene bozuldu. Kimseleri seçemez oldum artık.

- Nasılsın iyi misin?

- İyiyim çok şükür, sen nasılsın?

- İyiyim ben de çok şükür. Zülfikar Hoca evde mi?

- Evde ya, o da sizi bekliyordu. Oğlan bu mu?

- He ya bu, inşallah hocam meseleyi çözer de şifasını bulur.

- İnşallah inşallah, geçin, buyurun. Yolu sen zaten biliyorsun Mehmet Çavuş. Ben aşağıdayım.

- Tabi tabi sen hiç zahmet çekme, biz gideriz.

- Çay mı içersiniz kahve mi?

- Estağfurullah, zahmet vermeyelim. Biz hemen işimizi halledelim.

- Peki, madem. Siz bilirsiniz. Bir isteğiniz olursa seslenirseniz bakarım.

- Hay sağ olasın sen Gülsüm Kadın.

Muhtar Mehmet Çavuş önde, Ali Rıza ve oğlu İhsan arkada merdivenlerden yukarı kata çıktılar. Zemin ahşaptı. Yürüdükçe gıcır gıcır ediyordu. İçerisi bakır eşyalarla, sedirlerle ve sobayla donatılmış büyükçe bir holden geçip karşıdaki odaya yöneldiler. Mehmet Çavuş, kapıyı tıklatıp hafifçe araladı:

- Selamünaleyküm Zülfikar Hocam, biz geldik. Müsait misin?

Odanın diğer ucundaki sedirde oturan uzun beyaz sakallı, yaşı oldukça geçkin ve delici bakışları olan adam muhtarı görünce, gülümseyerek yerinden kalktı, kapıya yöneldi.

- Ve aleykümselam muhtar, nerelerdesin yahu özlettin.

İki eski dost kucaklaştılar. Zülfikar Hoca'nın gözü arkadaki delikanlıya ilişti.

- Bahsettiğin genç bu mu?

- Evet o, inşallah bu işi sen çözersin.

- Allah'ın izniyle hallederiz elbet.

İhsan, hemen davranıp yaşlı adamın elini öptü. Kendisine gösterilen yere oturdu. Babası Ali Rıza da hocayla tokalaşıp 'hoş geldin, hoş bulduk' faslından sonra oğlunun yanına çömeldi. Oda, az evvel geçtikleri holün tam tersi karanlıktı. Pencerelere siyah perdeler çekilmişti. İçerisi mumlarla aydınlatılmıştı. Duvarlara büyük harekelerle vefkler yazılmıştı. İki başparmaklı el figürleri odanın karşılıklı iki duvarına nakşedilmişti. İçlerinde bir takım tılsımlar yazılıydı. Hemen altlarında birer göz figürü ve onların altında da 'yâ Kahhar' lafzı yazılıydı. Ahşap tavandan iplerle insan suretinde tılsımlar ve muskalar sarkıtılmıştı. Biraz ileride masanın üzerinde birçok bakır kap vardı. İçlerinde büyü yapımında kullanılan büyükbaş hayvanlara ait diller, gözler ile domuz bağırsakları, tütsüler, küçük kavanoz içinde de nazar boncukları vb. malzemeler doluydu. Bu kapların hemen yanında bir öküz başı dili dışarıda vaziyette duruyordu. Alnının tam ortasına irice bir nazar boncuğu sabitlenmişti. Zülfikar Hoca, içinden bir dua okuyup ellerini yüzüne sürdü. Sonra İhsan'a dönüp:

- Anlat bakalım evlat. Ne gördün, ne yaşadın?

İhsan, önceki gün yaşadığı olayları tüm detayıyla anlattı. Canavarı gördüğü anı, burnuna gelen pis kokuyu, bakışlarının nasıl içine işlediğini, bakışlarıyla kendisini nasıl halsiz bıraktığını ve canavarın nasıl bir görüntüye sahip olduğunu bir bir anlattı.

- Anladım oğlum. Şimdi beni dikkatlice dinle. Âdem babamız ve Havva anamız yeryüzüne inmezden evvel nice zaman önce yeryüzünde ateşten yaratılan cinler vardı. Büyük ordularla dünyanın dört bir yanına hâkim oldular. Hâlâ yeryüzünde başka bir boyutta emirlerinde binlerce cin ordusu ve kabilesiyle yaşayan cin padişahları vardır. Mürre,

Mihrez, Şemhureş, Zevba, Mimun, Denaheş, Fekacin, Mazerin, Senik, Teykel ve daha niceleri. Bu varlıklar insanların en zayıf anlarını kollarlar. Vesvese vermekte maharetlidirler. En sevdiğin kişinin suretinde görünebildikleri gibi köpek, yılan ya da canavar suretine bürünüp yanına sokulabilirler. Yeryüzünde nice mahlûkat vardır. Allah'ın hikmetinden sual olmaz. Ama senin gördüğünü söylediğin şey, tarifinden belli ki bir cindir. Bu işi koruyucu bir muska hazırlayarak halledeceğiz. İnşallah bir daha yanına yaklaşamayacak.

- Allah razı olsun hocam, sağ olun.

- Allah hepimizden razı olsun.

Konuşma biter bitmez eline aldığı kâğıdı önüne yerleştirdi. Masanın üzerinden içerisinde hayvan kanı olan hokka ile divit kalemi aldı. Kâğıdın tam ortasına biz göz çizdi. Etrafına Arap rakamıyla dört kere sekiz sayısını yazdı. Bu rakamların hemen yanına besmele yazıp sağ ve sol taraflarına üçer kere mim harekesini kondurdu. Dört yanına İhsan bin Ali Rıza yazıp gözün etrafından altta iki ağzı kavuşmayan büyükçe bir çember daha çizdi. Boş bıraktığı yere 'yâ Settâr' lafzını, çemberin içine de 'yâ Cebbâr' lafzını yazdı. Sonra kâğıdı üfledikten sonra üçgen şeklinde iyice küçülene kadar katladı. Bir muşamba alıp muskanın üzerine yedi kat sardı ve onun üzerini de üç kat siyah bir bezle doladı. Biraz balmumu eritip üzerine damlatarak mühürledi.

- Bunu al oğlum, diyerek İhsan'a uzattı. Delikanlı hazırlanan muskayı uzanıp aldı. Zülfikar Hoca, tekrar söze girdi:

- Bak oğul, bu hazırladığım çoban muskasıdır. Seni ve güttüğün sürüyü her türlü beladan korur. Ne zamanki hayvan gütmeye gidersen, bunu yanına almayı unutma ve daima göğsünün sağ üstünde taşı. Eve döndüğünde üzerinde bulundurma, sakın ola alçak yere koyma. Yüksekçe bir yere kaldır. Takarken de çıkarırken de yedi kere besmele çekmeyi unutma. Bu muska sadece senin için yazıldı. Başkası asla kullanmamalı. Gün gelip artık ihtiyacın kalmayınca da muskayı ıssız bir yerde temiz bir toprağa gömeceksin. Gömmeden önce iki rekât şükür namazı kılacaksın. Böylelikle muskanın tesiri geçer. Yoksa sana tersine etki etmeye başlar ve hastalanmana sebep olur. Dediklerimi iyice belledin mi?

- Anladım hocam, Allah sizden binlerce kez razı olsun.

- Bizler aracıyız, asıl takdir O'ndan. Hepimizden razı olsun.

Ali Rıza, artık işin sonuna gelindiğini anlayınca cebinde tomar haline getirdiği desteyi yavaşça hocaya uzattı:

- Estağfurullah, bu işten para almam ben. Ne yaptımsa oğlumuzun şifası, sıhhati için. Bir hayır dua yeter.

- Allah razı olsun hocam.

- Sizden de razı olsun.

Zülfikar Hoca'yla vedalaşıp evden çıktılar. Muhtar, eski dostuyla kucaklaşıp vedalaştı. Birlikte arabaya binip köyün yolunu tuttular. İhsan, muskayı eline alıp evirip çevirdi. Sonra avucunun içinde sıktı. İçi biraz olsun rahatlamıştı. Her şeyin bittiğini ve rahata erdiğini düşünüyordu. Ama tabiatın bağrında saklı kalmış, gizli ölümcül bir güç onu yakın zamanda ele geçirecekti. Onun ise bundan hiç haberi yoktu.

** *

Ertesi gün sabah ezanıyla kalktı. Abdest alıp namazını eda ettikten sonra kahvaltısını çabucak yapıp evden çıkmak için hazırlandı. Sabahları hâlâ serin olduğu için sıkı sıkı giyindi. Zülfikar Hoca'nın verdiği muskayı yedi kere besleme çekip göğüs kafesinin sağ tarafına koydu. Annesiyle vedalaştıktan sonra evden çıktı. Biraz sonra köyün meydanında toplanmış ahalinin yanına varmıştı. Muhtardan çiftesini de aldı, sürüyü ve iki köpeği de önüne katarak höyüğün yolunu tuttu.

Meraya vardığında yine aynı ağacın altında oturup dinlenmeye koyuldu. Uzaktan iki köpeğin, sürünün etrafında tur atışını seyretti. Aklına evvelsi gün olanlar geldi. Birden korkmaya başladı. Hemen göğsünün sağ tarafını yokladı. Muska orada duruyordu. Eliyle iyice sıktı. Onun varlığı, ruhuna ve bedenine güç veriyordu. Ama yine de kendini huzursuz hissediyordu.

Öğleye kadar biraz etrafta dolaştı. Nereye gitse sürüyü gözden kaybetmemeye özen gösterdi. Eğer bir kez daha zarar gören hayvan olursa bu işi artık ondan alırlardı ve hayalini kurduğu düğünü yapamaz, sevdiği kıza kavuşamazdı. Meranın biraz ilerisindeki korulukta ağaçlar pembeli, sarılı, kırmızlı, beyazlı çiçek açmıştı. Her biri nazlı birer gelin gibi rüzgârda süzülüyordu. Biraz yakınlaşınca arıların vızıltısını duymaya ve etrafta uçuştuklarını görmeye başladı.

Sığırcıkların ötüşleri, canına can katıyor, gördüğü güzel manzara ruhunu okşuyordu. İçi bir haftadır hiç olmadığı kadar huzurla dolmuştu. Telefonunu çıkarıp birkaç fotoğraf çekti. Manzarayı tam arkasına alıp birkaç da öz çekim yaptı. Akşam eve dönünce Halise'ye yollayacaktı. Dün bütün gün başına gelenlerden konuşup durmuşlardı. Babasının korkusundan çıkıp gelememişti. Delikanlıyı da yaşadığı olaylardan dolayı yormak istemediğinden evinin olduğu tarafa gelmemesini söylemişti. İhsan, olayın her detayını anlattığında daha çok üzülmüş, kendisi için katlandığı bu sıkıntılardan dolayı genç kızın kalbi daha da acı çekmişti. Delikanlı, bunları düşündükçe seviliyor olmanın verdiği manevi gücün içindeki korkuyu silip attığını hissediyordu. Sonra karnının gurultusunu duydu. Acıktığını yeni yeni fark ediyordu. Dönüp ağacın altına oturdu. Sabahleyin muhtardan aldığı çıkını açıp hazırlanan yemekleri afiyetle yedi.

Sıra köpeklerin yemeğindeydi. Bir ıslık çalışıyla ikisi birden dilleri dışarıda ona doğru koşmaya başladılar. Yemek yiyecek olmanın heyecanıyla bu iki kocaman köpeğin böyle komik hareketler yapmasını gülümseyerek izledi. Yanına varır varmaz ikisi de yüzünü yalıyor, burunlarıyla sağını solunu yokluyorlardı. Acıktıkları her hallerinden beliydi. Köpekleri besledikten sonra tüfeği ağaca yaslayıp yere evden getirdiği bezi serdi. Üzerine uzanıp etrafı seyre koyuldu. Rüzgâr dalları ve yaprakları kımıldadıkça üzerine düşen güneş ışıkları, billur bir avizenin sallanışı gibi dans ediyordu. Bir süre sonra üzerine ağırlık çökmeye başlamıştı. İlkin karşı koymaya çalışsa da daha fazla dayanamayıp uykuya daldı.

Akşamüzeri büyük bir gürültüyle yerinden zıpladı. Sürüdeki koyunlar sağa sola kaçışmaya ve melemeye başlamışlardı. Boyunlarındaki çıngırakların sesi sanki ahiret günü üflenen suru ve ardından yaşanacak felaketleri haber verir gibiydi. Bu defa köpekler de havlıyordu. Fakat bir yana sinmişlerdi ve bir iki adım öne fırlasalar da sonra yeniden yerlerine dönüyor, havlamaya devam ediyorlardı. Delikanlı, arkasını döndüğünde biraz ileride iki gün evvel kendisine dehşeti yaşatan o yaratığı gördü. Bu sefer cesaretini toplayıp tüfeği eline aldı. Birkaç kez ateş etse de isabet ettiremedi. Hayvan her ateş edişinde hızlıca yer değiştiriyor ve saçmalardan kolayca kurtuluyordu. Bir yandan da hızlıca koşarak delikanlının üzerine geliyordu.

Sürüdeki hayvanlar bayır aşağı koşmaya ve can havliyle melemeye başlamışlardı. Köpekler ise delikanlıya bakınıyor, onu bırakıp gitmek istemiyorlardı. Ama korkudan onun olduğu tarafa da gidemiyorlardı. İhsan, bir türlü isabet ettirememenin verdiği çaresizlikle korkmaya başladı. Karşısındaki yaratık son sürat üzerine geliyordu. Elini göğsündeki muskaya attı ve dua etmeye başladı. Gözlerini kapamıştı. Birden yaratığın pis kokusu burnuna doldu ve büyük bir gücün kendini yere serdiğini fark etti. Pençeleri gövdesini yere bastırıyor ve canını acıtıyordu. Duyduğu acıyla haykırıyor ve kurtulmak için debeleniyordu. Gözlerini açmış ve yaratıkla göz göze gelmişti. Bir süre boğuşmaya devam ettiler. Delikanlı ne kadar kurtulmak istese de başarılı olamıyordu. Yaratık ağzındaki iki uzun sivri dişini göğüs kafesine batırdı. Delinen yerlerden sıcacık kan fışkırmaya ve delikanlı can acısıyla feryat etmeye başladı. Yaratık ustura keskinliğindeki dişleriyle altına aldığı avını ısırmaya ve vücudunu parçalamaya başladı. Tüm kaburgalarını kırmış ve iç organlarını dışarı çıkarmıştı. Delikanlıyı oracıkta paramparça ederek öldürmüştü. Sonra ağzına aldığı gibi yerden kaldırdı. Dönüp höyükteki mağaranın yolunu tuttu.

Biraz sonra mağaranın ağzına geldi. Avını yere bırakıp aşağıya bir süre bakındı. Merayı, köyü bir süre izledi. Sonra avını tekrar ağzına alıp mağaranın içine daldı. İyice içeriye sokuldu. Karanlıkta yeşil gözleri daha da parlak hale gelmişti. Biraz ileride üç çift küçük yeşil göz belirdi ve ona doğru yaklaştı. Bunlar yavrularıydı. Annelerinin yanına gelip onu yaladıktan sonra getirdiği avı yemeğe başladılar. Onlar yemeklerini yerken anneleri de onları izliyordu. Yavruların dişleri arasında ezilen etin sesi, kırılan kemiklerin çatırtısı ve hırıltıları mağaranın içerisinde yankılanıyordu. Köyün geçmişteki kâbusu geri dönmüştü ve gelecekte onlara nice kâbuslar yaşatacak olanlar da höyükteki bu mağarada büyümeyi bekliyorlardı.

SON

DipNot...

Hermann Karl Hesse

(2 Temmuz 1877-Almanya / 9 Ağustos 1962-İsviçre)
İsviçreli yazar ve ressam.
20. yüzyılın en önemli yazarlarından biridir.
İlk şiirini yirmi beş yaşında yazmıştır.
1904'te serbest yazarlığa başlamış olup romanları, öyküleri, denemeleri, şiirleri, politik makaleleri ve kültür alanındaki eleştirel yazılarıyla tüm dünyada 100 milyonu aşkın okura ulaşmıştır.
Kendini kanıtlama, kendi olma, yazarın kendini yansıtması, bireyin kendini aşması gibi temaları içeren
Bozkırkurdu, Siddharta, Peter Camenzind,
Demian, Narziss ve Goldmund,
Çarklar Arasında
ve Boncuk Oyunu romanları
yazarın en tanınan edebi eserleridir.
1946'da Nobel Edebiyat Ödülü
olmak üzere 1954'te de
bilim ve sanat alanında
Pour le Mérite Ödülü'nü almıştır.

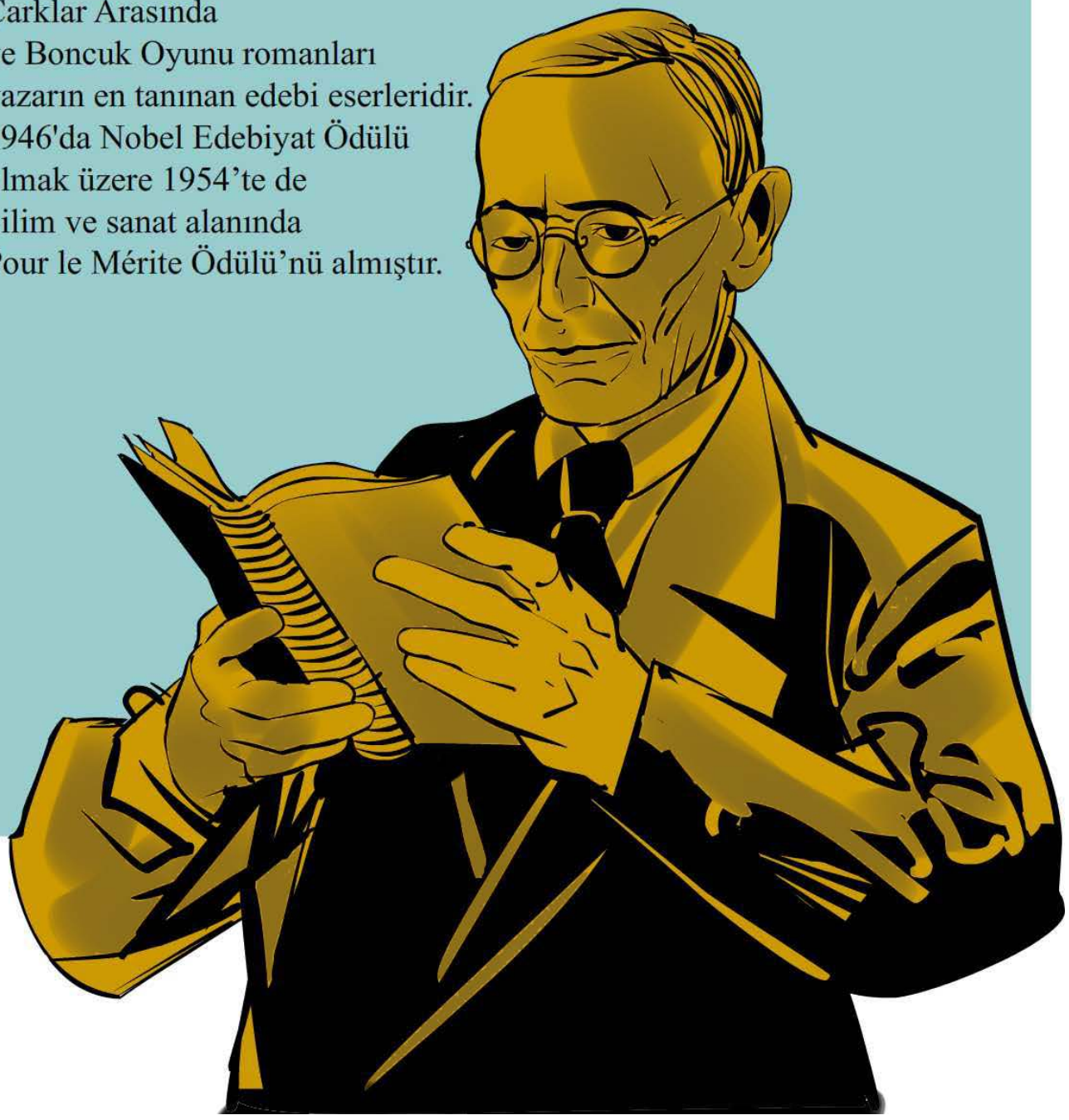

Efe Sarıtunalı

SAADET

Yaz gelmiş, havalar ısınmıştı. Çocuğun, korona salgını yüzünden dışarı çıkması yasaktı. Buna rağmen başında şapka, sırtında çanta, elinde matara, yirmi dakikadır otoyolun kenarında yürüyordu. Polise yakalanmadığı sürece ebeveynleri evde olmadığını fark etmezdi çünkü birbirlerine bağırmakla meşguldüler.

Yaz gelmiş, havalar ısınmıştı. Çocuğun, korona salgını yüzünden dışarı çıkması yasaktı. Buna rağmen başında şapka, sırtında çanta, elinde matara, yirmi dakikadır otoyolun kenarında yürüyordu. Polise yakalanmadığı sürece ebeveynleri evde olmadığını fark etmezdi çünkü birbirlerine bağırmakla meşguldüler. Okulda dünyanın mucizelerle dolu olduğunu öğrenmişti. İlçenin çıkışında sağda kalan saadet de bu mucizelerden biriydi. Uzaktan baktığınızda saadeti çayırlığın geri kalanından ayıramazdınız, ancak içine girdiğinizde çimlerin daha yeşil, gökyüzünün daha mavi olduğunu anlardınız. Bu yüzden ilçe halkı saadeti hemen yanındaki döküntü tahta binadan anlardı. Sultan Abdülaziz zamanında saadeti incelemek için inşa edilen bu yapı, bir süre sonra çürümeye terk edilmişti.

Cem, tahta binayı görünce o tarafa yöneldi. Az sonra saadete girmişti. Saadet, basitçe değişim demekti. Çantasından biriktirdiği ilginç taşları çıkarıp çimenliğin üzerine koydu. Yere uzanıp beklemeye başladı. İlk birkaç dakika hiçbir şey olmadı. Ardından taşlar gözden kayboldu ve yerlerinde tahtadan oyulmuş zarar belirdi. Oğlan, bunların ne olduğunu bilmiyordu. Değişim büyük oranda rastgeleydi. Zarları incelemek üzere alıp evin yolunu tuttu.

Ses çıkarmamaya özen göstererek evlerinin arka bahçesine girdi. Tahmin ettiği üzere annesiyle babası kavga ediyordu. Gölge bir yer bulup zarları çıkardı. Bu sırada annesi bağırarak dışarı çıktı. "Cem! Neredesin oğlum sen! Bir saattir kime sesleniyorum ben?" Çocuk bir şey diyemeden kadın yanına geldi. "Nereden buldun onları?"

"Zaten benimdi.", dedi Cem. Annesi çocuğun suratına baktı, zarları daha önce görmemişti. Umursamadan eve döndü. Birbirinin aynısı dört zar vardı. Üzerlerine sayılar yerine hayvan sembolleri oyulmuştu. Zarları attı. Kurbağa, balık, ejderha ve at geldi. Yeniden attı. Kedi, kedi, kurbağa, at… Hiçbir şey olmamıştı. Şansını tekrar denedi. Balık, balık, balık, balık.

Bulutlar bir anda gökyüzünü kapladı. Yukarıdan parmak kadar bir cisim ayaklarının dibine düşüp etrafa kan saçarak patladı. Cem çok korkmuştu, gökyüzünden balık yağıyordu. Ölü gözlerle kendisini seyreden palyaço balıkları ağaçların meyvelerini döküyordu. Hemen eve sığınmak için koşmaya başladı. Arabalarının üzerine düşen köpek balığı, son enerjisiyle bahçeden içeri atladı. Sivri dişleriyle korkunç görünüyordu. Düşen balıklar bahçe mobilyalarını, süs heykellerini parçalıyordu. Bir balina tam karşılarındaki evin üzerine düştü. Bina, bomba atılmış gibi parçalara ayrıldı. Neyse ki evin sahipleri o sırada başka bir yerdeydi. Çarpışmanın etkisiyle patlayan balinanın iç organları da etrafa yayılmıştı.

Cem, koşarken kafasına düşen bir balık yüzünden yere devrildi. Neye benzediğini görememişti ama hayvan, yılan gibi boynuna sarılmış ve derisini yakmaya başlamıştı. Hemen ondan kurtuldu, koluna yapışan bir ahtapotu söküp attı ve ayağa kalktı. Eve girebildiğinde biraz rahatlamıştı, eli cebine gitti. Zarlar oradaydı ve çok tehlikeliydi.

Balık yağmuru yalnızca bir dakika sürdü ve çok kısıtlı bir alanda etkili oldu. Ölen yoktu ama Cem gibi yaralananlar vardı. Ailesine zarların konuyla ilgisinden söz etmedi. Belediye ekipleri gelip leşlerin temizlenmesine yardım etti. Özellikle balina epey uğraştırmıştı.

Birkaç gün sonra bahçede koşup oynayabilecek kadar iyileşmişti. Sonunda dayanılmaz balık kokusundan da kurtuldular. Hatta annesiyle babası da kavga etmeye başlamış, her şey normale dönmüştü. Cem yine evden kaçtı. Zarları geri götürmesi gerekiyordu. Sokaklar oldukça tenhaydı.

Yolda yürürken arkasından birinin seslendiğini duydu. Dönüp baktığında korkudan ölüyordu. Çimen dumanı solumaktan suratları yeşermiş bağımlılardan biriyle karşı karşıyaydı. Bu insanlar saadete ulaşmak için saadetten topladıkları çimenleri kullanırdı. Saadet değişim demekti. Duman burunlarını ve ciğerlerini değiştirir, bu insanlar en sonunda kökler iç organlarını parçalayınca yeşillik kusarak ölürlerdi. Ölüm yaşam arzusu olmayanların kurtuluşuydu, onlar bu şekilde saadete ulaşırdı. Cem'e bu insanlardan uzak durması öğretilmişti. "Dışarı çıkmaya yaşın tutuyor mu çocuk?" diye sordu bağımlı adam. En azından oğlan öyle düşündü. Sakalları çimlere karışmış adam ağzını bile doğru düzgün oynatamıyordu. "Sende değerli bir şey var, görebiliyorum.", diye devam etti. "Saadet bize gerçeği gösterir. Sen de değişmek istemez misin?" Cebinden mantar çıkarıp Cem'in eline tutuşturdu. "Bu mantar saadette yetişir. Seni uykundan uyandırır. Değerli şeyi verirsen sende kalabilir."

Cem, zarları bir bağımlıya verip herkesi tehlikeye atamazdı. Yutkunarak "Benim hiçbir şeyim yok." diye cevap verdi. Adam kahkaha attı. "Cesursun çocuk. Öyle olsun. Mantar sende kalabilir. Unutma, seni uykundan uyandırır." Oğlan, bağımlının arkasından bakakaldı. Damarlarına pompalanan adrenalin çekilmemiş, korkusu geçmemişti. Mantarı inceledi, merakına yenik düştü ve bir ısırık aldı ve uyandı.

Karanlık bir odadaydı. Neden burada olduğunu bilmiyordu. İçeride o kadar az ışık vardı ki yalnızca dört duvarın arasında olduğunu algılayabiliyordu. El yordamıyla bir şeyler bulmaya uğraşırken kapı açıldı. Dışarısı o kadar aydınlıktı ki odaya güneş doğmuş gibi oldu. İçeride uyuduğu yatak hariç hiçbir şey yoktu. Odaya koruyucu kıyafet giymiş biri girdi. Adam onu sımsıkı kavrayıp

yerine yatırdı. Cem'in suratına uyku gazı sıkarken telsize "Denek gerçeklikten kopmuş, yeniden uyutuyorum.", diyordu.

Cem sokağın ortasında uyandığında hava kararıyordu. Ailesi yokluğunu fark etmiş olmalıydı. Mantar onu bayıltmıştı. Mantarı en yakın çöpe atıp eve koştu. Zarları geri götürememişti. Babası sokakta sinirli sinirli dolaşıp Cem'in ismini haykırıyordu. Ona çok kızdılar ve odasından çıkmasını yasakladılar. Morali bozulmuştu. Yatağına oturup ağlamaya başladı.

Pencereden dışarıya bakarken gökyüzünden bir ışık sütunu indi. Sütunun kaybolduğu yerde insan şeklinde, oyuncak boyunda, bembeyaz bir yaratık vardı. Yaratık onu görüp uçarak yanına geldi ve pencereyi tıklattı. Suratı olmamasına rağmen oldukça sevimli görünüyordu. Cem camı açıp yaratığın odasına süzülmesine izin verdi.

"Ben Ordipilus gezegeninden Rog.", dedi yaratık. Ses bütün vücudu bir hoparlörmüş gibi duyuluyordu. "Bir antropoloğum ve türünüzü inceliyorum. Bu yüzden dilinizi konuşabiliyorum. Aslında biz elektronik dalgalarla iletişim kurarız. Meslektaşlarım çocuklarla iş birliği yapmanın oldukça işe yarar olduğunu söyledi. Sense ilginç şeylere meraklı bir çocuksun. Eğer seninle iletişim kurmama izin verirsen sana her konuda yardımcı olabilirim. Gezegeniniz mucizelerle dolu. Ben de bu fenomeni araştırıyorum." Cem kendini tanıttı ve ailesinin kaybolduğu için ona kızdığını söyledi. "Seni kaybolmandan öncesine götürebilirim.", dedi Rog. "Bizim için çizgisel zamanın önemi yoktur." Oğlan başını salladı.

Beyaz ışık odayı kapladı ve az sonra sokağın ortasında, elinde mantarla duruyordu. Koşarak eve döndü. Zarları sonraki güne erteleyecekti. Rog, Cem'in ailesinin yanında görünmez oldu, çocuk odasında tekrar ortaya çıktı. "Neden kaybolmuştun?", diye sordu. Oğlan, bağımlıyı ve gördüğü rüyayı anlattı. "Siz oranın neresi olduğunu bilmiyor musunuz?", dedi uzaylı. "Her şeyden önce Ulu Mimar Opistukinus yaratıldı. Opistukinus, varoluş sebebini merak etti ve bir deney yapmaya karar verdi. Hiçliğin ortasında bir tesis inşa etti. Burada ürettiği canlıların hayatları boyunca uyumalarını ve ortak bir rüyanın içinde yaşamalarını sağladı. İşte evrendeki herkes, aslında Ulu Mimar'ın tesisinin içinde uyumaktadır. Ancak bu gerçeklikte öldüğümüz zaman uyanmamıza izin verilecek."

"Yani ben şu anda rüya mı görüyorum?", diye sordu Cem.

"Hayır. Sen rüyanın bir parçasısın. Rüyayı gören varlığa siz tanrı diyorsunuz. Ulu Mimar Opistukinus, deneyiyle bu varlığa ulaşmaya çalışıyor." Akşama kadar konuştular, birbirlerinden çok şey öğreniyorlardı. "Son bir soru…", dedi Rog. "Dünya'da büyücü var mı?"

"Hayır. Yalnızca robotlar büyü yapabilirmiş ama onların nesli binlerce yıl önce tükenmiş ve nasıl üretildikleri unutulmuş."

"Teşekkür ederim Cem. Artık benim Ordipilus'a dönmem gerekiyor."

"Ama daha Dünya'ya geldiğin zaman gelmedi bile, daha fazla kalabilirsin."

"Dediğim gibi bizim için çizgisel zamanın önemi yoktur. Senden çok fazla şey öğrendim. Dönüp bu bilgileri yüce bilgisayara yüklemem gerekiyor."

"Geri gelecek misin?"

Rog'un yüzü olmamasına rağmen üzüldüğü belli oluyordu. "Buna ömrüm yetmez. Bizim yaşam süremiz sizin zamanınızla yalnızca birkaç gündür ama ben bu zamanın bir bölümünü seninle geçirdiğim için çok mutluyum." Uzaylı, vedalaşmadan sonra pencereyi açıp bahçeye süzüldü ve ışık sütunuyla gözden kayboldu. Cem, arkasından bakakaldı.

Zaman yolculuğu yüzünden jet lag yaşıyordu. Ailesine iyi hissetmediğini söyleyip yattı. Kalktığında evdeki kimse uyanmamıştı. Hemen zarları alıp saadetin yolunu tuttu. Zarları çimlerin üzerine koyup beklemeye başladı. Hiçbir şey olmuyordu. Önceki deneyimlerinden nesnelerin birden çok kez değişebileceğini biliyordu. Eğer hemen geri dönmezse ailesinin endişeleneceği o kritik ana kadar bekledi. Zarları yakarak yok etmeyi denemeye karar verdi.

Hayal kırıklığına uğramış, mucizelere olan umudunu yitirmiş olarak saadetten ayrıldı. Artık annesiyle babasının iyi geçinmesini sağlayacak bir şey elde edemeyeceğini farkına varmıştı. O an anlayamasa da saadet zarları değil Cem'i değiştirmişti. Saadete kavuşup kavuşmadığını kimse bilmez.

DipNot...

Ahmet Vefik Paşa

(d. 3 Temmuz 1823, İstanbul – ö. 2 Nisan 1891, İstanbul)
Osmanlı devlet adamı, diplomatı, çevirmen ve oyun yazarı.

İlk ilmî Türkçülerden biridir.İki defa Maarif Nazırlığı (Eğitim Bakanı) yaptı;
ilk Osmanlı Meclis-i Mebusanı'nda İstanbul vekili olarak yer aldı ve başkanlığı üstlendi;
4 Şubat 1878 - 18 Nisan 1878 ve 1 Aralık 1882 - 3 Aralık 1882 tarihleri
arasında iki defa başvekillik (sadrazamlık, başbakanlık) görevine getirildi.
İlk Türkçe sözlüklerden birisi olan
"Lehçe-i Osmânî"'nin yazarı olan Paşa, devlet adamlığının yanı sıra
16 dil bilen bir bilim adamıdır.
Bursa valiliği sırasında bu kentte bir tiyatro yaptırmakla ün kazanmıştır.

Eserleri

Müntehabât-ı Durub-ı Emsal
(Atasözleri) (1852):
Türkçe atasözlerini toplayan eseri.
Hikmet-i Tarih (1863) (Tarih Felsefesi)
Fezleke-i Tarih-i Osmânî (1869) (Kısa Osmanlı Tarihi)
Secere-i Türkî(1864) :Doğu Türkçesinden çevrilmiştir.
Lehçe-i Osmanî :İlk Türkçe sözlüklerden birisidir.
Çevirileri ve Moliere Uyarlamaları:
Vefik Paşa, Moliere'in
16 eserini uyarladı,
Victor Hugo ve Voltaire'in
eserlerini tercüme etti.

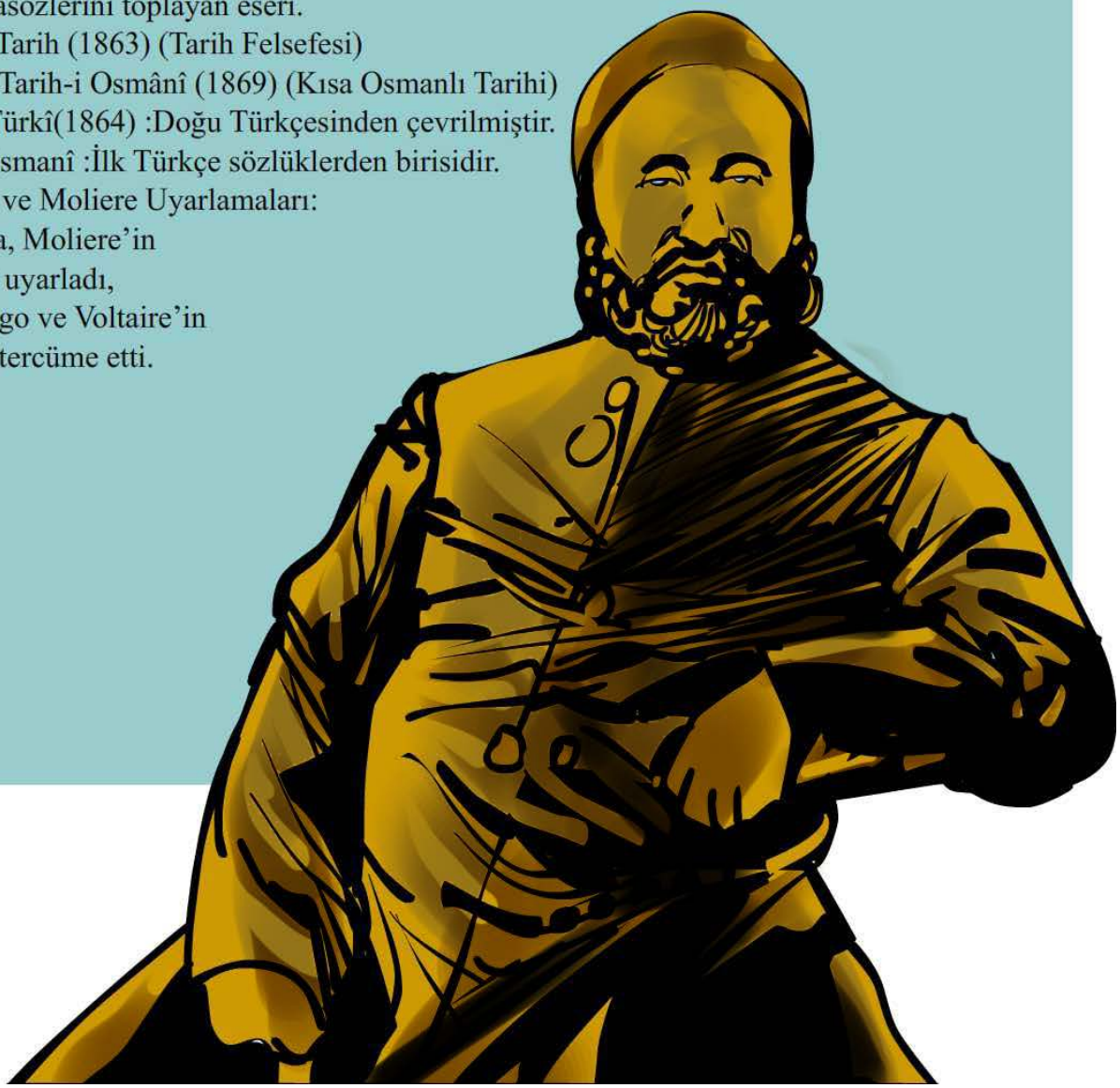

Abdullah Emre Aladağ

"Hiçlik, topraktır. Kâinat ise bu toprakta endamıyla boy veren bir ağaçtır. Meyveleri ise, Varlık ve Zamandır elbette. Çünkü her şey varoluşun ve onu besleyen zamanın etrafında döner. Kâinat ağacının yedi kökü vardır. Bu ebedi bina yokluk zemininde, yedi sütunun üzerinde durur. Zamanın Sütunları, onun eti, gözü ve kanıdır.

MEÇHULİYETLER KİTABI

"Hiçlik, topraktır. Kâinat ise bu toprakta endamıyla boy veren bir ağaçtır. Meyveleri ise, Varlık ve Zamandır elbette. Çünkü her şey varoluşun ve onu besleyen zamanın etrafında döner. Kâinat ağacının yedi kökü vardır. Bu ebedi bina yokluk zemininde, yedi sütunun üzerinde durur. Zamanın Sütunları, onun eti, gözü ve kanıdır. Varlık da öyle... Altı sütun, meyvelerin muhteviyatı iken, son sütun ise bu ağacın gövdesidir. Kâinat ile Varlık-Zaman arasındaki köprüdür. İşte, tüm evren budur ve unutulmamalıdır ki, İnsanoğlu'nun yok oluş dediği, sadece Evren'in budanmasından başka bir şey değildir."

Meçhuliyetler Kitabı

Yedi Köklü Ağaç: Evren, Bölüm 1

Terden sırılsıklam olan takkesini çıkarıp yatağının baş ucuna koydu. Saba makamında inleyen müezzinin sesi, Bağdat'ın mütevazi semasında dalgalarla yayılıyor ve uyuyan ins ve cinin kulaklarına titreşerek nakşoluyordu. Cırcır böcekleri, sıcak geçen bu Cemaziyel-Ahir sabahında, garip bir şekilde susmuş, sanki hüzünlü nağmenin bitmesini bekliyorlardı. Molla Abdülkahhar, titrek elleriyle, masa üzerinde duran mumlardan birini yaktı. Cılız ve havayı sömüren küçük ateşin ışığında, yine onunla göz göze geldi: Bir haftadır ona kabuslar gördüren bu eski kitaptan ne yaparsa yapsın kurtulamıyordu. Kitabı ilk defa, tefekkür maksadıyla şehir dışındaki mağaralara giderken bulmuştu. Zebercet gibi parlayan kapağı gözünü almış, içini açıp karıştırdığındaysa boş olması garibine gitmişti. Bu kitapla karşılaşmasının bir maksadı var diye düşündü. Hiç şüphelenmeden aldı yanına ve dergahtaki şeyh hazretlerine sorarım belki diye düşündü. Bu sayfalardaki abesliğin ardındaki esrarı ancak keşfi geniş bir mürşit görebilirdi. Tefekküre daldığı sıralarda, gündüz düşü görmüştü birkaç defa. Belki de düş değil, melekut aleminin kapıları açılmıştı, belki kötü niyetli cinlerden bazıları onu rahatsız etmek için başına üşüşmüşlerdi. İtikadı sarsılmazdı, gerçi hiç göz göze gelmedi bu varlıklarla. Muavizeteyni fısıldayıp devam etti. Saatler sonra oradan çıktı ve eve hiçbir şey olmamış gibi geri döndü.

Kitabı bulduğu günün gecesinde, üç gün önce, çok garip bir kâbus şüphelerle dolu dimağında zuhur etti: Yatağının hemen yanında bir rahlede oturuyordu. Bastığı zeminin altında, tüm parlaklığıyla gökyüzü uzanıyordu. Yıldızların cazibesine hayran kalmamak elde değildi. Rahlenin önüne oturdu. Oturduğunda kendisi git gide küçülmeye, yıldızlar ve esirle kaplı uzay büyümeye başlamıştı. Önce bir fare kadar oldu, sonra da bir karınca kadar... En son kıymetsiz bir noktaydı, her şey çok büyüktü ve kendisinin hiçbir kıymeti harbiyesi yoktu artık. Kâinattan iyice uzaklaştı ve geriye dipsiz bir karanlık kaldı. Öyle ki, evreni ayakta tutan, altı devasa sütunun ortasında buldu kendini. İki sütunun tam da ortasındaydı. Rahlenin üzerinde sayfaları boş, o meçhul kitap duruyor ve sanki bir şeylerin olmasını bekliyordu. Gözlerini sütunlara çevirdi derviş. Kırmızı yeşil ve mavinin keşmekeşli birlikteliğinden oluşan bir derisi vardı ve tıpkı kan pompalayan bir kalp gibi atan spiral damarlar ürkütücü bir görüntü veriyordu. Ecinnilerin bir oyunu muydu bu, yoksa bambaşka bir şey mi dönüyordu bilemiyordu. Dudaklarını dua etmek için kıpırdatmaya çalıştı ancak kelimeler dudağından dökülmüyordu. Tüm vücudu sanki başka bir şeyin eline geçmişçesine davranıyordu. Elinde, kabzası garip bir canlının delikli kemiklerinde yapılmış bir hançer tutuyordu. Kolu, hançeri sola doğru kaldırdı ve keskin nesneyi yumuşak etin üzerinde düzgünce kaydırdı. Rahlenin ve sayfaların üzerine kırmızı ve demir kokan sıcak bir şey akıyordu. Biraz sonra çizgideki kırmızılık yerine zehir gibi bir yeşilliğe bıraktı. Kırmızı ve yeşilin kaotik dengesi, boş sayfalardaki gizli sırları gün yüzüne çıkarıyor, unutulmuş zamanların harfleri ve vahşet dolu çizimler saklandığı büyü perdesini yırtıyordu. Durmaksızın kanamasına rağmen hala hayattaydı, canı ilk başlarda yansa da artık acıdan eser yoktu. Aksine hayatında hiç bu kadar canlı hissetmemişti. Yeşil sızıntının arkasında, deli kaynayan bir şeyler olduğunu fark etti ve etinin altındaki coşkulu kıpırtılar her saniye şiddetini arttırdı. Yeşil sızıntı gittikçe genişledi, tüm o lanetli alana tazyikle vahşi çekirgeler fışkırmaya başladı. Haşeratlar her yana saçılıyor, sonra da gerisin geri dönüp vücudunun üzerine konuyorlardı. Çekirge deryası, tüm bedenini kapladığında ise uyanmıştı.

Üç gecedir, aynı kâbusları görüyor, korku ve endişeden dergâha gidemiyordu. İki kere, uğursuz nesneyi bulduğu yere bırakmayı denemiş ancak eve vardığında, onu masanın üzerinde kendisini beklerken bulmuştu. Biliyordu ki, bundan kimseye bahsedemezdi. Ne okuduğu hiçbir

dua ne de iman tahtasına yakın taşıdığı Cevşen'ül Kebir hiçbir fayda vermemişti. Durumunu merak eden dergahtakilere ise, biraz hastalandığını, toparlanır toparlanmaz ise geri döneceğini söylüyordu. Aradan iki gün geçti, kabusların şiddeti arttı. Hiçbir masalda ve destanda bahsi geçmemiş hilkat garibesi ile çevrenlenmiş buluyordu kendi. Çekirgeler, etini kemirirken dehşet saçan kızıl gözleri ve salyalar saçan uzun, pembe dilleriyle diri diri yenilişini seyrediyorlardı. Beşinci günün gecesinde, cırcır böcekleri aheste aheste öterken, elinin altında kemikten ve delikli bir nesne tuttuğunu fark etti. Alnında toplaşan ter damlaları, ahşaptan masanın üzerindeki fısıltıların cılız darbeleriyle akmaya hazırlanıyordu. Bu sesler, o kitaptan geliyordu ve Molla'yı kendisine çağırıyordu. Molla, hiç beklemediği bir hızla yataktan doğruldu ve yeşil ciltli kitabı diğer eline aldı. Elindekileri, önünde sanki onu bekleyen rahleye yerleştirdi. Zemin ve tavan yoktu artık, duvarlar varlık sahnesinden silinmişti sanki. Sadece karanlık gökyüzü altında, tüm ihtişamıyla uzanıyordu. Dizlerinin önüne çöktüğünde, her şey büyüdü, büyüdü ve büyüdü. Sonsuz karanlık, onu sonsuz ürkünç koluyla sarmalayana kadar bu böyle devam etti. Kitap, ona hançeri kullanmasını fısıldıyordu. Canlı sütunlar, gözünün önünde tüm akışkanlığı ve canlılığıyla yokluk aleminden, varlığın ve zamanın ta kendisine uzanıyordu. Kolu kendisinden habersiz kalktı ve gırtlağında, acının kesif sınırlarını çizdi. Önce kırmızı, sonra yeşil. Önce ölüm ve sonra yaşam geçti tüm damarlarından. Eti kaynadı ve vahşice seğirdi. Sütunlar önünde, envai çeşit küf renginde, tarifsiz garaip varlık iştahlı gözleriyle onu izliyordu. Çekirgeler durmaksızın ölümsüzlüğün yeni sınırından taşıyordu. Her bir hücresini kemiren bu böcekler doyana kadar bu sürdü. Sütunların, civarında parlayan sonsuz kırmızı ışık, gözünü canlı gökdelenlere dikmişti ve her birinden çıkan ortak hırıltıya kulak verdi. Zavallı dervişin limelenmiş bedeni, sütunların üzerine ağırca yükseldi. Yeşil ve lanetli bir ışık üzerinde yanmaya başladı ve kozmik damarlardan gelen hırıltılar şiddetini arttırdı.

Her şey sönüp, yanan her şey sustuğunda artık kökleri, yapraklara bağlayan gövde kendini göstermişti. Soluk yeşil benzi ve katmanlar halinde buruşmuş bedeni ve delikli kemikten tuttuğu yeşil pırıltılar saçan bir asayla yine geldiği yere doğru yavaşça inmişti. Gözlerinde birbirine akan, malakit yeşili ve yakut kızılı, tekinsizliğin tanımıydı. Artık o da bu canavarlardan biri olmuştu. Daha önce hırıltı olarak duyduğu sesler, artık anlamlı kelimeler ve cümlelere dönüşüyor ve onunla konuşan yeni efendiler, ona adeta hoş geldin diyordu:

"Uzun zamandır, yeni bedenine kavuşmanı bekliyorduk! Artık zamanın geldi ve bu senin Evren'e son dönüşün olacak. Bundan sonra, sana hiçbir şey ulaşamayacak. İki kere daha geleceğiz Evren ve Dünya'ya. Son gelişimize kadar dinlen ve güç topla. Budanması gerekenler budanacak ve yeşermesi gerekenler yeniden var olacak. Yıldızlar eridiğinde, Zaman ve Varlık kaynadığında son görevini yerine getireceksin."

Çoban, başını vakarla eğdi ve sütunlar arasındaki boş yerini aldı. Yeşil derisi, kızıl ve mavinin cümbüşüyle raks etmeye, eti gittikçe genişleyip uzamaya başladı. Devasa damarlardan birine dönüşüyordu. Ama tek farkla, evrenin merkezindeki devasa bir karadeliğe doğru uzanıyor ve o tekillikte uzun soluklu uykusuna uzanıyordu. Maddenin atomları, bu uykunun nefes alışverişle tekrardan titreşmeye ve her şey yeniden akmaya başladı. Kâinat Ağacı, yeniden tamamlanmış ve budanacağı zamana kadar meyvelerini vermeye devam edecekti.

SON

Çizgi Roman Okurları Hangi Çizgi Romanları Öneriyor?

Oğuz Can Acar

Birinci
Çizgi Roman Bir Bütündür!

Çizgi roman, adı anıldığı vakitler oldukça tartışmalı ortamlar yaratan bir kavram. Kimilerince bir sanat dalı olduğu kesin olarak görülüp, yıllar boyu hafife alınması saçmalık ve acımasızlık olarak değerlendirilirken; kimilerince yalnızca çocuklara yönelik yapılan bir faaliyet yahut salt vakit öldürmek için okunabilecek içi boş ürünler olarak değerlendirilmektedir.

Çizgi roman, adı anıldığı vakitler oldukça tartışmalı ortamlar yaratan bir kavram. Kimilerince bir sanat dalı olduğu kesin olarak görülüp, yıllar boyu hafife alınması saçmalık ve acımasızlık olarak değerlendirilirken; kimilerince yalnızca çocuklara yönelik yapılan bir faaliyet yahut salt vakit öldürmek için okunabilecek içi boş ürünler olarak değerlendirilmektedir. Şüphesiz bu tartışmalar gerek dünya genelinde gerekse Türkiye özelinde halen daha devam etmektedir. Öyle ki çizgi romanların değerini anlamış fakat bunu dile getirmekten çekinen insanlar tarafından *"grafik roman", "yetişkinlere yönelik resimli roman", "abi çizgi roman ama çocuklara ağır gelir mesela"* gibi kavram ve algılar yaratılmaktadır.

Tabii ki bunlar anlaşılabilirdir, nihayetinde insanlar anlayamadıkları ve algılayamadıkları şeylere karşı önyargılı olmak ve savunma mekanizması geliştirmek gibi bir doğaya sahiptir. Bu noktada şu sorular sorulabilir; tüyler ürpertici bir muhtevaya sahip ezoterizmin ve demonolojinin ne kadar keyif verici bir şölen haline gelebileceğini hiç Hellboy okumamış bir kişi bilebilir mi? Alan Moore'un, İnvisible Man'den Dr. Jekill and Mr. Hyde'a, Kaptan Nemo'dan Sherlock Holmes'e kadar türlü edebî ürünü harmanladığı Olağanüstü Beyefendiler Cemiyeti eserini okumamış bir kişi, edebî anlamdaki yetkinliğini nasıl sınayabilir? Ya da hiç Fables okumamış bir kişi insan bilincinin en müstesna ürünleri olan masalların önemini tam olarak kavrayabilir mi? Bu sorular çeşitlendirilip artırılabilse de bunlar yeterli gözükmektedir. Dileriz ki vakti zamanı geldiğinde çizgi roman, hak ettiği yeri alacak ve bir sanat dalı olarak Türkiye'den dünyaya açılan bir pencereye sahip olacaktır.

İçeriği olması gerekenden daha uzun bir hale getirmemek adına, bu kadarlık bir girişi yeterli görüyor, sizler için önerdiğimiz eserlerle devam ediyoruz.

Puslu Kıtalar Atlası *(İhsan Oktay Anar)* – İlban Ertem ***["Türkiye'de çizgi romanda yeni bir eşiği temsil ediyor." Levent Gönenç]***

Puslu Kıtalar Atlası, yazar İhsan Oktay Anar'ın alamet-i farika haline gelmiş, edebî cümlelerin felsefî düşüncelerle harmanlandığı, çağdaş Türk edebiyatının en kıymetli eserlerinden birisidir. Yazarın düşlerin ve gerçekliğin arasındaki ince çizgide, okuyucuyu bir taraftan diğerine sürüklediği, her biri ayrı hikâyeye sahip karakterleri karmaşık bir üst kurguda birleştirdiği, usta işi bir roman.

Tabiidir ki bu başarılı eser Türk okuyucusunda müthiş bir beğeni topladı ve üzerine çokça yazılıp çizilmesini sağladı. İşte esere doğru yoğunlaşan bu çalışmaların en kıymetli mahsullerinden birisi şüphesiz, İlban Ertem'in emeği olan çizgi roman uyarlamasıdır. Bu müthiş çalışma; koca bir ansiklopedi boyutuna, 300'ü aşkın sayfaya, iki bin kadar renkli tek resme, beş yıldan uzun bir çalışma süresine, gecesini gündüzüne katan bir çizere sahip. Çizer, Anar'ın büyülü dünyasını sinematografik bir şekilde çizgilere aktarırken yaşadığı süreci ve öncesini, eserin son kısmında okuyucuya aktarmaktadır.

Ertem, usturlaptan dönemde giyilen kıyafetlere kadar resimleyebilmek için geniş bir araştırma yaptığını, eserin öncesinde yüzlerce eskiz yaptığını aktarıyor. Eserin çizimleri tamamlandıktan sonra ise en önemli kısımlardan birisi yani renklendirme aşaması geliyor. Bu kısımda çizer tablet ve bilgisayar yardımıyla, eserde de görüleceği üzere suluboya ve yağlı pastel gibi renklendirme seçeneklerini harmanlayarak kullanıyor. Türk çizgi romanı açısından kesinlikle ayrı bir yere sahip bu eser;

karakterlerin duygu durumunu ve dahi cansız nesnelerin bile hislerini okuyucuya aktaracak kadar etkili çizimlere, hikâyenin atmosferine göre olay akışına göre şekillenen ve insanı kurguya dâhil eden renklere sahip. Nasıl ki iyi bir roman okuyucusu Anar'ın eserini es geçemezse; şüphesiz iyi bir çizgi roman okuru da bu esere kayıtsız kalamaz.

Çizgi Romanı Anlamak – Scott McCloud *["Bu kitabı okumak zorundasınız." Neil Gaiman]*

Çizgi Romanı Anlamak adından da anlaşılacağı üzere gerçekten de çizgi romanları anlayabilmek için yazılmış bir eser. Zamanın, mekânın, çizgilerin, renklerin her açıdan birbiri ile nasıl uyumlu olduğunu anlatan ve genelde insanların, bir serüvenin resimli anlatısı şeklinde baktığı çizgi romanların, aslında ne denli derin ve felsefî bir muhtevaya sahip olduğunu ispatlayan bir eser.

McCloud'un bu eseri, Will Eisner'a ve eserlerine *(ki kendileri adına çizgi roman dünyasının en prestijli ödülleri verilmektedir, bkz. Eisner Ödülleri)* bir saygı duruşu niteliğini de taşımakta. Bu muazzam ve muntazam eser çizgi roman denen sanat dalının teorik çerçevesini oluşturan en önemli yapıtlardan birisidir ve akademik bir eser olmasının yanı sıra okuyucuya kahkahalar attıran mizahî bir üsluba sahip (insanı illallah ettiren akademik üsluptan oldukça uzak). Eserin başkahramanı aynı zamanda müellifi Scott McCloud, kendisini karikatürize edip dördüncü duvarı yıkarak anlatısını

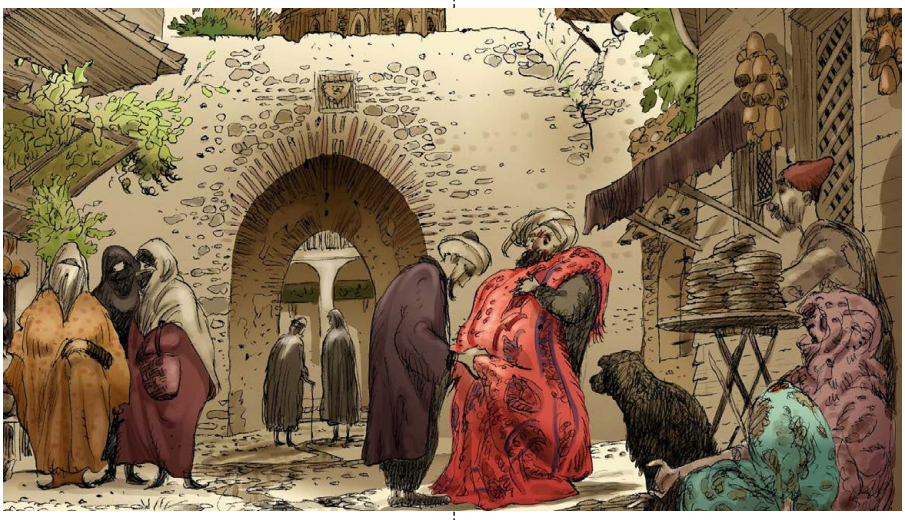

aktarıyor. Kitap anlaşılması kolay bölüm başlıklarına ayrılmış, hiyerogliflerden bugünün çizgi roman dünyasına uzanan tarihsel serüvenin yanı sıra; hikâye, çizim, renklendirme gibi pek çok noktaya da parmak basıyor.

Eserde dördüncü duvarın yıkılması özellikle önemli bir husus ki okuyucu bu bilgi şöleninde boğulmadan, hatta zamanın nasıl geçtiğini anlayamadan sonuna kadar ilerleyebiliyor. Esasında bir sanat dalı olduğu aşikâr olan çizgi roman, çizerin destekli savları ve akılcı önermeleriyle gözler önüne seriliyor. Özellikle McCloud'un özenli ve özverili aktarımı sayesinde, kutucuklar arasındaki birer santimlik farkların bile aslında bilinçaltınızda ne kadar önemli olduğunu, en ufak bir ton farkının bile siz fark etmeseniz dahi estetik algılarınızı ne kadar etkilediğini size idrak ettiriyor. Özellikle çizgi romanları hala *(tuhaf ve anlaşılmaz bir biçimde)* ***"çocuk işi"*** olarak görenlere karşı, bilimsel veriler ve gerçekliklerle söylediklerine pişman edebilecek nitelikte bir başucu kitabıdır. Gerek okuyucu gerekse üretici olarak her kim ki çizgi romanlarla ilgileniyorsa, bu eseri kesinlikle edinmelidir.

Kahire – yazar: G. Willow Wilson; çizer: M. Kutlukhan Perker *["Ortadoğu mitoloji ve efsanelerinin birbirinden parlak unsurları Wilson'un hızlı, yaratıcı zekâsıyla ve Perker'in etkileyici çizimleriyle ustaca yeniden yorumlanıyor." Bill Willingham]*

Kahire, orijinal ismiyle ***"Cairo"*** yayımlandığı vakit Amerika'da oldukça ses getirmiş, doğu mitlerinin fantastik bir kurguyla çizgi roman haline getirilmesinin en başarılı örneklerindendir. Genelde doğu mistisizmi, özelde ise Arap mitleri ile yoğrulmuş; uyuşturucu kaçakçısı Eşref, İsrail Özel Kuvvetleri'nden Tova, Lübnanlı canlı bomba Şahid, yazdıkları sürekli sansüre maruz kalan gazeteci Ali ve Amerikalı bir genç kız olan Kate gibi çeşitli karakterlere sahip; muhtevasında derin bir felsefî altyapı bulunduran bir eser.

Yüksek bir hayal gücü, yoğun bir emek ve kuvvetli bir yetenek ile yazar ve çizerin tabii bir uyum içerisinde çalışması sonucunda çıkan bu eser, yaklaşık üç yıllık yazım ve iki yıllık çizim süresi sonrasında sanat dünyasında yerini aldı. Kahire'nin gerek anlatımında gerekse çizimlerinde hâkim olan Ortadoğu havası ve özellikle doğaüstü güç ve varlıkların tasavvurları okuyucuyu kesinlikle etkisinden çıkamayacakları bir maceraya hapsediyor. Birbirlerinden oldukça farklı hayatlara ve motivasyona sahip karakterlere, ayrıca lamba yerine nargileden çıkan cinler gibi orijinal varlıklara sahip bu eser, içinde barındırdığı zenginlikle yalnızca keyifli bir serüven değil, okuyucuya bilgi edinebilecekleri bir kültür şöleni de sunuyor.

Çizer Perker'in aksine, yazar Willow bir süre Kahire'de yaşamış bir kişi *(ayrıca Arap Dili ve Edebiyatı bölümünde eğitim görmüş)*, bu noktada belirtmek gerekir ki Willow orada yaşamış biri olarak, Perker'in çizimlerinin kentin dokusunu aynen yansıttığı kanaatinde. Mafya babaları, büyücüler, askerler, teröristler, iblisler derken bu eser Kahire'de geçen soluksuz ve kesinlikle çarpıcı bir hikâye sunuyor ki insanı sürekli ters köşeye düşüren sürprizler ve Mevlana'dan, Şems'e doğu felsefesine yapılan göndermelerse cabası. Mısır'ın başkentinde geçen bu büyülü ve büyüleyici hikâye, özellikle Batı'nın bir yerden sonra kendini tekrara düşmeye başlamış eserlerinden sıkılan ve meşhur ürünleri hâlihazırda tüketmiş olan herkes için ilk gidilecek yer olmalıdır.

SAYI 124
30 LİRA

Suat Yalaz'ın ASYA KAPLANI

KARAOĞLAN

3 EKİM 1984

Hüsnü Çoruk

Ikinci
Dünden Bu Yana Klasikler

Hırsla toplayan değil, uygun fiyata bulduklarını okuyan, değerlendiren, yaşamla ve yaşantılarımızla bağlantılarını keşfetmeye çabalayan bir koleksiyoncu ve araştırmacıyım.

Hırsla toplayan değil, uygun fiyata bulduklarını okuyan, değerlendiren, yaşamla ve yaşantılarımızla bağlantılarını keşfetmeye çabalayan bir koleksiyoncu ve araştırmacıyım.

1930'lardan itibaren ülkemizde çıkmış serilerin bazılarının çocukluk ve ilk gençlik yıllarımın simgesi olması yanı sıra çoğunun bende bıraktığı, istediğimde zihnime getirdiğim hatıralar var.

Seriler içinde ilk etkisini asla kaybetmemiş olanlardan bahsetmeliyim. Türlerin içinden seçimler yapmak daha doğru geliyor bana. TEKSAS ve TOMMIKS serileri ve KARAOĞLAN ile TARKAN tarihsel ve milliyetçilik anlamında birbirlerinden farklı dünyaları sergilemelerine karşın ortak sergiledikleri bir unsur var ki beni cezbetmeye yetiyor. İnsanı güzelleştiren değerlerden bahsetmeyeceğim, bunlar zaten çoğunlukla iyinin ve kötünün kapışmasıyla sürdürülen her yerde, biçim değiştirseler de karşımıza çıkıyorlar. Beni çeken unsur açık hava ve doğadan yükselen özgürlük hissi. Bizim neslin kaçınılmaz ihtiyacı bu. Bahçelerde, yangın yerlerinde, tozlu arsalarda, böğürtlen tarlalarında geçirdik küçüklük ve ilk gençlik maceramızı. Söz konusu çizgi romanlardaki doğayla iç içe olma, gece yıldızlar altında yemek yemeden tutun, Altay dağlarının göbeğinde buzlu ayran içmeye kadar olan karelerde göğe yükselmemizi engelleyen ne varsa yok edilir. Büyümek bir taraftan anlamlı olsa da o içimizde kalması gereken çocuğu yok etmesi, en azından törpülemesi düşünüldüğünde ağır bir bedeldir. Avcılar orman içinde tavuk butu kemirirlerken, KARAOĞLAN saçları uçuşarak atını sürerken, bir taraftan da dedemi ve onun gibi olanları düşünür sanki onlara bir hediye veririm her okuyuşumda. Şövalye ve kovboy hikayeleri dedemde hep var olmuş özgürlük ve macera hissini özlemle karışık canlı tutmuş ve ona geçmişi, belki de hiç olmayacak zamanları düşletmiştir. Dolayısıyla bu çizgi seriler yitirdiğim sevdiklerimi çaresizce de olsa bilinçaltında yeniden yaşama döndürme isteğiyle doludur biraz.

Öğütlenecek seriler içinde KEN PARKER başta gelmeli. Sebebi ise çizgi romanlardaki sanal görüntüler ile gerçek yaşam arasındaki mesafeyi bir anda kapatma gücüne sahip olmasındandır. Bu işlevi kahramanımızın çoğunlukla süper nitelikli olanlardan uzak bir şekilde donatılması ve karelerde oluşturulan maceraların insana gerçekten değer verecek ve insanın zaaflarını cesaretle aktaracak nitelikte olmasıdır. Doğaya ve insana saygı gösteren, insanı anlamağa çabalayan ve bunu şiirsel bir biçimde başarabilen ender serilerden biridir.

Çeşitli bakımlardan tavsiye edilebilecek çok sayıda seri var ve aralarından seçim yapmak haliyle zor. Keskin mizahıyla RED KİT her yaşın ihtiyacını gidermede mahirdir örneğin.

Aklıma bir de daima GON gelir. Klasik manga dışında bir

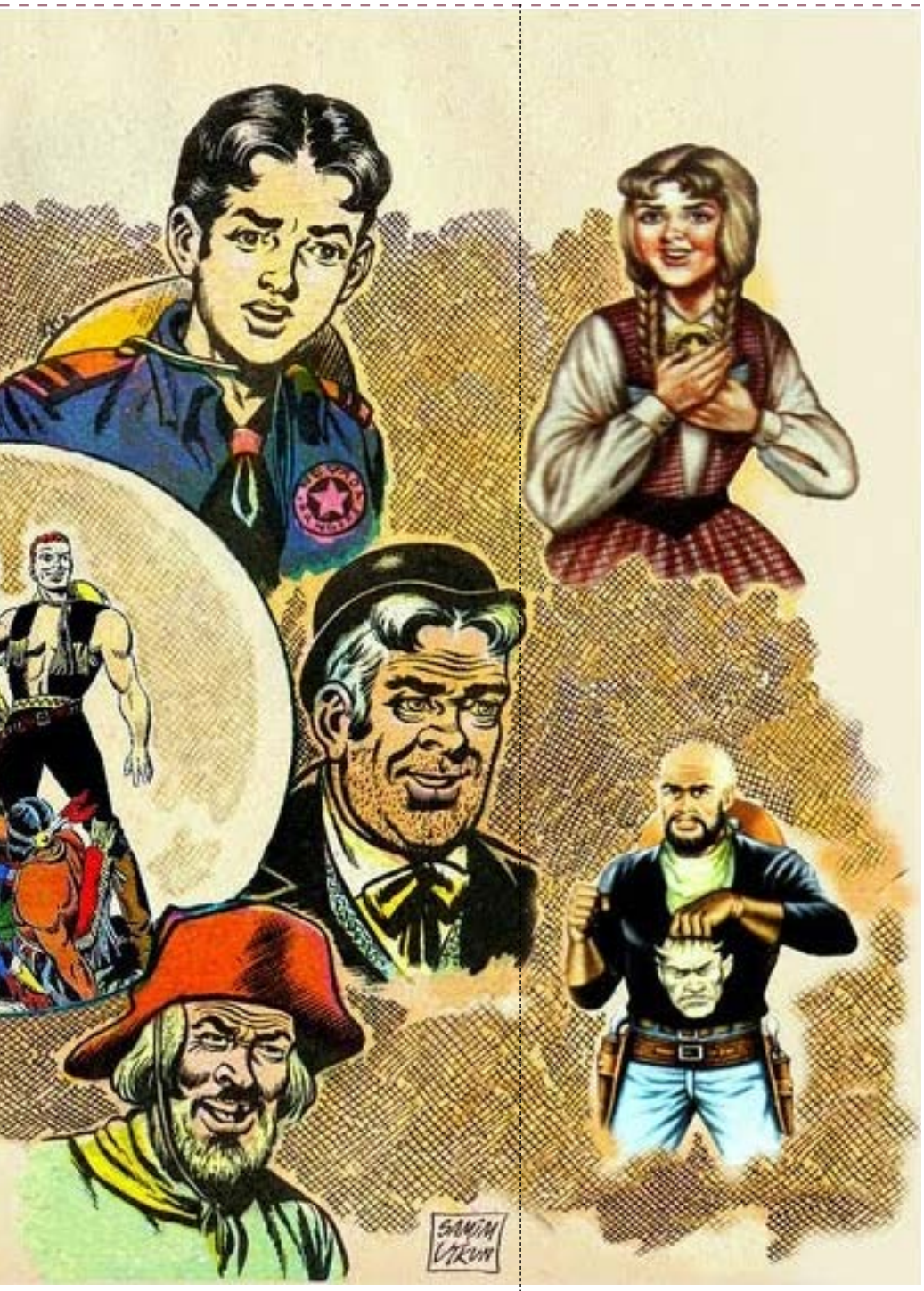

çizime sahip, konuşmanın olmadığı ve hayvanlar aleminde geçen bu muhteşem çizgi seyirlikte karakter bir bebe dinozordur. Anne yok, baba yok, kimsesiz ama gerektiğinde çok sert bir mizaca sahip makyavelist bir tarzı olan, öte taraftan bu kavramın yıkıcılığını içindeki sevgi ile yok etmeyi başaran GON insanoğluna yığınla ders verir. Anlatılacak gibi değil.

Son olarak da Türkçeye çevrilmemiş dört kitaplık bir seriden bahsedeyim. Okuduğum anda beni şaşkına çeviren, hüzne sokan, mutlaka yayınlanması gereken LA QUETE DE L'OISEAU DU TEMPS'dan bahsediyorum. Belirsiz bir çağda, muhtemelen fantastik çağlarda elli yaşlarında bir adamsınız. Eski bir savaşçı. Bir gün tarlada çalışırken yanınıza bir genç kız gelir ve sizin kızınız olduğunu söyler. Şaşırırsınız, yıllar önce ilişkide bulunduğunuz bir kadını hatırlarsınız. Kız, annesinin bir isteğini iletir. Hatırladığım kadarıyla sihirli bir kase. Ve dört kitap boyunca savaşçı adam, yıllar sonra yanına gelen yirmilerdeki kızı ve bazı karakterler ile yığınla macera yaşarlar. Adam mutludur, bu sayede kızıyla eksik kalan yılların acısını çıkartmış gibidir. Sevgi, özlem, kızıyla gurur duyma. Kız maceranın son bölümünde babasının karşısındadır, birbirlerini çok çok sevdiklerini belirtirlerken bir şey olur. O kızı kendi öz kızınız kabul edin, "… baba, ben aslında yokum, kadının yarattığı bir hayalim ve artık kaybolacağım, yine de seni çok sevdim" dediğinde ne olursunuz? Kızınız gerçek değildir ama ona öyle bağlanmışsınızdır ki.

İşte böyle.

Sağlıcakla kalın.

The ARRIVAL

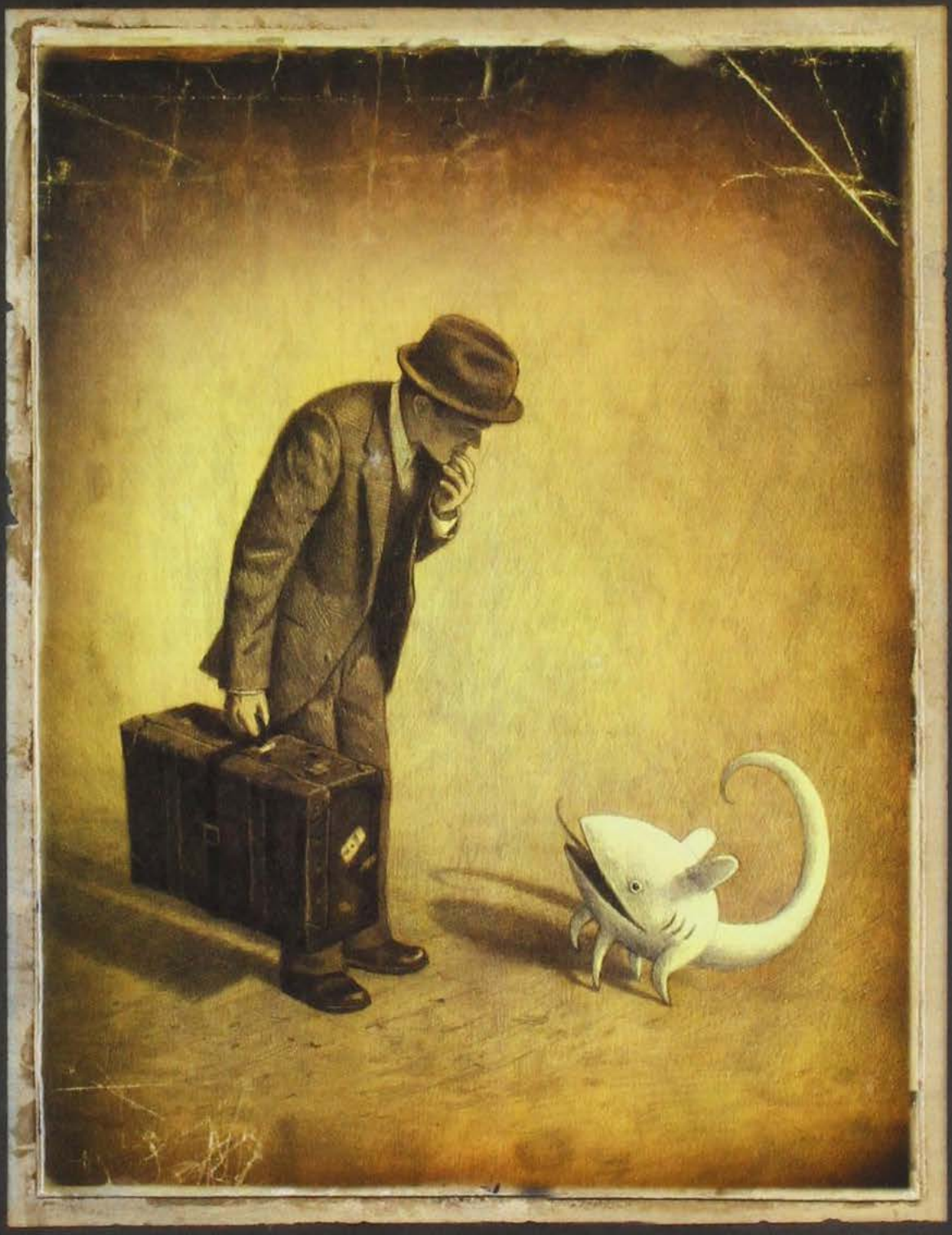

SHAUN TAN

Ümit Yaşar Özkan

Üçüncü

En Baba Süper Kahraman: Göçmen

Çizgi romanlar bazı hayati mevzularla zannedildiğinden daha içli dışlıdırlar. Göçmenlik, gurbet, sıla hasreti, yabancılık gibi meseleler çizgi kahramanların kafasını sık sık kurcalar. Kendileri de birer göçmen olan iki Yahudi genç tarafından yaratılan Süpermen, ebeveynlerinden aldığı terbiye ve gördüğü şefkatle gözünü açtığı dünyayı vatanı bellemiş bir göçmendir. Gerçi Süpermen, baba memleketi olan gezegeni Kripton'u çok özlemez. Dünyada kendini gurbette hissetmez pek (tam aksine, galaksinin uzak köşelerine gittiğinde evi bildiği dünyayı özler). Bu dünyaya görev icabı, mecburen göçerek sıla hasretiyle yanıp tutuşan kahramanlar da vardır. Gümüş Kayakçı ve Rom gibi…

Çizgi romanlar bazı hayati mevzularla zannedildiğinden daha içli dışlıdırlar. Göçmenlik, gurbet, sıla hasreti, yabancılık gibi meseleler çizgi kahramanların kafasını sık sık kurcalar. Kendileri de birer göçmen olan iki Yahudi genç tarafından yaratılan Süpermen, ebeveynlerinden aldığı terbiye ve gördüğü şefkatle gözünü açtığı dünyayı vatanı bellemiş bir göçmendir.

Ken Parker, Red Kit gibi vahşi Batı'nın 'evinden uzakta yalnız' kahramanlarıysa bu dünyada gurbeti yaşarlar.

Shaun Tan, Uzak adlı grafik romanında evinden uzaktaki bir kahramanın dokunaklı macerasını anlatıyor. Bu hikâyede sanki Süpermen'in göçmenlik hikayesi ters yüz edilir. Süpermen, Metropolis adındaki hayali Amerikan şehrinde süper kahramanlık vazifesini sürdüren dünya dışı fantastik bir karakterdir. Uzak'ın isimsiz kahramanıysa uzaktan uzağa Amerika'yı da çağrıştıran fantastik bir şehirde tutunmaya çalışan sıradan bir adamdır. Yine de ikisinin ortak bir noktası vardır: Bir göçmen olarak gittiğiniz yerde kabul görmek istiyorsanız sizden insanüstü bir performans beklenir. Oysa yerlisi olarak doğmadığınız; dilini, yolunu, yordamını bilmediğiniz; ağacının, börtü böceğinin bile yabancısı olduğunuz bir diyarın sakini olmayı öğrenmek hiç de kolay bir iş değildir.

Uzak, derdini yazısız anlatan bunu da ustaca başaran bir eser. Böyle olması da gayet yerinde. Çünkü göçmenin en çetrefilli dertlerinden biri de dildir. Tan, hikâyesini çizginin evrensel diliyle aktararak sınırları zorluyor.

Anonimliğiyle bütün göçmenleri temsil eden isimsiz kahramanımız, karısını ve kızını memleketinde bırakarak uzak ve yabancı bir ülkeye gidiyor. Peki, bu adamın derdi ne? Neden eşini çocuğunu memleketini bırakıp yaban ellere gidiyor? Çizer hikâyesinde boşluk bırakmıyor; metaforlarla muhtemel boşlukları doldurma imkânı veriyor okura. Adam vatanından ayrılırken korkunç bir canavarın ahtapot kollarının memleketin her yerini sardığını görüyoruz. Orayı yaşanmaz kılan bir tehdidin insanların üstüne karabasan gibi çöktüğünü anlıyoruz. Baskıcı, nefes aldırmayan siyasi bir idare mi, iç savaş mı, açlık mı, yoksulluk mu; metaforu yorumlamak okura kalmış. Ama şurası kesin, kahramanımız ve ailesi için kaçmaktan başka çare yok. Uzun bir deniz yolculuğunun ardından o uzak, tuhaf ülkeye varan kahramanımızın asıl macerası da böylece başlıyor. Göçmenliğin bütün sınavlarını yaşayacaktır; dil ve iz bilmemek, yabancı bir diyarın sembollerini, işleyişini anlamaya, çözmeye çalışmak, barınacak mekân ve iş bulmak…

Çizer, kahramanın duygularını iletme becerisini konuşturur. Adam güç bela bulduğu otelde bavulunu açtığında gözünün önünde karsının ve kızının hayali canlanır. Hayaldeki evin penceresinden görünen ahtapot kolun gölgesi, onun özlemle birlikte endişe de duyduğunu iletir bize. Kahramanımız zamanla dostlar da bulacaktır: Başka göçmenler. Onların da kendi hikâyeleri vardır adamınkine benzeyen. Korkulu,

hüzünlü kaçış hikâyeleri… Her birinin şahidi ve ortağı oluruz. Uzak, okurun kare kare göçmenlik sınavını deneyimlediği hüzünlü bir maceradır. Göçmen zamanla bu diyarın harikalarını keşfeder. Otel odasında bulduğu başta korktuğu tuhaf hayvan bile evcilleşmiştir artık. Yani adamımız yavaştan burayı benimsemeye başlamıştır.

İsimsiz kahramanımızın hikâyesi ümitli biter. Ama iç kapaklardaki göçmen yüzleri, bize bunun yüzlerce göç hikâyesinden sadece biri olduğunu söyler. Biliriz ki hepsi mutlu sonla bitmemiştir.

Eskitilmiş, sepya fotoğraflara benzeyen karelere bakarak şunu rahatça söyleyebiliriz: Bu grafik roman, dünyanın bütün göçmenlerine adanmış bir aile albümüdür.

Shaun Tan, Uzak'ta, yabancılığı sanatın gücüyle aşar ve uzağı yakın, yabancıyı hemşehri kılar.

THE ART OF HELLBOY™

MIKE MIGNOLA

Eren Kasapoğlu

Mansiyon Ödülü

Okuduklarım, Önerdiklerim

Çizgi roman için verecek örnek çok, evet, peki ya en sevdiklerim? Bakalım neler çıkacak:

"Sen ölmüş olmalıydın!" "Detay detay ! Sen bilim okudun Parker. Enerjinin yok edilemeyeceğini bilmen gerekir. Ruh ve şuur sadece iki özel tür enerjidir…" Dr. Otto Octavius, nam-ı diğer Doktor Ahtapot, Örümcek Adam'la yaptığı bu ulvî konuşmada, bir yandan geri gelişindeki normalliği, onun (Parker'ın) bilim adamı kimliği ile cilalarken, diğer yandan bizimle, ufkumuzu açan fikirlerini paylaşır.

Örümcek Adam (ama hangisi?)

"Sen ölmüş olmalıydın!"

"Detay detay ! Sen bilim okudun Parker. Enerjinin yok edilemeyeceğini bilmen gerekir. Ruh ve şuur sadece iki özel tür enerjidir…"

Dr. Otto Octavius, nam-ı diğer Doktor Ahtapot, Örümcek Adam'la yaptığı bu ulvî konuşmada, bir yandan geri gelişindeki normalliği, onun (Parker'ın) bilim adamı kimliği ile cilalarken, diğer yandan bizimle, ufkumuzu açan fikirlerini paylaşır.

1960'lardan bu yana yüzlerce, belki binin üzerinde sayısı olan Örümcek Adam'ın yeri, her zaman diğer çizgi romanlardan ayrı tutulmalıdır. Günümüzde her ne kadar, defalarca ölen-dirilen, yeni versiyonları çıkan, yani aslında yenilenme ihtiyacı içerisinde dişe dokunur bir miktarda deforme bir hale gelse de özellikle Erik Larsen, Romita Jr gibi büyük çizerlerin yer aldığı, o eski sayıların lezzeti baş döndürücüdür.

Enki Bilal

Çizgi romanlar arasında Yugoslav asıllı Enki Bilal'in kısa serileri de mutlaka okunmalıdır. Özellikle fütüristtik çizimlerindeki hayal gücü, detaylar, özenli ve gerçekçi çizim ve renklendirmeleri ile her sayı ayrı bir başyapıt gibidir. Çizerin dünyayı gezen sergilerinde, bu çizgi romanlara ait bazı kareleri devasa boyutlarda görme ve her bir kareye verdiği özeni anlama şansımız olur.

Alex Ross – Kingdom Come

Gerçekçilik ve özen kelimeleri geçtiğinde, elbette ki muhteşem Alex Ross'u anmadan olmaz. Hem Marvel hem de DC için çizmiş muhteşem yetenek, özellikle Superman'in uzun saçları toplu ve yaşlanmış halini gördüğümüz Kingdom Come, her bir çizimin, sayfanın insanı

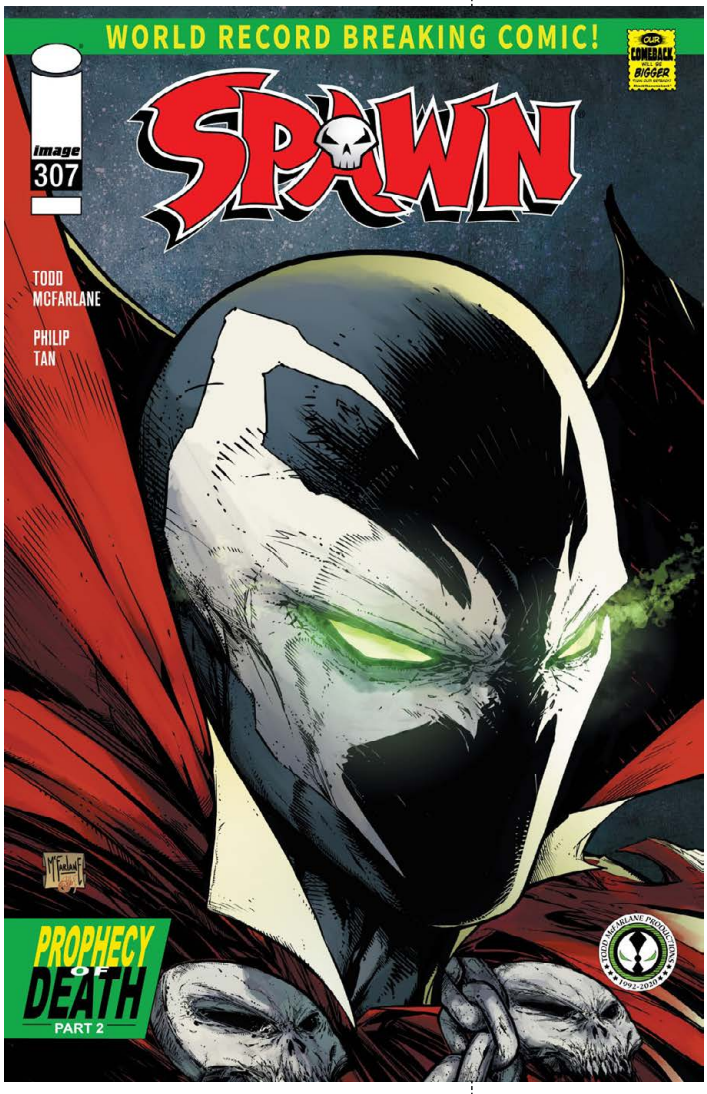

büyülediği bir çizgi romandır. Alex Ross sadece güzel çizimleri ile gözleri şenlendirmekle kalmaz, çizimlerinde kullandığı kadraj, gölgelendirmeler de onun çizgi romanlarına attığı eşsiz imzasının noktalama işaretleridir.

Frank Miller – Cin City

Gölgelerin içine saklanmış kral, siyah-beyaz (hatta az kırmızı, bazen sarı ve mavi ile destekli) çizgi romanlarındaki acımasız, sert anlatımı ve kişiye iyi ve kötüyü gerçek anlamda sorgulatan bir metotla dikkatimizi cezbeden bir diğer yetenek, Frank Miller ve onun yaratımı, sinemalara kadar gelmiş Cin City'dir.

Mutlak iyi ve kötüyü çoktan rafa kaldırmıştır Miller; hikâyelerindeki karakterler, zaten boğazlarına kadar pisliğin içinde yaşadıkları Cin City'de, bize yozlaşmış, dejenere olmuş bir kahraman – anti kahraman çatışması görme imkânı verir. Eğlence, seks, suç ve ceza kavramları son derece sert ve filtresizdir.

Mike Mignola – Hellboy

Cin City'nin günah dolu sokaklarından, Kuzey Avrupa'nın, Britanya'nın gizem dolu bozkırlarına geçelim. Hatta zamanı az daha geriye alalım. İşte, 24 Aralık 1944, Doğu Bromwich, İngiltere'de bir mucizeye tanıklık edebiliriz: O günün gecesinde, gölge ve ateşin içinden Hellboy doğar. Cehennemin kapılarının anahtarı eline işlenmiş, kötülüğe hizmet için büyü ve teknoloji kullanılarak getirilen "şeytanın oğlu", bir grup Amerikan görevlisinin karşısında belirdiğinde, hem kaderi hem de hayatı değişmiş olur.

Mike Mignola'nın yaratımı, eşsiz bir çizgi roman serisinin başrol kahramanıdır Hellboy

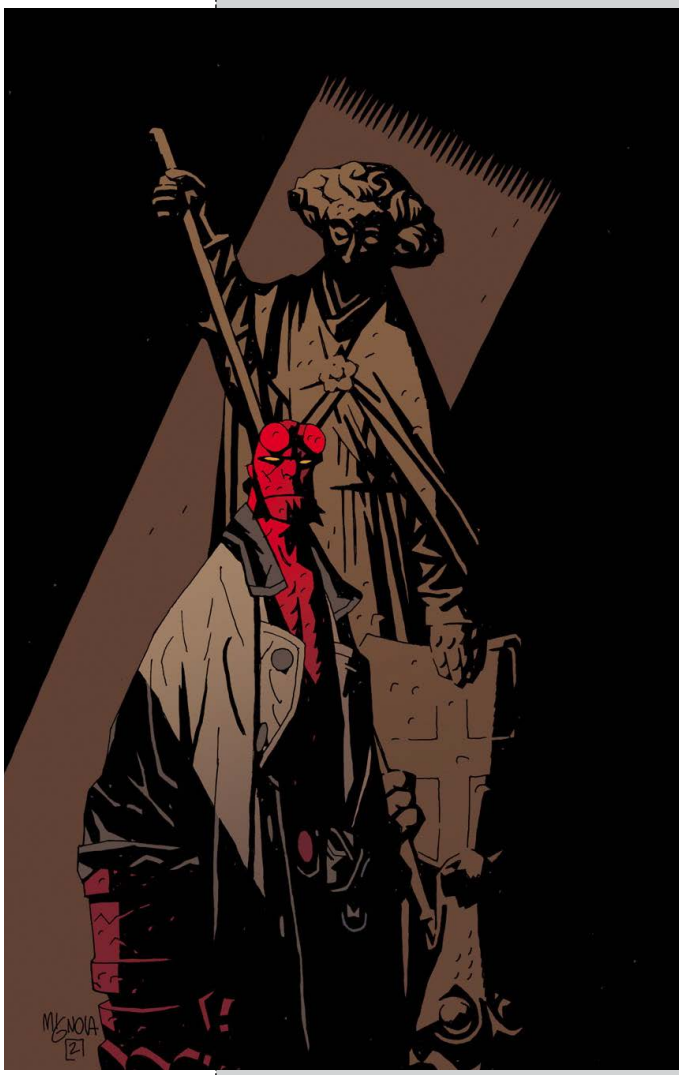

ve serilerini diğer tüm çizgi romanlardan ayırmak gerekir. Bir kere Mignola'nın çizimleri, az detayla çok şey anlatan, gölgelerin hâkim olduğu, kasvetli ve okuyucuyu içine hapseden çizimlerdir. Sadece çizimler de değil, olduğundan farklı renklerle boyanan hava, nehirler, insanlar ve iblisler…

Ve diyaloglar; kimi zaman o kadar muhteşemdir ki, bazen bir cümlecik istemsizce zihinde kendine kalıcı bir yer ediniverir. Yine kasvetlidir, anlam yüklüdür ve insanın bakış açısına, acımasızlığına dair vurgular yapar. Örneğin, sevgilisi vampir Giurescu elinden alınmış, Nazi Almanyası kökenli, Rasputin'in sadık takipçilerinden Ilsa Haupstein, dünyaya karşı olan ilgi ve sevgisini bir cümlede öyle ifade eder:

"Kanadığını görmek için dünyayı kesebilirim."

Todd Mc Farlane – Spawn

Spawn, bir başka karanlık çizgi roman serisidir. Başrolde anti kahraman Spawn, eski asker Al Simmons'ın cehennemin lordu tarafından dünyaya lanetli bir görev için gönderilmesi ile ortaya çıkar. Aslında o daha önceki Spawn'ların bir yenisinden başka bir şey değildir ve cehennem ordusunu cennete karşı sürecek liderin o olması beklenmektedir.

Spawn'ımız dişli çıkar, planlar değişir, savaşlar olur… Hikâye elbette ki hiç bitmez ama Spawn'ın cennetin elmasını yediği bölümlere kadar muhteşem bir akış ve gizemle okuyucuyu içine alır.

Konusu ve tarzıyla Spawn biraz Hellboy'u, biraz da Cin City'i çağrıştırsa da kendine özgü çizimleri ve Farlane'ın bazı karakterleri abartılı-karikatürize etmesi ile diğerlerinden oldukça ayrışır.

ESSEGESSE

Korkmaz Uluçay

Mansiyon Ödülü

Çizip De Versene

"Çok zararlı" demişlerdi ama pek kulak asmadık. İyi de yaptık, boş ver. Onların dediklerinin çoğu yanlış çıkıyor, yumurtayla tereyağını da kötülemişlerdi, şimdi tam tersini söylüyorlar. (Çatal dilli beyaz adamlar, ugh)… Niye zararlı olsun ki? Kim bilir kaç çocuk bizim zamanımızda bu yüzden okuma zevkini edinemedi. Resimlileri kötüleyip, önüne koydular resimsiz uzun uzun yazıları, onları da okumadı. Halbuki resimli olanla başlayıp, resimsizini de okumaya istek duyan kaç kişi gördüm ben. En başta kendimi sayabilirim. Görselliğin ne kadar önemli olduğu sonradan ortaya çıktı desem, o da doğru değil. Kadim bir bilgidir bu, dolu atasözü var gözle, görmekle ilgili. Bugün sinevizyon falan kullanmadan eğitim, sunum yapan yok gibi. Neyse...

"Çok zararlı" demişlerdi ama pek kulak asmadık. İyi de yaptık, boş ver. Onların dediklerinin çoğu yanlış çıkıyor, yumurtayla tereyağını da kötülemişlerdi, şimdi tam tersini söylüyorlar. (Çatal dilli beyaz adamlar, ugh)… Niye zararlı olsun ki? Kim bilir kaç çocuk bizim zamanımızda bu yüzden okuma zevkini edinemedi.

Hayal gücünü kısıtlamaz, tam tersine artırır. Bazıları der ki, ***'çizgisiz olsun ki romanı okuyan kendi hayal dünyasında yaratsın olan bitenleri, karakterleri, yerleri'...*** Hatta şarkılara klip çekilmesini de olumsuz bir şey olarak gösterebilir, ***"kısıtlama getirme"*** der. İyi de aynı şey değil. Küçücük çocuk ise, nasıl canlandırsın gözünde ***"Ontario Kalesi'ni, çakaralmazı, boynuzdan yapılan barutluğu"?***, büyük bile canlandıramaz belki. ***"Detaylı anlatayım da gözünde canlansın"*** dersen uzattıkça uzatırsın yazıyı. Halbuki, bir resimle anlatmana gerek bile kalmaz çoğu şeyi; öğrendikten sonra çocuk daha da hayal kurabilir onları esas alarak. İstediğin kadar, yazarak bir kahramanın nasıl atladığını, zıpladığını, düşmanlarını nasıl alt ettiğini anlat, yetmez bazen. Bir resimle anlatırsın hepsini. *(Beyaz adam iyi konuştu, ugh)…*

"EsseGesse" dendiğinde tencere markası geliyorsa birinin aklına yapacak bir şey yok. Birisi ona şunu tavsiye eder, öteki başkasını, serseri mayın gibi dolaşır. Merak edeceksin, kendin olacaksın, neyi sevdiğine sen karar vereceksin. Belki ***"Kızılmaske ormanda on kaplan gücündeydi"*** ama bizim ***"Asya Kaplanı Karaoğlan"*** da yiğitlikte üstüne tanımazdı. İkisini de bilip severdik biz. Tom Miks'in maceralarına göre Teks Willer'ınkiler daha derinlikli gelirdi mesela bana; tamamen subjektiftir; başkasına gelmeyebilir. Elbette başkası da aynı şeyi biliyorsa paylaşmak güzeldir. ***"Hojo mu döver Abdullah'ı, yoksa tersi mi?"*** dediğinde karşındaki aval aval bakıyorsa bir daha sormazsın. Güzel çizgi senin için önemli olabilir; tek faktör değil ama Gırgır'dan sonrakilerin çizgileri gittikçe sevimsizleşti, bende etkili olmuştur mizah dergilerini bırakmamda; başkasında olmayabilir. Ben sana şunu bunu oku demem, zaten benim sevdiğim kahramanların çoğu geçmişte kaldı belki, yenileri seni bekliyor.

"Subliminal mesaj"lara maruz kalmaması açısından küçük çocukların okuduklarını bir yetişkinin gözlemlemesinde fayda var. Öte yandan ben pek çok yetişkinin büyükler için hazırlanan romanlardaki o tip mesajların farkına varmadığına şahit oluyorum. ***"Bak burada şu var, şöyle bir mesaj vermek istiyorlar"*** dediğin halde anlamıyor. Yetişkin olup da subliminalleri fark etmiyorsa, demin tencere markası diyenle aynı adamdır o, uğraşma onla, bırak.

Günümüzde insanların uzun yazılı şeyleri okumaya tahammülü yok. Bu kadar yeter, yazdım işte. Esas siz bu yazının resimlisini görecektiniz, çok daha iyi, valla…

ZALİM ZÜHTÜ
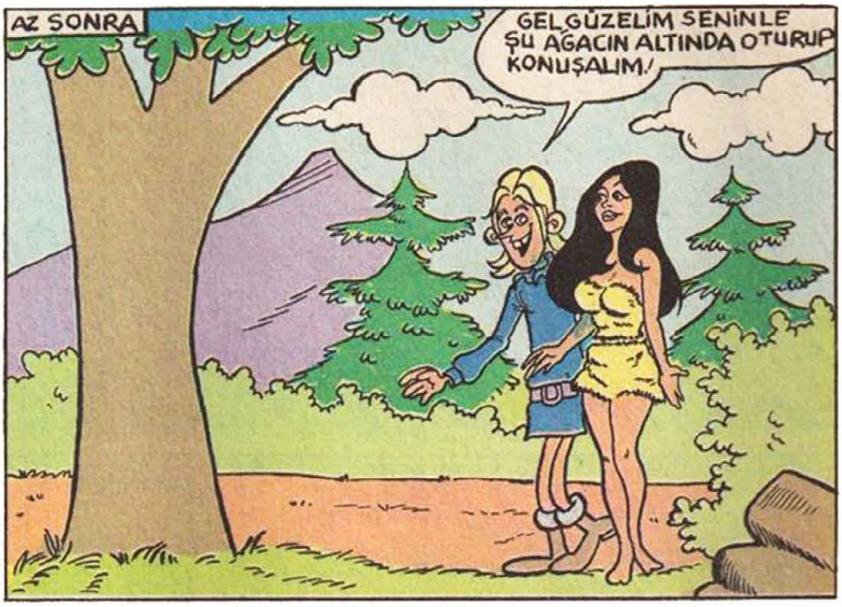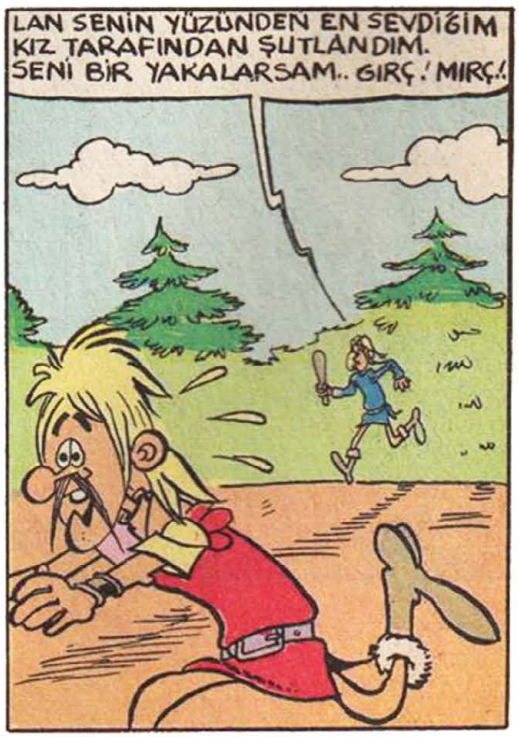
Mesut Ekener